

ב"ה

# "הַחֲדָשׁ הַזֶּה לָכֶם"

קִבֵּץ שְׁעוּרִים יוֹמִיִּים לְחִילֵי צְבָאוֹת ה'

תְּשׁוּרֵי תַשֵּׁם"ח

הַיּוֹם יוֹם ■ פֶּסֶק לִי פְּסוּקָה ■ תְּנַיָּא ■ מְצוּהַ יוֹמִית ■ גְּאֻלָּה וּמְשִׁיחַ  
דְּבַר מַלְכוּת ■ עֲבוֹדוֹת וּמְשִׁימוֹת

לְה' הָאָרֶץ וּמְלוֹאָהּ

שֵׁם

מְשַׁפָּחָה

כְּתָה



יוצא לאור על ידי

חידור אידיש "אהלי מנחם" חב"ד ליובאוויטש, ביתר עילית

רח' אוירבאך 13, ביתר עילית. טלפקס: 02-5800654

omchabad@barak.net.il



## תלמידים יקרים:

בעוד פחות מארבעים ושמונה שעות נפגש בלנו בפתחה של השנה שהכרזה ב'חדר' בשנה הסידית, מתאים לראשי-התבות תהא שנה הסידית.

מאחורי הכרזה זו עומדת פונה נחוצה של כל אחד מתלמידי ה'חדר' ומצות המורים למלא את השנה בתכן חסידי שיקדם את כל אחד מאתנו בשלשת המאפיינים המבוקים של חי"ל בצבאות-השם. כך שבעזרת ה' במשך השנה הזאת יהיה כל אחד מאתנו, יותר חסיד, יותר ירא-שמים ויותר למדן.

אנו שמחים להגיש לכם את אחד ההדושים המרעננים של השנה החסידית, החוברת הראשונה בסדרת החוברות שתצא לאור מדי חדש בעזרת ה', ובה:

(א) לקט יומי של השעורים היומיים ב'הת"ת, ספר המצוות, היום-יום ועניני גאולה ומשיח. באשר בסיום כל שבוע תוכלו לבחון את עצמכם באמצעות מספר שאלות על השעורים של אותו שבוע.

(ב) מבחר משיחותיו של הרבי מעבודת ומגשות בצורה קליטה ונוחה לתלמידה, בסגנון המפרך לבלנו מה'דבר-מלכות' היוצא-לאור ב'חדר' זו השנה השלישית ברציפות. וגם כאן תוכלו להעזר בשאלות שבסיום השיחה כדי לסכם את מה שלמדתם באמצעות מענה על השאלות.

(ג) משימות חסידיות לכל תלמיד, באשר חלק מהמשימות הן משימות חד-פעמיות או לשבוע אחד בלבד, וחלק נוסף של המשימות הן משימות מצטברות באשר בכל שבוע מוסיפים עוד פרט לחלק שהתחלנו לקיים בשבוע הראשון של החדש.

עבודה רבה ומאמצת השקעה בתכנון החוברת ובהכנתה, וכאן המקום להודות לעושים במלאכה ובראשם לידניו הדגול, הנדיב המפרסם, הרב החסיד ערן-יהודה אוסטפלד שיהיה, העושה והוגה רבות לפתוחו ולשגשוגו של ה'חדר' ושל כל תלמיד בו. הרב אוסטפלד המלוה את ה'חדר' מיום הקמתו ותומך ביד נדיבה בכל פעולותינו הוא העומד גם מאחורי יזמה נפלאה זו, שודאי תעמד לו ולכל בני משפחתו ויפתבו ויהתמו לשנה טובה ומתוקה בגשמיות וברוחניות בתוך כל בני-ישראל.

אנו מאחלים לעצמנו ולרב ערן-יהודה שיהיה אוסטפלד, שפמו יתר הפעילות שישו בשוף השנים, גם חוברת זו תהיה לתועלת לא רק לתלמידי ה'חדר' שלנו, אלא גם לתלמידים ולמחנכים בכל רחבי הארץ ולא להנמצאים בשליחות בקצוי תכל ונעזרים באפן קבוע בהמר היוצא-לאור על-ידינו בסיועו ובתמיכתו של הרב אוסטפלד.

כמו-כן בקשתנו שמוחה לפני כל המשתמשים בחוברת; תלמידים, הורים, מורים וידידים – אנא! העבירו לנו את הערותיכם ואת הצעותיכם לשפור החוברת או לתקון מה שלדעתכם דורש תקון, על-מנת שנוכל לשכלל ולשפר את מכנה החוברת ואת תכניה לקראת החדשים הבאים עלינו לטובה.

ולסיום, ילדים יקרים, נאחל גם לכם פתיחה וחתומה טובה; פתיחה טובה ונכונה במקומות המיעדים לכך בחוברת, וחתומה טובה ועקבית על טבלת המשימות, וכמוכן שבראש ובראשונה תזכו לפתיחה וחתומה טובה בפשוטה – לשנה טובה ומתוקה לכם ולהוריכם ולכל משפחתכם.

**שלכם,**

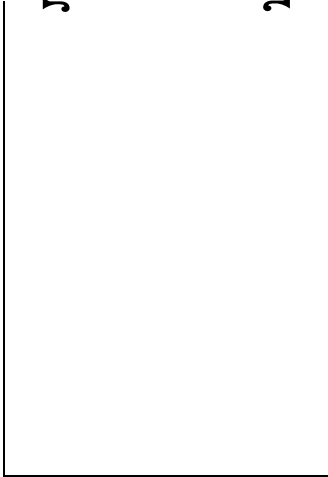
**הרב מנחם מענדל הכהן והרב שמריהו לרנר**

## הַיּוֹם יוֹם

א תשרי, א דראש השנה

ברכת הדלקת הנרות: של יום הזכרון. שהחינו. אין כופלין "לעלא" בקדיש, לבד מנעילה. לדוד גו' הארץ ומלוכה גו' - קדם עלינו. בקדוש היום: תקעו, פי חק. ואין אומרים אלה מועדי ואתקינו. לתשליח: מנערים שולי הפלית קטן. יהי רצון' שעל התפוח - אחר הברכה וקדם האכילה. אוכלים ראש איל, אבל אין אומרים 'יהי רצון' פי אם על התפוח.

## שורת תניא



## פסק לי פסוקד

האזינו לב,לט.

**ראו עתה פי אני אני הוא ואין אלהים עמדי אני אמית ואחיה מחצתי ואני ארפא ואין מידי מציל:**

ראו עתה - הכינו מן הפרענות שהבאתי עליכם ואין לכם מושיע, ומן התשועה שאושיעכם ואין מוחה בידי: אני אני הוא - אני להשפיל ואני להרים: ואין אלהים עמדי - עומד בנגדי למחות: עמדי - דגמתי וכמוני: ואין מידי מציל - הפושעים בי: ראו עתה פי אני ה' וגו' - אז יגלה תקדוש ברוך הוא ישועתו ויאמר, ראו עתה פי אני אני הוא, מאתי באת עליהם הרעה, ומאתי תבוא עליהם הטובה: ואין מידי מציל - מי שיציל אתכם מן הרעה אשר אביא עליכם.

## המצוה היומית

מצות עשה קנ"ג

במי נהגת	מתי נהגת	היכן נהגת	המקור	המצוה
בית דין	בזמן שיהיו לנו חכמים סמוכים	בכל מקום	החדש הזה לכם, ראש חדשים <small>שמות י"ב, ב</small>	לקדש חדשים ולחשב שנים וחדשים בבית דין בלבד

## גאולה ומשיח

אחרי ראש השנה נכנסים (השנה) מיד לשבת תשובה - שאז נתוסף גם העלוי של עבודת התשובה... דגמת הדושו של משיח צדקנו, "משיח עתיד להחזיר את הצדיקים בתשובה".  
ובפשטות - ביאת משיח צדקנו בפעל ממש, הינו ש"רוחו של משיח", שהיתה כבר בתחלת הבריאה... מתגלה ומתלבשת באפן של נשמה בגוף, לגאל את ישראל. ■ 'ום ב' דראש-השנה תשמ"ח. התועדויות תשמ"ח כרך א, עמ' 42

# דבר מלכות

ראש-השנה - שיחה א:

## פיצו לערבב את השטן

בנוגע לכמה מהמנהגים וההלכות הקשורות לראש-השנה, נאמר הפעם "כדי לערבב את השטן". זוהי אחת הסבות לכך שתוקעים בשופר בחדש אלול: "כדי לבלבל את השטן - שלא יבין מתי יהיה ראש-השנה" ומאידך זוהי גם הסבה לכך שבערב ראש-השנה לא תוקעים בשופר, כדי שיהשב השטן ששכר עבר יום הדין.

וצריך להבין, מהי המשמעות של לערבב את השטן? האם באמת השטן שהוא אחד ממלאכי בית-דין של מעלה, ומטרתו היא לבוא ולקטרג במיוחד בראש-השנה, האם הוא אכן מתבלבל מכך שתוקעים או לא תוקעים לפני ראש-השנה? וגם אלו היתה השיטה הזאת עובדת פעם אחת בהצלחה, האם לא היה השטן נוהר בשנה הבאה ובכל השנים שלאחריה ויהיה בודק טוב-טוב בלוח השנה מתי יחול ראש-השנה, כדי שלא תקרה לו שוב 'תקלה' שכזו?

מה גם שהשטן הרי בודאי כבר יודע גם את מה שכתוב בשלחן-ערוך על כל הדברים שעושים כדי לבלבל אותו. ואם-כן, מהי התועלת בכל התחבולות שנוקטים כדי לבלבל אותו, אם הוא יודע מה בדיוק עושים ומתי ובשכיל איזו מטרה, וכך הוא יכול להזהר שלא להתבלבל?

התשובה לכך נמצאת בדברי הגמרא, במסכת ראש-השנה, שם שואל רבי יצחק מדוע תוקעים גם "מישב" (התקיעות שלפני מוסף) וגם "מעמד" (התקיעות שבאמצע תפלת מוסף) ועונה שזה "כדי לערבב השטן". ומפרש רש"י: "שלא ישטין. כשישמע שישיראל מחבבין את המצוות, מסתמין דבריו".

מובן אם-כן שהפרוש ב'לערבב את השטן' הוא, לא שמפריעים לו לחשב את התאריך שבו יחול א' תשרי, אלא שמפריעים לו בכך שמייאשים אותו וגורמים לו להרגיש שכל טענותיו לא יועילו וכסופו-של-דבר יזכו בני-ישראל בדין. לכן עושים כמה דברים שמראים עד כמה שישיראל מחבבין את המצוות, ולא עושים אותם רק כדי לצאת ידי חובה, אלא תוקעים גם "מעמד" וגם "מישב". ולא רק בראש-השנה עצמו, אלא כבר מראש-חדש אלול תוקעים ומראים כמה המצוות חביבות עליהם. כך ששמוע ראש-השנה, השטן כבר מבלבל ואינו יודע מה יוכל לקטרג על יהודים שכל-כך מחבבים את המצוות, וכך מסתממות טענותיו.

אגב, גם השטן נוהג כך לפעמים. לא תמיד הוא מונע מאתנו לבוא לבית-הכנסת או לבית-המדרש כדי ללמוד ולהתפלל. למשל בשבת וביום-טוב, ובפרט בימים הנוראים, הוא יודע שלא יצליח לבלבל אותנו ולהשכיח מאתנו שצריך ללכת לבית-הכנסת. אבל הרבה פעמים הוא משתדל לבלבל אותנו בכך שהוא מכניס לנו מחשבות מואשות: "בין בזה וזה לא אצליח להתרבו במשך כל התפלה", "בין בזה וזה לא מבין את כל המילים הכתובות בסדור". וכך הוא מקנה שגם את המילים שאנו בן מבינים לא נתפלל בכונה ושגם בחלק הראשון של התפלה כבר לא נתרבו.

(מעובד עפ"י לקוטי שיחות ח"ד)

# דבר מלכות

ראש-השנה - שיחה ב:

## המשך השיחה הקודמת

אך עדן צריך להבין: הספר זה מתאים בשביל העניינים שמוסיפים כדי לערבב את השטן, כמו החוספה בתקיעות של ראש-השנה ובמשך חדש אלו. אך מה באשר לכל הדברים שכדי לערבב את השטן נמנעים מעשייתם? מדוע אין תוקעים בשופר בראש-השנה? מדוע אין מברכים את חדש תשרי בשבת שלפני ראש-השנה? מדוע אין מזכירים בכל תפלות ראש-השנה את היותו גם ראש-החדש תשרי? הרי בכך שנמנעים מלעשות דבר מסוים לא מראים שום חביבות לאותו דבר-מצוה, ואם-כן ביצד ההמנעות מכל הדברים הללו מפריעה לשטן לקטרג? ובכלל האם לא עדיף להזכיר בפרוש את זכות הכפרה שעל-ידי ראש-החדש מאשר לערבב את השטן?

על כך משיב הרבי שתי תשובות: (א) זהו סוג אחר של ערוב השטן. באשר השטן רואה שאנחנו כפיכול 'מותרים' על זכויות מסוימות, למרות שידועה לנו המעלה והתועלת של תקיעת שופר בחדש אלו, פתאום בשמנויע ערב ראש-השנה איננו תוקעים - הוא מתבלבל לגמרי! פתאום הוא מבין שאנו כל-כך בטוחים בנצחוננו בדין עד שאיננו מחפשים עוד עצות כדי לבלבל אותו. בשעה ששטן רואה זאת, הוא מרגיש שהדין כבר עבר והכרע לטובתנו. אכן ראש-השנה עצמו עוד לא הגיע, אבל הוא מבין שמבחינתו העסק אבוד. וגם אם הוא מגיע לקטרג הוא כבר עושה את זה בלי בטחון ובצורה מהפסדת.

(ב) לצורך התשובה השנייה מקדים הרבי ומספר ספור שארע בתחלת תקופת נשיאותו של הרבי הרש"ב: חסיד אחד נכנס לבקש ברכה אודות ענין מסוים והרבי הרש"ב ענה לו שאין ביכולתו לעזור לו בכך. יצא החסיד מהדרו של הרבי ומרר בכבי נורא על מצבו הקשה - שאפילו הרבי לא יכול לברך אותו. באשר ראה אותו הרז"א (רבי זלמן אהרן) אחיו של הרבי, הוא שאל אותו לסבת בכיו והחסיד ספר לו את כל הקורות אותו.

נכנס הרז"א אל אחיו הרש"ב, שבאמור היה אז בתחלת נשיאותו, ושאל אותו: "היתכן? וכי כך נוהגים ביהודי שמבקש ברכה? ככה פוטרם אותו באמירה שאי-אפשר לעזור לו?". למשמע דברי אחיו, הגר הרבי הרש"ב את ה'גארטל' שלו והורה לו לקרא לחסיד. באשר נכנס החסיד בפעם השנייה ברוך אותו הרבי מיד, ואכן הברכה התקיימה.

הרבי מסביר, שאכן בפעם הראשונה שנכנס החסיד אל הרבי הרש"ב, הוא היה במצב כזה שבו הרבי אכן לא יכל היה לעזור לו. רק לאחר מכן, באשר החסיד שמע את תשובת הרבי והבין את רע מצבו, התעורר בתשובה שלו ונתן בכבי עז. או-אז הוא התעלה והגיע לדרגה כזו שבה יכל היה הרבי לברכו והברכה אכן התקיימה.

וכך מבאר הרבי גם בעניינינו: באשר יהודי מתבונן בכך שאנו נמנעים מכמה דברים טובים וחשובים כל-כך, כמו תקיעת שופר בערב ראש-השנה והזכרת ענין הכפרה שבראש-החדש תשרי, וכל זה בשביל "לערבב את השטן", הוא מבין שבנראה יש סבה טובה לרצות לערבב את השטן. וכאשר היהודי מפיר בכך שהמצב הוא כזה שאין בררה אלא שצריך למצוא עצות כדי לערבב את השטן, ועד שמוכנים לוותר בשביל זה על כמה עניינים, זה גורם לו התעוררות גדולה של תשובה. ומהתעוררות תשובה זו אכן מתערבות טענות השטן וכל עם-ישראל זוכה לכתובה וחתומה טובה, לשנה טובה ומתוקה.

## הַיּוֹם יוֹם

יוֹם שִׁשִׁי, ב' תשרי

לאל עזרד דין - בתפלת מוסף.

**במנחה אין אומרים הודו, אבל אומרים פתח אליהו.**

מה שכתוב בסודר שער הק"ש דבור המתחיל "להבין ההפ"ש" (ע"ד ע"א) שקדם תקיעת שופר אומרים "אנא בכח", פרושו: בדרך כלל הם הפונות מהפסוקים שראשי תבות שלהם שם שני משם מ"ב, אמנם יש שמכונים התבות אנא בכח כו' במחשבת, אבל אין אומרים האותיות והתבות. והעוסק בכונות צריך ללמוד הענינים ברור בכתבי האר"ל, ואז פונתו רצויה.

## שִׁירַת תְּנִיָּא

## פֶּסֶק לִי פְּסוּקָה

האזינו לב,סא.

**אם שנותי ברק חרבי ותאחז במשפט ידי אשוב נקם לצרי ולמשנאי אשלם:**

**אם שנותי ברק חרבי - אם אשגן את להב חרבי, כמו "למען היות לה ברק" פלנדור: ותאחז במשפט ידי - להניח מדת רחמים באויבי שהרעו לכם, "אשר אני קצפתי מעט והמה עזרו לרעה". דבר אחר, ותאחז ידי את מדת המשפט, להתחזק בה ולנקם נקם: אשוב נקם וגו' - למדו רבותינו באגדה מתוך לשון המקרא שאמר "ותאחז במשפט ידי", לא כמדת בשר ודם מדת הקדוש ברוך הוא; מדת בשר ודם, זורק חץ ואינו יכל להשיבו; והקדוש ברוך הוא זורק חציו ויש בידו להשיבם כאלו אוחזו בידו; שהרי ברק הוא חצו, שנאמר כאן "ברק חרבי, ותאחז במשפט ידי". וה"משפט" הנה, לשון פרענות הוא. בלע"ז יושטיצי"א:**

## הַמִּצְוָה הַיּוֹמִית

מצות עשה קנ"ג

במו נהגת	מתי נהגת	חיבן נהגת	המקור	המצוה
בית דין	בזמן שיהיו לנו חכמים סמוכים	בכל מקום	החדש הזה לכם, ראש חדשים <small>שמות י"ב,</small>	לקדש חדשים ולחשב שנים וחדשים בבית דין בלבד

## גְּאֻלָּה וּמְשִׁיחַ

הגאולה האמתית והשלמה מהגשית עוד יותר בבואנו מתקיעת שופר של ראש השנה... כפי שאומרים בפסוקי שופרות "יהיה ביום ההוא יתקע בשופר גדול", ומסימים והותמים את פסוקי שופרות עם הברכה ותפלה, "יתקע בשופר גדול להרותנו".

ויהי רצון והוא העקר - שכל אחד ואחד מאתנו יהיה "שליח" לבשר לעצמו, בני ביתו ולכל היהודים בסביבתו, ש"הנה זה בא", "הנה אלקיניו זה גו' זה ה' קויניו לו" (ב' פעמים זה), והנה דוד מלכא משיחא, ושאליהו הנביא כבר היה יום לפני זה בטבריה ובשאר אודות ביאת משיח צדקנו. ■ משיחת ז' תשרי ה'תש"א, התועדויות תש"א כרך א, עמ' 66

# דְּבַר מַלְכוּת

פְּרֻשַׁת הָאָזְינוּ – שִׁבְת תְּשׁוּבָה – שִׁיחָה א:

## שְׁתֵּי תְּשׁוּבוֹת

עַל הַפְּסוּק "הָאָזְינוּ הַשָּׁמַיִם וְתִשְׁמַע הָאָרֶץ", אָמַר הַסְּפָרִי: "לִפִּי שֶׁהָיָה מִשָּׁה קָרוֹב לְשָׁמַיִם לְפִיכָּךְ אָמַר הָאָזְינוּ הַשָּׁמַיִם, וְלִפִּי שֶׁהָיָה רְחוֹק מִן הָאָרֶץ לְפִיכָּךְ אָמַר וְתִשְׁמַע הָאָרֶץ".

תּוֹרָה מְלֻשׁוֹן הוֹרָאָה, וְכָל עֲנִינֵי הַתּוֹרָה הֵם הוֹרָאָה לְגַבִּינוּ. וַיֵּשׁ לְהִבִּין בִּיצַד עֲנִין זֶה מִהוּיָה הוֹרָאָה עֲבוּרָנוּ? וּבִפְרָט שְׁמֹדֶבֶר עַל מִשָּׁה רַבְנוּ, שֶׁעָלִיו נֶאֱמַר ב'תְּנִיא' ש'כָּל נֶפֶשׁ וְנֶפֶשׁ מִיִּשְׂרָאֵל יֵשׁ בָּהּ בְּחִינַת מִשָּׁה רַבְנוּ עָלֵיו-הַשָּׁלוֹם". וְהָרִי אָנוּ אֲרֻצִּים וּמְגֻשָּׁמִים, וְשִׂיכִים לְאָרֶץ יוֹתֵר מֵאֲשֶׁר לְשָׁמַיִם. וְאִם-כֵּן, בִּיצַד נוֹכַח לְקַיֵּם וְלַפְעֵל בְּעֲצֻמּוֹ אֵת עֲנִין "קְרוֹבִים לְשָׁמַיִם וְרַחוּקִים מִהָאָרֶץ"?

וַיּוֹכֵן בְּהַקְדָּם בְּאוֹר עֲנִין הַשִּׁבְת שְׁבָה קוֹרְאִים אֵת פְּרֻשַׁת הָאָזְינוּ – הַשִּׁבְת שְׁבִין רֵאשִׁי-הַשָּׁנָה לְיוֹם-הַכַּפּוּרִים.

שִׁבְת זוֹ זְכָתָה לְשֵׁם מִיחָד: "שִׁבְת תְּשׁוּבָה". שָׁמוּ שֶׁל כָּל דְּבַר מוֹרָה עַל מַהוּתוֹ, וְאִם-כֵּן מוֹכֵן שְׁתַּכֵּן שִׁבְת זוֹ הוּא עֲנִין הַתְּשׁוּבָה.

וְצָרִיךְ לְהִבִּין: הָרִי שִׁבְת זוֹ הִיא חֶלֶק מֵעֲשֻׁרֵת יְמֵי תְּשׁוּבָה, וְאִם-כֵּן גַּם עֲנִין הַתְּשׁוּבָה שְׁבָה הוּא כְּמוֹ כָּכָל שְׂאֵר הַיָּמִים. וּמִדּוּעַ מְכַנְיָם אוֹתָהּ בְּשֵׁם "שִׁבְת תְּשׁוּבָה" הַמּוֹרָה שֶׁיִּשְׁנֹו קָשֶׁר מִיחָד בֵּין שִׁבְת זוֹ לְבִין הַתְּשׁוּבָה שְׁבָה, הֵינּוּ שִׁישׁ בָּהּ עֲבוּדַת תְּשׁוּבָה מִיחָדָת הַשִּׁיבְת לְשִׁבְת דּוֹקָא וְשׁוֹנָה מִהַתְּשׁוּבָה שֶׁל כָּל שְׂאֵר יְמֵי הַחֹול שְׁבַע-עֲשָׂרֵת יְמֵי תְּשׁוּבָה?

וְהַעֲנִין הוּא: יִשְׁנֵם שְׁתֵּי מוֹדְרָגוֹת בְּתְּשׁוּבָה – תְּשׁוּבָה עֲלָאָה וְתְּשׁוּבָה תַּתְּאָה. תְּשׁוּבָה תַּתְּאָה הַמּוֹגִיעָה מֵעֲשֻׁר בּוֹחֹת הַנֶּפֶשׁ, עֲנִינָה לְתַקֵּן אֵת עֲוֹנוֹתֵינוּ שֶׁל הָאָדָם. תְּשׁוּבָה עֲלָאָה הַמּוֹגִיעָה מִהִיחָדָה שְׁבַע-עֲשָׂרֵת, עֲנִינָה "וְהָרִיחַ תְּשׁוּבָה אֵל הָאֱלֹקִים" – דְּבִקוֹת הַנְּשָׁמָה בְּשָׂרְשָׁהּ וּמְקוֹרָהּ.

יְמֵי הַחֹול שֶׁל עֲשָׂרֵת יְמֵי תְּשׁוּבָה, שְׁמֵהוּיִם תַּקֵּין עַל יְמֵי הַחֹול שֶׁל כָּל הַשָּׁנָה, הָרִי יֵשׁ לָהֶם קָשֶׁר גַּם לְתְּשׁוּבָה תַּתְּאָה. וְאֵלּוּ יוֹם הַשִּׁבְת מִהוּיָה שְׁלֵמוֹת הַעֲבוּדָה שֶׁל תְּשׁוּבָה עֲלָאָה, מֵאַחֵר וְהוּא מִהוּיָה תַּקֵּין עַל כָּל שִׁבְתוֹת הַשָּׁנָה, וְשִׁבְת כְּכֹל – גַּם בְּמִשְׁךְ כָּל הַשָּׁנָה – עֲנִינָה הוּא תְּשׁוּבָה.

עַל-פִּי בְּאוֹר זֶה נִבִּין גַּם כֵּן בְּעֲנִין פְּרֻשַׁת הַשְּׁבוּעָה:

שְׁתֵּי הַבְּחִינּוֹת "אָרֶץ" וְ"שָׁמַיִם" בְּנֶפֶשׁ הָאָדָם, הֵן הַבּוֹחֹת הַפְּנִימִיִּים וְעֵצֶם הַנְּשָׁמָה, כַּמֵּתְאִים לְשְׁתֵּי הַתְּשׁוּבוֹת הַנִּזְכָּרוֹת: "אָרֶץ" זוֹ תְּשׁוּבָה תַּתְּאָה וְ"שָׁמַיִם" זוֹ תְּשׁוּבָה עֲלָאָה.

וְזֶהוּ הַבְּאוֹר, בִּיצַד בִּיכְלֵת כָּל יְהוּדֵי לְבָחַר לְהִיּוֹת "קְרוֹב לְשָׁמַיִם":

בְּעֲשָׂרֵת יְמֵי תְּשׁוּבָה נוֹתְנִים לְאָדָם כּוֹחַ מִיחָד לְהַתְּחַבֵּר לְתְּשׁוּבָה הַעֲלָאָה מִיָּד, לֵלֵא הַקְּדָמַת תְּשׁוּבָה תַּתְּאָה, וְכָל אֶחָד "קְרוֹב לְשָׁמַיִם" וְשֵׁב בְּתְּשׁוּבָה בְּאֶפֶן שֶׁל "וְהָרִיחַ תְּשׁוּבָה אֵל הָאֱלֹקִים".

וּבִפְרָט בְּשָׁנָה שְׁבָה עֲשָׂרֵת יְמֵי תְּשׁוּבָה מִתְּחִילִים בְּיוֹם הַשִּׁבְת (כַּכְּבִיעוֹת הַשָּׁנָה) שָׂאָז זוֹ נְתִינַת-כּוֹחַ מִיחָדָת לְכָךְ שֶׁכָּל יְמֵי הַתְּשׁוּבָה – הַמִּתְּבַרְכִּים כָּלֵם מִהַשִּׁבְת – יִהְיוּ בְּמִדְרַגַּת תְּשׁוּבָה עֲלָאָה.

(מַעֲבֹד ע"פ לְקוּ"ש ח"ד)



## הַיּוֹם יוֹם

שבת קודש, ג תשרי - כרשת האזינו

ביחידות ה"צמח צדק" אצל רבנו הגון (יום) ב [פרשת] תצא בששי באלול תקס"ד ספר לו רבנו: שבת פרשת תבוא תקכ"ח אמר מורי ורבי (הרב המגיד מפעוריטש) - תורה, והתחלתה: ושבת עד הוי' אלקיך, ובאר כי עבודת התשובה צריכה להיות עד אשר 'הוי', שהוא למעלה מהעולמות, יהיה 'אלקיך', אלקים בגימטריא הטבע, בראשית ברא אלקים. כל התבואה קדישא היו בהתעוררות גדולה מתורה תהיה. הרב הצדיק ר' משולם זוסיא מאניפולי אמר, כי הוא אינו יכול להגיע למעלת תשובה כזו, ועל כן יחלק את התשובה לחלקים, כי תשובה - ראשי תבות ושל המשה פסוקים: ת, תמים תהיה עם הוי' אלקיך. ש, שויתי הוי' לנגדי תמיד. ו, ואהבת לרעך כמוך. ב, בכל דרכיך דעהו. ה, הצניע לכת עם ה' אלקיך.

כשספר לי אאמור"ר (הרש"ב) את הנ"ל, מים: תבת תשובה צרופה מחמש אותיות, אשר כל אות היא דרך ואפן בעבודת התשובה, - ובאר באריכות המשה האפנים - וכלם באים מכוח אל הפעל על ידי עבודת התפלה.

### שִׁוּרַת תְּנִיָּא

### פֶּסֶק לִי פְּסוּקָה

האזינו לב, מו.

**וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים שִׁימוּ לְבַבְכֶם לְכָל דְּבָרִים אֲשֶׁר אֲנִי מְעִיד בְּכֶם הַיּוֹם אֲשֶׁר תִּצְוֶם אֶת בְּנֵיכֶם לַעֲשׂוֹת אֶת כָּל דְּבָרֵי הַתּוֹרָה הַזֹּאת:**

**שימו ללבבכם** - צריך אדם שיהיו עיניו ולבו ואזניו מכונים לדברי תורה, וכן הוא אומר "בן אדם ראה בעיניך ובאזניך שמע ושם לבך וגו'"; הרי דברים קל וחומר, ומה תבנית הבית שהוא נראה לעינים ונמדד בקנה, צריך אדם שיהיו עיניו ואזניו ולבו מכונים להבין, דברי תורה שהן בהררין התלויין בשערה, על אהת כפוח וכמה:

### הַמְצוּה הַיּוֹמִית

מצות עשה קנ"ג

במו נהגת	מתי נהגת	חיוב נהגת	המקור	המצוה
בית דין	בזמן שיהיו לנו חכמים סמוכים	בכל מקום	החדש הזה לכם, ראש חדשים <small>שמות יב, ב</small>	לקדש חדשים ולחשב שנים וחדשים <b>בבית דין בלבד</b>

### גְּאֻלָּה וּמְשִׁיחַ

ישנו מאמר של אדמו"ר הגון, ובו מבאר ש"אפלו אם היה צדיק אחד עושה תשובה שלמה בדורו היה בא משיח! כלומר: אין צורך להמתין לזמן מסוים, אלא משיח צדקנו יכול לבוא תכף ומיד - גם בלידה... ישנו פסק דין ברור ברמב"ם: "הבטיחה תורה שפוף ישראל לעשות תשובה בסוף גלותן ומיד תן נגאלין". "מיד" בהלכה הוא - בפשוטו, מיד ממש. ■ משיחת ש"פ האזינו (ב) תשד"מ; התוועדות תשד"מ כרך א, עמ' 65

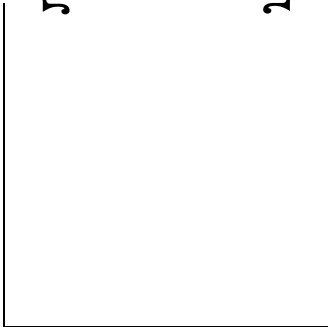
## הַיּוֹם יוֹם

יוֹם ראשון, ד' תשרי - צום גדליה

קצור באור אאמו"ר (הרש"ב) באפן הא':

ת, "תמים תהיה עם ה' אלקיך" - עבודת התשובה הפאה על ידי התמימות, פמה בהינות ומדרגות פענין התמימות, וביחס אל התשובה העולה על בלנה היא תמימות הלב - הנקראת ערנסטקוט (= "רצינות") - באמור באברהם "ומצאת את לבו נאמן לפניך".

### שורת תניא



### פסק לי פסקה

ברכה לג, ה.

**ויחי בישרון מלך בהתאסף ראשי עם יחד שבטי ישראל:**

ויחי - הקדוש ברוך הוא: בישרון מלך - תמיד על מלכותו עליהם: בהתאסף - בכל התאסף ראשי השבון אספתם: ראשי - כמו "כי תשא את ראש"; ראויין אלו שאברכם. דבר אחר, בהתאסף - בהתאסף יחד באגדה אחת ושלום ביניהם הוא מלכם, ולא פשיש מחלקת ביניהם:

## המצוה היומית

מצות עשה קנ"ג, נ"ט

במו נהגת	מתי נהגת	היכן נהגת	המקור	המצוה
בית דין	בזמן שיהיו לנו חכמים סמוכים	בכל מקום	החדש הזה לכם, ראש חדשים שמות י"ב,	לקדש חדשים ולחשב שנים וחדשים בבית דין בלבד
בהנים זכרים	בזמן הבית	בבית המקדש	ותקעתם בחצרות במדבר י'	לתקע בחצוצרות על הקרבנות ובשעת הצרות

## גאולה ומשיח

השלמות האמתית של "יום רצון" (גם של "צום גדליה") היא פשמתפטל הצום - בימות המשיח... (שאז) תהיה השלמות של כל ישראל... נשמות בגופים בריאים ושלמים, בארצנו הקדושה, וגדליה בן אהיקם בתוכם ובראשם. פי מכיון שעל ידו תיה ההמשך דמלכות דוד, מוכן שדוד המלך לוקח עמו - לכל לראש - את אלה שהיתה להם שייכות למלכות דוד. ■ צום גדליה תשנ"ב. התועדויות תשנ"ב כרך א, עמ' 36

## הַיּוֹם יוֹם

יוֹם שְׁנֵי הַתְּשׁוּבָה

קצור באור אפן הב':

ש, "שויתי הוי' לנגדי תמיד" – הוי' מורה על התהוות העולם והתהוות הנבראים, אשר התהוות הנבראה פלה ותיוגה הוא בדרך אין ערך מאזן ליש. והיא עבודת התשובה הבאה על ידי זה אשר תמיד לנגד עיני ענין התוויה של העולם ומלואו.

### שִׁירַת תְּנִיָּא

### פֶּסֶק לִי פְּסוּקָה

ברכה לג, יב.

לְבַנְיָמִן אָמַר יְדִיד יְהוָה יִשְׁכֵּן לְבֵיתָה עָלָיו חֲפָף עָלָיו כָּל הַיּוֹם וּבֵין כְּתָפָיו שָׁכַן:  
 לְבַנְיָמִן אָמַר – לְפִי שְׁבַרְבַּת לְוִי בְּעֹבֶדֶת הַקְּרָבָנוֹת, וְשָׁל בְּנִימִין בְּבִנְיָן בֵּית  
 הַמִּקְדָּשׁ בְּחֶלְקוֹ, סִמְכֵן זֶה לְזֶה; וְסִמְךָ יוֹסֵף אַחֲרָיו, שְׂאֵף הוּא מִשְׁכֵּן שִׁילָה הָיָה בְּנֵי  
 בְּחֶלְקוֹ, שְׁנַאֲמַר "וַיִּמָּאם בְּאַחַל יוֹסֵף וְגו'"; וְלִפִּי שְׁבִית עוֹלָמִים חָבִיב מִשִּׁילָה, לְכָף  
 הַקְּדִים בְּנִימִין לְיוֹסֵף: חֲפָף עָלָיו – מְכַסֶּה אוֹתוֹ וּמְגַן עָלָיו: כָּל הַיּוֹם – לְעוֹלָם;  
 מִשְׁנַבְחָהּ יְרוּשָׁלַיִם לֹא שָׁרְתָה שְׂכִינָה בְּמָקוֹם אַחֵר: וּבֵין כְּתָפָיו שָׁכַן – בְּגִבְהַ  
 אֶרְצוֹ הָיָה בֵּית הַמִּקְדָּשׁ בְּנֵי, אֵלָּא שְׁנַמִּיךָ עֲשָׂרִים וְשָׁלֹשׁ אַמָּה מֵעֵין עֵיטָם, וְשָׁם  
 הָיָה דַעְתוֹ שֶׁל דָּוִד לְבָנוֹתוֹ. בְּדֹאֵתָא בְּשִׁחִיטַת קֹדְשִׁים, אָמַרְי, נְהִתִּי בֵּיהּ פּוֹרְתָא,  
 מִשּׁוּם דְּכָתִיב "וּבֵין כְּתָפָיו שָׁכַן", אֵין לָךְ נְאֻה בְּשׁוֹר יוֹתֵר מִכְּתָפָיו:

### הַמְצוּהָ הַיּוֹמִית

מצות עשה נ"ט

במי נוהגת	מתי נוהגת	איכן נוהגת	המקור	המצוה
כהנים זכרים	בזמן הבית	בבית המקדש	ותקעתם בחצוצרות במדבר י	לתקע בחצוצרות על הקרבנות ובשעת הצרות

### גְּאֻלָּה וּמְשִׁיחַ

עֲשֶׂר קָרְנוֹת הֵן, וּבִתְחִלָּה הָיוּ בָּלֵן נִתְּנוֹת בְּרֵאשִׁים שֶׁל יִשְׂרָאֵל. וּבִיּוֹן שְׁחִטָּאוֹ יִשְׂרָאֵל – נִמְלָו מֵהֶם וְנִתְּנוּ לְאַמּוֹת  
 הָעוֹלָם... וּבְשִׁיעֵשׂוֹ יִשְׂרָאֵל תְּשׁוּבָה – הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מַחְזִירֵן לְמִקְוִיָּה...

וְאִימְתִי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מַחְזִירֵן לְמִקְוִיָּה? לְכִשְׁיִתְרוֹמָם קָרְנוֹ שֶׁל מֶלֶךְ הַמְּשִׁיחַ, דְּכָתִיב "וַיִּתֵּן עוֹז לְמַלְכּוֹ וַיִּרַם קָרְנוֹ  
 מִשִּׁיחוֹ". ■ מדרש שמואל פרשה ה

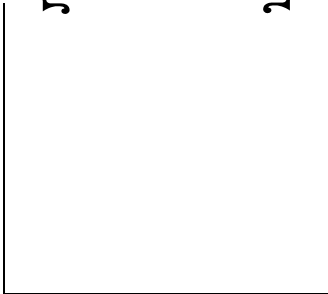
# היום יום

יום שלישי, ו תשרי

קצור באור אפן הג':

ו, "וְיִזְכְּרוּ לְרַעְדָה בְּמוֹד" – כְּמוֹ שֶׁאָמַר רַבְּנֵי הַנֶּזֶק, אֲשֶׁר זָהוּ כְּלִי לְיִזְכָּרוֹת אֶת הוּי' אֶלְקִיד', וּבְאֹר בְּמֵאמֶר 'כֹּל שְׂרוּחַ הַבְּרִיּוֹת נֹחָה הַיָּמֵנוּ רֵיחַ הַמָּקוֹם נֹחָה הַיָּמֵנוּ'. עֲבוּדַת הַתְּשׁוּבָה בְּסִבַּת לֵב טוֹב.

## שירת תניא



## פסק לי פסוקד

ברכה לג, יג.

וְלִיּוֹסֵף אָמַר מְבֻרָכֶת יְהוָה אֶרְצוֹ מִמְּנוֹד שְׁמִימִם מִטָּל וּמִתְהוֹם רִבְצַת תַּחַת: מְבֻרָכֶת ה' אֶרְצוֹ – שְׁלֹא הָיְתָה בְּנִחְלַת הַשַּׁבָּתִים אֶרְצֵן מְלֵאָה כֹּל טוֹב כְּאֶרְצוֹ שֶׁל יוֹסֵף: מִמְּנוֹד – לְשׁוֹן עֲדָנִים וּמִתְקִי: וּמִתְהוֹם – שֶׁהִתְהוֹם עוֹלָה וּמְלַחֵלֶת אוֹתָהּ מְלֻמָּטָה. אֶתָּה מוֹצֵא בְּכָל הַשַּׁבָּתִים בְּרַבְתּוֹ שֶׁל מִשָּׁה מַעֲיִן בְּרַבְתּוֹ שֶׁל יַעֲקֹב:

## המצוה היומית

מצות עשה נ"ט

ספר משנה תורה: הלכות מגילה וחנוכה פרקים א', ב'

מיו נהגת	מתי נהגת	חיבן נהגת	המקור	המצוה
פְּהַנִּים זְכָרִים	בְּזֶמֶן הַפִּיט	בְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ	וּתְקַעְתֶּם בַּחֲצוֹצְרוֹת בַּמְדַּבֵּר י'	לְתַקֵּעַ בַּחֲצוֹצְרוֹת עַל הַקְּרָבָנוֹת וּבִשְׁעַת הַצְּרוֹת

הַלְכוֹת מְגִלָּה וְחֲנֻכָּה: יֵשׁ בְּכֻלָּן שְׁתֵּי מִצְוֹת עֲשֵׂה מִדְּבָרֵי סוֹפְרִים וְאֵינֶן מִן הַפְּנִינִי.

וּבְאֹר שְׁתֵּי מִצְוֹת אֵלּוּ בַּפְּרָקִים אֵלּוּ:

### הלכות מגילה, פרק א

**א** קְרִיאַת הַמְּגִלָּה בְּזִמְנָהּ, מִצְוֹת עֲשֵׂה מִדְּבָרֵי סוֹפְרִים; וְהַדְּבָרִים יְדוּעִים, שֶׁהֵיא תִקְנַת נְבִיאִים. וְהַכֹּל חִיבִים בְּקְרִיאַתָּהּ – אֲנָשִׁים, וְנָשִׁים, וְגֵרִים, וְעֹבְדִים מִשְׁהַרְרִים; וּמְהַנְכִּין אֶת הַקְּטָנִים לְקְרוֹתָהּ. וְאֵפְלוּ פוֹהַנִים בְּעֲבוּדָתָן, מְכַבְּלִין עֲבוּדָתָן וּבְאֵין לְשִׁמְעַ מִקְרָא מְגִלָּה; וְכֵן מְכַבְּלִים תַּלְמוּד תוֹרָה לְמִקְרָא מְגִלָּה – קַל וְחֹמֶר לְשִׁאֵר מִצְוֹת שְׁלֵתוֹרָה, כֵּלֵן נִדְחִין מִפְּנֵי מִקְרָא מְגִלָּה. וְאֵין לָךְ דְּבַר שֶׁנִּדְחָה מִקְרָא מְגִלָּה מִפְּנֵי, חוּץ מִפֶּת שֶׁאֵין לוֹ קוֹבְרִין: שֶׁהַפּוֹנֵעַ בּוֹ – קוֹבְרוֹ תַחֲלָה, וְאַחַר כֵּן קוֹרֵא.

**ב** אֶחָד תְּקוֹרֵא, וְאֶחָד תְּשׁוּמַע מִן תְּקוֹרֵא – יֵצֵא יְדֵי חוֹבְתָהּ; וְהוּא, שֶׁיִּשְׁמַע מִמּוֹי שֶׁהוּא חִיב בְּקְרִיאַתָּהּ; לְפִיכֵן אִם הָיָה תְּקוֹרֵא קָטָן אוֹ שׁוֹמֵה, תְּשׁוּמַע מִמּוֹנוֹ לֹא יֵצֵא.

**ג** מִצְוָה לְקְרוֹת אֶת כְּלָהּ, וּמִצְוָה לְקְרוֹתָהּ בְּלִילָה, וּבַיּוֹם; וְכֵן הַלְּיָלָה כְּשֶׁר לְקְרִיאַת הַלְּיָלָה, וְכֵן הַיּוֹם כְּשֶׁר לְקְרִיאַת הַיּוֹם. וּמְבָרֵךְ קִדְּם קְרִיאַתָּהּ בְּלִילָה, שְׁלוֹשׁ בְּרָכוֹת: בְּרוּךְ אַתָּה ה' אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ עַל מִקְרָא מְגִלָּה; בְּרוּךְ אַתָּה ה' אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, שֶׁעֲשָׂה נְסִים לְאַבּוֹתֵינוּ בַּיָּמִים הָהֵם בְּזֶמֶן תְּהֵא; בְּרוּךְ אַתָּה ה' אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, שֶׁהִחְיֵנוּ וְהִגִּיעָנוּ לְזֶמֶן תְּהֵא. וּבַיּוֹם, אֵינֵנו חוֹזְרִים וּמְבָרֵךְ שֶׁהִחְיֵנוּ. וּמִקּוֹם שֶׁנִּהְיָנוּ לְבָרֵךְ אַחֲרֵיהֶּ, מְבָרֵךְ: בְּרוּךְ

אתה ה' אלהינו מלך העולם, האל הרב את ריבנו והדן את דיננו, והנזקם את נקמתנו והנפרע לנו מצרינו, והמשלם גמול לכל אויבי נפשנו; ברוך אתה ה', האל הנפרע לעמו ישראל מפל צריהם, האל המושיע.

**ד** איזה הוא זמן קריאתה – זמנים הרבה תקנו לה, שנאמר "בזמניהם" (סוטה ד,א) ואלו הן, זמני קריאתה: כל מדינה שהיתה מקפת חומה בימי יהושע בן נון, בין בארץ בין בחוצה לארץ – אף על פי שאין לה עכשיו חומה, קורין בחמשה עשר לאדר; ומדינה זו, היא הנקראת כרד. וכל מדינה שלא היתה מקפת חומה בימות יהושע, ואף על פי שהיא מקפת חומה עתה – קוראין בארבעה עשר; ומדינה זו, היא הנקראת עיר.

**ה** שושן הבירה – אף על פי שלא היתה מקפת חומה בימי יהושע בן נון, קוראין בחמשה עשר; שבה היה הנם שנאמר "ונח, בחמשה עשר בו" (סוטה טו,א). ולמה תלו הדבר בימי יהושע – כדי לחלק כבוד לארץ ישראל שהיתה חרבה באותו הזמן, כדי שיהיו קוראין בכני שושן ויחשבו כאלו הן כרפין מקפין, אף על פי שהן עתה חרבין, הואיל והיו מקפין בימי יהושע; ויהיה זכרון לארץ ישראל בנם זה.

**ו** בני הכפרים שאינם מתקבצים בבתי בנסיות אלא בשני ובחמישי, תקנו להם שיהיו מקדימין וקוראים ביום הכניסה. ביצה: אם הל ארבעה עשר להיות בשני או בחמישי, קוראין בו ביום; ואם הל להיות ביום אחר הוין משני וחמישי, מקדימין וקוראין בשני או בחמישי הסמוך לארבעה עשר.

**ז** ביצה: הל ארבעה עשר להיות באחד בשבת מקדימין וקוראין בחמישי, שהוא יום אחד עשר; הל להיות בשלישי – קוראין בשני, שהוא יום שלושה עשר; הל להיות ברביעי – קוראין בשני, שהוא יום שנים עשר. וכל אלו שמקדימין וקוראין קדם ארבעה עשר, אין קוראין אותה בפחות מעשרה.

**ח** כפר שאין נכנסין בו בשני ובחמישי, אין קוראין אותה אלא בארבעה עשר. ועיר שאין בה עשרה במלנין קבועין בבית הכנסת לצרפי צפור – תרי היא ככפר, ומקדימין וקוראין ביום הכניסה; ואם אין בעיר עשרה בני אדם, תקנתו קלקלתו, ותרי הם באנשי עיר גדולה, ואין קוראין אלא בארבעה עשר.

**ט** במה דברים אמורים שמקדימין וקוראין ביום הכניסה, בזמן שיש להם לישראל מלכות. אבל בזמן הזה, אין קוראין אותה אלא בזמנה – שהוא יום ארבעה עשר, ויום חמשה עשר; בני כפרים ובני עירות, קוראין בארבעה עשר; ובני כרפין, קוראין בחמשה עשר.

**י** בן עיר שהלך לכרד, ובן כרד שהלך לעיר – אם היתה דעתו לחזור למקומו בזמן קריאה ונתעכב ולא חזר, קורא במקומו; ואם לא היה בדעתו לחזור אלא אחר זמן הקריאה, קורא עם אנשי המקום שהוא שם. וכרד, וכל הסמוך לו, וכל הנראה עמו – אם אין ביניהם יתר על אלפים אמה – תרי זה בכרד, וקוראין בחמשה עשר.

**יא** עיר שהיא ספק, ואין ידוע אם היתה מקפת חומה בימות יהושע בן נון, או אחר בן תקפה – קוראין בשני תימים, שהן ארבעה עשר וחמשה עשר, ובליהם; ומכרכין על קריאתה בארבעה עשר בלבד, הואיל והוא זמן קריאתה לרב העולם.

**יב** קראו את המנגלה באדר, ואחר כך עברו בית דין את השנה – חוזרים וקוראים אותה באדר השני, בזמנה.

**יג** אין קוראין את המנגלה בשבת – גזרה שמא ימלגה בידו וילך אצל מי שהוא בקי לקרותה, ויעבירנה ארבע אמות ברשות הרבים; שהכל תיכבים בקריאתה, ואין הכל בקיאים בקריאתה. לפיכך אם הל זמן קריאתה בשבת, מקדימין וקוראין אותה קדם השבת; ושואלין ודורשין בהלכות פורים באותה שבת, כדי להזכיר שהוא פורים.

**יד** ביצה: יום ארבעה עשר שחל להיות בשבת – בני עירות, מקדימין וקוראין בערב שבת; ובני כרפין, קוראים בזמנם באחד בשבת. הל יום חמשה עשר להיות בשבת – בני כרפין מקדימין וקוראין בערב שבת, שהוא יום ארבעה עשר; ובני עירות קוראין בו ביום, שהוא זמנם; ונמצאו הכל קוראין בארבעה עשר.

## הלכות מגלה, פרק ב

**א** הקורא את המגלה למפרע, לא יצא: קרא ושכח פסוק אחד, וקרא פסוק שני לו, וחזר וקרא פסוק ששכח, וחזר וקרא פסוק שלישי – לא יצא, מפני שקרא פסוק אחד למפרע; אלא ביצד עושה – מתחיל מפסוק שני ששכח, וקורא על הסדר.

**ב** מצא צבור שקראו חצייה – לא יאמר אקרא חצי האחרון עם הצבור, ואחזר ואקרא חצי ראשון; שזה קורא למפרע; אלא קורא מתחלה ועד סוף, על הסדר. קרא ושחה מעט, וחזר וקרא – אף על פי ששחה כדי לגמור את פלה – הואיל וקרא על הסדר, יצא.

**ג** הקורא את המגלה על פה, לא יצא ידי חובתו. הלועז ששמע את המגלה הפתובה בלשון הקדש, ובכתב הקדש – אף על פי שאינו יודע מה הן אומריה, יצא ידי חובתו; וכן אם היתה פתובה יונית ושמעה, יצא – אף על פי שאינו מכיר, ואפלו היה השומע עברי.

**ד** היתה פתובה תרגום, או בלשון אחרת מלשונות הגויים – לא יצא ידי חובתו בקריאתה, אלא המפיר אותה לשון בלבו; והוא, שתהיה פתובה בכתב אותה לשון. אבל אם היתה פתובה בכתב עברי, וקראה ארמית לארמי – לא יצא, שנמצא זה קורא על פה, וכיון שלא יצא הקורא ידי חובתו, לא יצא השומע ממנו.

**ה** הקורא את המגלה בלא פונה, לא יצא. ביצד: היה כותבה, או דורשה, או מניחה – אם פון לבו לצאת בקריאה זו, יצא; ואם לא פון לבו, לא יצא. קרא והוא מתנמנם – הואיל ולא נרדם בשנה, יצא.

**ו** בפה דברים אמורים שהמכון לבו בכתיבתה יצא – בשמתפון לצאת בקריאה שקרא בספר שמעתיק ממנו, בשעה שהוא פותב; אבל אם נתפון לצאת בקריאה זו שכותב – לא יצא, שאינו יוצא ידי חובתו אלא בקריאתה מספר שפלה פתובה בו בשעת קריאה.

**ז** הקורא את המגלה ומטה בקריאתה, וקרא קריאה משבשת – יצא לפי שאין מדקדקין בקריאתה. קראה עומד, או יושב – יצא, ואפלו בצבור; אבל לא יקרא בצבור יושב לכתחלה, מפני כבוד צבור. קראה שנים, אפלו עשרה, באחד – יצאו הקוראים, והשומעים מן הקוראים; וקורא אותה גדול עם הקטן, ואפלו בצבור.

**ח** אין קוראין בצבור, במגלה הפתובה בין הפתובים; ואם קרא, לא יצא – אלא אם פן היתה יתרה על שאר הידיעות או חסרה, כדי שיהא לה חבר. אבל יחיד קורא בה, ואפלו אינה חסרה ולא יתרה, ויוצא בה ידי חובתו.

**ט** אין כותבין את המגלה אלא בדיו, על הגויל או על תקלף בספר תורה. ואם פתבה במי עפצה וקלקנתום, בשרה; פתבה בשאר מיני צבעונין, פסולה. וצריכה שרטוט, פתורה עצמה; ואין העור שלה, צריך עבודה לשמה. היתה פתובה על הניר, או על עור שאינו מעבד, או שפתבה גוי, או מין – פסולה.

**י** היו בה אותיות מטשטשות או מקרעות, אם רשומן נבר – אפלו היו רבה, בשרה. ואם אין רשומן נבר – אם היה רבה שלם, בשרה; ואם לאו, פסולה. השמיט בה הסופר אותיות או פסוקים, וקראן הקורא על פה – יצא.

**יא** המגלה צריכה תפירה, עד שיהיו כל עורותיה מגלה אחת. ואינה נתפרת אלא בגידין, בספר תורה; ואם תפרה שלא בגידין, פסולה. ואינו צריך לתפר את כל הידיעה, בספר; אלא אפלו תפר בגידין שלש תפירות בקצה הידיעה, ושלא באמצעה, ושלא בקצה השנית – בשרה, מפני שנקראת אגרת.

**יב** וצריך הקורא לקרות עשרת בני המון ועשרת, בנשימה אחת, כדי להודיע לעם, שבלם נתלו ונהרגו באחד. ומנהג כל ישראל, שהקורא את המגלה, קורא ופושט באגרת; וכשיגמור, חוזר וכורכה בלה, ומברך.

**יג** שני הימים האלו, שהן ארבעה עשר וחמשה עשר, אסורין בספד ותענית, לכל אדם בכל מקום – בין לבני פרסין, שהן עושין חמשה עשר בלבד, בין לבני עירות, שהן עושין ארבעה עשר בלבד. ושני הימים, אסורין בספד ותענית

באדר הראשון, באדר השני. אנשי כפרים שהקדימו וקראו בשני או בחמישי הסמוך לפורים, מתרים בספד ותענית ביום קריאתו, ואסורין בשני הימים האלו, אף על פי שאין קוראין בהן.

**יד** מצות יום ארבעה עשר לבני כפרים ועירות, ויום חמשה עשר לבני כפרים – להיות ימי משתה ושמחה, ומשלוח מנות לרעים ומתנות לאביונים. ומת, בעשית מלאכה; ואף על פי כן, אין ראוי לעשות בו מלאכה: אמרו חכמים, כל העושה מלאכה ביום פורים, אינו רואה סימן ברכה. בני כפרים שקדמו וקראו בשני או בחמישי – אם חלקו מעות לאביונים ביום קריאתו, יצאו; אבל המשתה והשמחה, אין עושין אותה אלא בארבעה עשר, ואם הקדימו, לא יצאו. וסעודת פורים שעשאה בלילה, לא יצא ידי חובתו.

**טו** כיצד חובת סעודה זו – שיאכל בשר ויתקן סעודה נאה, כפי אשר תמצא ידו; ושונה יין, עד שישתפר וירדם בשכרות. וכן חייב לשלח שתי מנות של בשר, או של מיני תבשיל, או שני מיני אכלין – לחברו: שנאמר "ומשלח מנות, איש לרעהו" (אסתר ט, ט; אסתר ט, כב) – שתי מנות, לאדם אחד. וכל המרבה לשלח לרעים, משבח. ואם אין לו, מחליף עם חברו – זה שולח לזה סעודתו וזה שולח לזה סעודתו, כדי לקיים "ומשלח מנות איש לרעהו".

**טז** וחייב לחלק לעניים ביום הפורים, אין פחות משני עניים; נותן לכל אחד מתנה אחת, או מעות או מיני תבשיל או מיני אכלין: שנאמר "ומתנות לאביונים" (אסתר ט, כב) שתי מתנות, לשני עניים. ואין מודקדקין במעות פורים, אלא כל הפושט ידו לאל, נותנין לו; ואין משנין מעות פורים, לצדקה אחרת.

**יז** מוטב לאדם להרבות במתנות אביונים, מלהרבות בסעודתו ובשלח לרעיו – שאין שם שמחה גדולה ומפארה, אלא לשמח לב עניים ויתומים ואלמנות וגרים, שהמשמח לב האמללים האלו מדמה בשכינה, שנאמר "להחיות רוח שפלים, ולהחיות לב נדכאים" (ישעיהו נ, יד).

**יח** כל ספרי הנביאים וכל הכתובים, עתידין לבטל לימות המשיח, חוץ ממגילת אסתר – הרי היא קימת בחמשה חמשי תורה, ובהלכות של תורה שבעל פה, שאינן בטליו, לעולם. ואף על פי שכל זכרון הצרות יבטל, שנאמר "כי נשכחו, הצרות הראשנות, וכי נסתרו, מעיני" (ישעיהו סה, יז) – ימי הפורים לא יבטלו, שנאמר "ימי הפורים האלה לא יעברו מתוך היהודים, וזכרם לא יסוף מזרעם" (אסתר ט, כח).

## גאולה ומשיח

...מכיון שפועלים את ביאת משיח צדקנו עוד לפני יום הכפורים, שאז בודאי יפסקו לומר תחנון תכף ומיד, ולא עוד אלא שמכיון שיעסקו בכנין בית המקדש והנבנתו, הרי גם ביום הכפורים חוגגים את בנין בית המקדש באכילה ושתיה, כבחנכת בית המקדש הראשון, שאכלו ושתו, ויצאה בת קול ואמרה "בלכם מזמנים להי העולם הבא".

■ ו' תשרי תשמ"ו. התוועדות תשמ"ו כרך א, עמ' 83

# הַיּוֹם יוֹם

יוֹם רַבִּיעַ, ז תשרי

קצור באור אפן תד':

ב, "בְּכָל דְרָבִיךָ דַעְהוּ" – האדם השם לבו ודעתו על כל הנעשה עמו ומסביב לו, רואה הוא אלקות במוחש, וכמו שאמר אדמו"ר האמצעי ביתרונן הבעלי עסקים על היושבי אהל בענין ראית אלקות במוחש. עבודת התשובה הבאה מראית השגחה פרטית.

## שִׁירַת תְּנִיָּא

## פֶּסֶק לִי פְּסוּקָה

ברכה לג, יח.

וְלִזְבוּלָן אָמַר שְׂמַח זְבוּלָן בְּצִאתָהּ וַיִּשְׁשָׁכֶר בְּאַהֲלֶיהָ:

וְלִזְבוּלָן אָמַר – אלו המשה שכמים שברך באחרונה, וזבולן, גד, דן, נפתלי, ואשר, כפל שמותיהם, לחזקם ולהגבירם, לפי שהיו חלשים שבכל השכמים; הם הם שהוליד יוסף לפני פרעה, שנאמר "ומקצה אחיו לקח המשה אנשים", לפי שנראים חלשים ולא ישים אותם לו שרי מלחמתו: שמה זבולן בצאתה ויששכר באהליה – זבולן ויששכר עשו שתפות, זבולן לחוף ימים ישבן ויצא לפרקמטיא בספינות ומשתכר, ונותן לתוך פיו של יששכר, והם יושבים ועוסקים בתורה; לפיכך הקדים זבולן ליששכר, שתורתו של יששכר על ידי זבולן היתה: שמה זבולן בצאתה – הצלח בצאתה לסחורה: ויששכר – הצלח בישיבת אהליה לתורה, לישיב ולעבר שנים ולקבע חדשים, כמו שנאמר "ומבני יששכר יודעי בינה לעתים" ראשיהם מאתים ראשי סנהדרין היו עוסקים בכך, ועל פי קביעות עתיהם ועבוריהם:

## הַמְצִיָּה הַיּוֹמִית

ספר משנה תורה: הלכות מגילה וחנוכה פרקים ג', ד'  
מצות עשה ר"ג

### הַלְכוֹת חֲנֻכָּה, פֶּרֶק ג'

**א** בבית שני בשמלכו יון, גזרו גזרות על ישראל ובטלו דתם, ולא הניחו אותם לעסק בתורה ובמצוות; ופשטו ידם במזונם, ובבנותיהם; ונכנסו להיכל, ופרצו בו פרצות, ומטאו התהרות. וצר להם לישראל מאוד מפניהם, ולחצום לחץ גדול, עד שרחם עליהם אלהי אבותינו, והושיעם מידם. ונברו בני השמונאי הכותנים הגדולים, והרגום והושיעו ישראל מידם; והעמידו מלך מן הכותנים, וחזרה מלכות לישראל יתר על מאתים שנה – עד תחרבן השני.

**ב** וכשנברו ישראל על אויביהם ואבדום, בהמשה ועשרים בחדש כסלו היתה, ונכנסו להיכל, ולא מצאו שמן טהור אלא פך אחד; ולא היתה בו להדליק אלא יום אחד בלבד, והדליקו מפני גרות המערכה שמונה ימים – עד שבתשו זיתים, והוציאו שמן טהור.



ג ומפני זה התקינו חכמים שבאותו הדור, שיהיו שמונת הימים האלו שתחלתן מלילי המושה ועשרים בכסלו, ימי שמחה וחלל, ומדליקין בהן הנרות בערב על פתחי הבתים, בכל לילה ולילה משמונת הלילות. ימים אלו, הן הנקראין הנפה. והן אמורין בספד ותענית, בימי הפורים; והדלקת הנרות בהן, מצוה מדברי סופרים בקריאת המגלה.

ד כל שחייב בקריאת המגלה, חייב בהדלקת נר הנפה; והמדליק אותה בלילה הראשון, מברך שלוש ברכות: ברוך אתה ה' אלהינו מלך העולם, אשר קדשנו במצותיו וצונו להדליק נר של הנפה; ברוך אתה ה' אלהינו מלך העולם, שעשה נסים לאבותינו בימים ההם בזמן הזה; ברוך אתה ה' אלהינו מלך העולם, שהחיינו וקיימנו והגיענו לזמן הזה. וכל הרוצה אותה, מברך שתים – שעשה נסים לאבותינו, ושהחיינו. ובשאר הלילות, המדליק מברך שתים, והרוצה מברך אחת – שאין מברכין שהחיינו, אלא בלילה הראשון.

ה בכל יום ויום משמונת הימים האלו, גומרין את החלל; ומברך לפניו, ברוך אתה ה' אלהינו מלך העולם, אשר קדשנו במצותיו וצונו לגמור את החלל – בין יחיד, בין צבור; אף על פי שקריאת החלל מצוה מדברי סופרים, מברך עליה אשר קדשנו במצותיו וצונו, בדרך שמברך על המגלה ועל הערוב – שכל ודאי שלדבריהם, מברכין עליו. אבל דבר שהוא מדבריהם ועקר עשייתו לו מפני הספק, כגון מעשר דמאי – אין מברכין עליו; ולמה מברכין על יום טוב שני, והם לא תקנוהו אלא מפני הספק – כדי שלא יזלו בו.

ו ולא הלל הנפה בלבד, הוא שמדברי סופרים, אלא קריאת החלל לעולם מדברי סופרים, בכל הימים שגומרין בהן את החלל. ושמונה עשר יום בשנה, מצוה לגמור בהן את החלל; ואלו הן – שמונת ימי החג, ושמונת ימי הנפה, וראשון של פסח, ויום עצרת. אבל ראש השנה ויום הכפורים, אין בהן הלל, לפי שהן ימי תשובה ויראה ופחד, לא ימי שמחה ותרנה; ולא תקנו הלל בפורים, שקריאת המגלה היא החלל.

ז מקומות שעושים ימים טובים שני ימים, גומרין את החלל באחד ועשרים יום – בתשעת ימי החג, ושמונת ימי הנפה, ושני ימים של פסח, ושני ימים של עצרת. אבל בראשי חודשים, קריאת החלל מנהג, ואינה מצוה; ומנהג זה, בצבור. לפיכך קוראין בדלוג; ואין מברכין עליו, שאין מברכין על המנהג. ויחיד, לא יקרא כלל; ואם התחיל, ישלים בדלוג בדרך שקוראין הצבור. וכן בשאר ימי הפסח, קוראין בדלוג בראשי חודשים.

ח ביצד מדלגין; מתחילין מתחלת החלל, עד "חלמיש למעינו מים"; ודלג ואומר "ה' זכרנו יברך"., עד "הללויה"; ומדלג ואומר "מה אשיב לה", עד "הללויה"; ומדלג ואומר "מן המצר קראתי יה", עד סוף החלל. וזה הוא המנהג הפשוט; ויש מדלגין דלוג אחר.

ט כל היום, בשר לקריאת החלל. והקורא את החלל למפרע, לא יצא; קרא ושהה, וחזר וקרא – אף על פי ששהה כדי לגמור את כלו, יצא. ימים שגומרין בהן את החלל, יש לו להפסיק בין פרק לפרק; אבל באמצע הפרק, לא יפסיק. וימים שקוראין בהן בדלוג, אפילו באמצע הפרק, פוסק.

י כל יום שגומרין בו את החלל, מברך לפניו; ומקום שנהגו לברך אחריו, מברך. ביצד מברך; והללויה ה' אלהינו כל מעשיך וחסדיך וצדיקים עושי רצונך, וכל עמך בית ישראל ברנה יודו לשמך. פי אתה ה' לך טוב להודות ולשמך נעים לומר, ומעולם ועד עולם אתה האל. ברוך אתה האל. ברוך אתה ה', המלך המשבח המפאר, חי וקיים, תמיד ימלך לעולם ועד.

יא יש מקומות שנהגו לכפל מ"אודך פי עניתני" עד סוף החלל, כופלין כל דבר ודבר שתי פעמים. ומקום שנהגו לכפל, יכפל; ומקום שנהגו שלא לכפל, אין כופלין.

יב מנהג קריאת החלל בימי חכמים הראשונים, כך היה: אחר שמברך הגדול שמקרא את החלל, מתחיל ואומר הללויה, וכל העם עונים הללויה; וחזר ואומר הללו עבדי ה', וכל העם עונים הללויה; וחזר ואומר הללו את שם ה', וכל העם עונים הללויה; וחזר ואומר יהי שם ה' מברך מעתה ועד עולם, וכל העם עונים הללויה. וכן על כל דבר, עד שנמצאו עונים בכל החלל, הללויה מאה ושלוש ועשרים פעמים – סימן להם, שנותיו של אהרן.

**יג** וכן בשתקורא מוגיע לראש כל פּרָק ופּרָק, הן חוֹזְרִין וְאוֹמְרִין מַה שְּׁאָמַר. בַּיָּצֵד: בְּשֵׁהוּא אוֹמַר בְּצֵאת יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם, כָּל הָעָם חוֹזְרִין וְאוֹמְרִין בְּצֵאת יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם; וְהַקּוֹרָא אוֹמַר בֵּית יַעֲקֹב מַעַם לַעֲזוֹ, וְכָל הָעָם עוֹנִין הַלְלוּיָהּ; עַד שְׂיֵאמַר אֶהְבְּתִי כִי יִשְׁמַע ה' אֶת קוֹלִי תַחֲנוּנָי, וְכָל הָעָם חוֹזְרִין וְאוֹמְרִין אֶהְבְּתִי כִי יִשְׁמַע ה' אֶת קוֹלִי תַחֲנוּנָי. וְכֵן בְּשֵׂיאוֹמַר הַקּוֹרָא הַלְלוּ אֶת ה' כָּל גּוֹיִם, כָּל הָעָם חוֹזְרִין וְאוֹמְרִין הַלְלוּ אֶת ה' כָּל גּוֹיִם.

**יד** הַקּוֹרָא אוֹמַר אֲנָא ה' הוֹשִׁיעָה נָא, וְהֵן עוֹנִין אַחֲרָיו אֲנָא ה' הוֹשִׁיעָה נָא – אַף עַל פִּי שְׂאִינוּ רֹאשׁ פְּרָק. הוּא אוֹמַר אֲנָא ה' הַצְּלִיחָה נָא, וְהֵן עוֹנִין אֲנָא ה' הַצְּלִיחָה נָא; הוּא אוֹמַר בְּרוּךְ הַבָּא, וְכָל הָעָם אוֹמְרִים בְּשֵׁם ה'. וְאִם הָיָה הַמִּקְרָא אֶת הַהֲלֵל קָטָן, אוֹ עֶבֶד, אוֹ אִשָּׁה – עוֹנֵה אַחֲרֵיהֶם מַה שֶּׁהֵן אוֹמְרִין, מְלָה מְלָה בְּכָל הַהֲלֵל.

**טו** זֶה הוּא הַמְּנַהֵג הַרְאִשׁוֹן, וְבוֹ רְאוּי לִילָה; אֲבָל בְּזִמְנִים אֲלוֹ, רְאוּתִי בְּכָל הַמְּקוֹמוֹת, מְנַהֵגוֹת מִשְׁנֹת בְּקַרְיָאָתוֹ וּבְעֵנִית הָעָם, וְאִין אֶחָד מֵהֶם דּוֹמָה לְאַחֵר.

## הַלְבוּת חֲנֻכָּה, פְּרָק ד

**א** כַּמָּה נְרוֹת הוּא מְדַלֵּיק בְּחֲנֻכָּה – מִצְוַתָּה שְׂיִהְיֶה כָּל בֵּית וּבֵית מְדַלֵּיק גַּר אֶחָד, בֵּין שְׁהָיוּ אַנְשֵׁי הַבַּיִת מְרַבִּין, בֵּין שְׁלֹשָׁה הָיָה בּוֹ אֶלָּא אָדָם אֶחָד. וְהַמְּהַדֵּר אֶת הַמִּצְוָה, מְדַלֵּיק נְרוֹת כְּמִנְיַן אַנְשֵׁי הַבַּיִת, גַּר לְכָל אֶחָד וְאֶחָד, בֵּין אַנְשִׁים בֵּין נָשִׁים. וְהַמְּהַדֵּר יוֹתֵר עַל זֶה וְעוֹשֶׂה מִצְוָה מִן הַמְּבַחֵר, מְדַלֵּיק גַּר לְכָל אֶחָד וְאֶחָד בְּלִילָה הַרְאִשׁוֹן, וּמוֹסִיף וְהוֹלֵךְ בְּכָל לִילָה וְלִילָה, אֶחָד.

**ב** בַּיָּצֵד: הָרִי שְׁהָיוּ אַנְשֵׁי הַבַּיִת עֲשָׂרָה – בְּלִילָה הַרְאִשׁוֹן, מְדַלֵּיק עֲשָׂרָה נְרוֹת; וּבְלִיל שְׁנִי, עֶשְׂרִים; וּבְלִיל שְׁלִישִׁי, שְׁלוֹשִׁים; עַד שְׁנַמְצָא מְדַלֵּיק בְּלִיל שְׁמִינִי, שְׁמוֹנִים.

**ג** מְנַהֵג פְּשוּט בְּכָל עֲרִינוֹ בַּסְּפָרָה, שְׂיִהְיֶה כָּל אַנְשֵׁי הַבַּיִת מְדַלִּיקִין גַּר אֶחָד בְּלִילָה הַרְאִשׁוֹן, וּמוֹסִיפִין וְהוֹלְכִין גַּר בְּכָל לִילָה וְלִילָה, עַד שְׁנַמְצָא מְדַלִּיק בְּלִיל שְׁמִינִי שְׁמוֹנֵה נְרוֹת – בֵּין שְׁהָיוּ אַנְשֵׁי הַבַּיִת מְרַבִּים, בֵּין שְׁהָיָה אָדָם אֶחָד.

**ד** גַּר שֵׁישׁ לוֹ שְׁנֵי פִיּוֹת, עוֹלָה לְשְׁנֵי בְּנֵי אָדָם. מִלָּא קַעְרָה שְׁמֹן וְהַקִּיפָה פְּתִילוֹת – אִם כַּפָּה עָלֶיהָ כְּלִי, כָּל פְּתִילָה וּפְתִילָה נַחֲשֶׁבֶת כְּגַר אֶחָד; לֹא כַּפָּה עָלֶיהָ כְּלִי – נַעֲשִׂית כְּמִדּוֹרָה, וְאִפְלוּ כְּגַר אֶחָד אֵינָה נַחֲשֶׁבֶת.

**ה** אִין מְדַלִּיקִין נְרוֹת חֲנֻכָּה קֹדֶם שְׁתַּשְׁקַע הַחֲמֹה, אֶלָּא עִם שְׁקִיעֻתָּהּ – לֹא מֵאַחֲרֵין וְלֹא מִקְדִּימִין. שֹׁכַח אוֹ הוֹיֵד וְלֹא הִדְלִיק עִם שְׁקִיעֻת הַחֲמֹה, מְדַלִּיק וְהוֹלֵךְ עַד שְׁתַּכְּלָה רְגֵל מִן הַשּׁוּק; וְכַמָּה הוּא זְמַן זֶה, כְּמוֹ חֲצִי שְׁעָה אוֹ יֵתֵר. עֶבֶר זְמַן זֶה, אֵינּוּ מְדַלִּיק, וְצָרִיד לַתֵּן שְׁמֹן בְּגַר, כְּדִי שְׁתִּהְיֶה דוֹלְקָת וְהוֹלְכָת, עַד שְׁתַּכְּלָה רְגֵל מִן הַשּׁוּק; הִדְלִיקָהּ וְכִבְּתָהּ, אֵינּוּ זָקִיק לְהִדְלִיקָהּ פְּעַם אַחֲרָת. נִשְׁאַרָה דוֹלְקָת אַחַר שְׁפִלְתָּהּ רְגֵל מִן הַשּׁוּק – אִם רָצָה לְכַבּוֹתָהּ אוֹ לְסַלְקָהּ, עוֹשֶׂה.

**ו** כָּל הַשְּׁמִנִים וְכָל הַפְּתִילוֹת, בְּשֵׁרוֹת לְגַר חֲנֻכָּה, וְאִף עַל פִּי שְׂאִין הַשְּׁמִנִים נְמִשְׁכִּים אַחַר הַפְּתִילָה, וְאִין הָאוֹר נִתְלִית יָפָה בְּאוֹרֵת הַפְּתִילוֹת. וְאִפְלוּ בְּלִילֵי שַׁבָּת שְׁבִתוֹךְ יְמֵי חֲנֻכָּה, מֵתֵר לְהִדְלִיק בְּשְׁמִנִים וּפְתִילוֹת שְׂאִסוֹר לְהִדְלִיק בְּהֵן גַּר שַׁבָּת, לְפִי שְׂאִסוֹר לְהַשְׁתַּמֵּשׁ לְגַר חֲנֻכָּה, בֵּין בְּשַׁבָּת בֵּין בְּחֹל; וְאִפְלוּ לְבַדֵּק מַעוֹת, אוֹ לְמַנְתֵּן לְאוֹרָה – אִסוֹר.

**ז** גַּר חֲנֻכָּה, מִצְוָה לְהַנְיָחוֹ עַל פֶּתַח בֵּיתוֹ מִבְּחוּץ, בְּטַפַּח הַסְּמוּךְ לַפֶּתַח, עַל שְׂמֹאל הַנִּכְנָס לַבַּיִת – כְּדִי שְׁתִּהְיֶה מְזוּזָה מִיְמִין, וְגַר חֲנֻכָּה מִשְׂמֹאל; וְאִם הָיָה דֶרֶךְ בַּעֲלִיָּה, מַנְיָחוֹ בְּחֹלּוֹן הַסְּמוּכָה לְרִשׁוֹת הַרְבִּים. וְגַר חֲנֻכָּה שְׁהַנְיָחוֹ לְמַעְלָה מִעֲשָׂרִים אַמָּה – לֹא עֲשֶׂה כְּלוּם, לְפִי שְׂאִינוּ נִבְרָ.

**ח** בִּיְמֵי הַסְּבִנָּה, מַנְיָח גַּר חֲנֻכָּה בְּתוֹךְ בֵּיתוֹ מִכַּפְּנָיִם; וְאִפְלוּ הַנְיָחוֹ עַל שְׁלֹחָנוֹ, דִּין. וְצָרִיד לְהַיּוֹת בְּתוֹךְ הַבַּיִת גַּר אַחֵר, לְהַשְׁתַּמֵּשׁ לְאוֹרוֹ. וְאִם הָיָה שֵׁם מִדּוֹרָה, אֵינּוּ צָרִיד גַּר אַחֵר; וְאִם אָדָם חֲשׂוֹב הוּא שְׂאִין דְּרָכּוֹ לְהַשְׁתַּמֵּשׁ לְמִדּוֹרָה, צָרִיד גַּר אַחֵר.

**ט** נר הנגפה שהדליקו חרש, שוטף, וקמץ, או גוי – לא עשה כלום: עד שידליקו מי שהוא חייב בהדלקה. הדליקו מבפנים, והוציאו דלוק והניחו על פתח ביתו – לא עשה כלום: עד שידליקנו במקומו. אחוה הַנֶּר בְּיָדוֹ וְעָמַד, לא עשה כלום, שהרואה אומר, לצרפו הוא עומד. עששית שהיתה דולקת כל היום בליל, למוצאי שבת מכבה, ומכבה, ומדליקה – שההדלקה היא המצוה, לא ההנחה. ומתוך להדליק נר הנגפה מנר הנגפה אחר.

**י** הצר שיש לה שני פתחים בשתי רוחות צריכה שני נרות, שלא יאמרו העובדים ברוח זו, לא הניח נר הנגפה; אבל אם היו ברוח אחת מדליק באחד מהן.

**יא** אורה שמדליקו עליו בתוך ביתו, אינו צריך להדליק עליו במקום שנתארח בו; אין לו בית להדליק עליו בו – צריך להדליק במקום שנתארח בו, ומשתתף עמהן בשמן. ואם היה לו בית בפני עצמו – אף על פי שמדליקו עליו בתוך ביתו – צריך להדליק בבית שהוא בו, מפני העובדים.

**יב** מצות נר הנגפה, מצוה חביבה היא עד מאוד; וצריך אדם להזהר בה, כדי להודיע הנם, ולהוסיף בשבח האל והודיה לו, על הנסים שעשה: אפילו אין לו מה יאכל אלא מן הצדקה – שואל, או מוכר בסותו; ולוקח שמן ונרות, ומדליק.

**יג** הרי שאין לו אלא פרוטה אחת, ולפניו קדוש היום והדלקת נר הנגפה – מקדים שמן להדליק נר הנגפה, על היין לקדוש היום: הואיל ושניהם מדברי סופרים, מוטב לתקדים נר הנגפה שיש בו זכרון הנם.

**יד** היה לפניו נר ביתו ונר הנגפה, או נר ביתו וקדוש היום – נר ביתו קודם, משום שלום ביתו: שהרי השם נמחק, לעשות שלום בין איש לאשתו. גדול השלום, שכל התורה נתנה לעשות שלום בעולם, שנאמר "דרכיה דרכי נעים וכל נתיבותיה שלום" (משלי ג, יז).

המצוה	המקור	חיוב נהגת	מתי נהגת	במי נהגת
לשא אשה בכתבה וקדושין	פי יקח איש אשה ובא אליה <small>דברים כ"ג, וראה דברים כ"ד,</small>	בכל מקום	בכל זמן	זכרים

## גאלה ומשיח

"הקדוש ברוך הוא מביא לעתיד את כפא הדין ויושב עליו, וחבל נדונין לפניו. קורא לשמים וארץ... ואומר: מפני מה ראיתם שכינתי מסתלקת וביתי חרב ובני גלו ולא בקשתם עליהם רחמים!"

ומהיה הקדוש ברוך הוא את המתים... ומוציאין כל נפש ונפש וזורקין אותה בגוף, ומעמידין אותו ברגע אחד.

■ תנא-דבי-אליהו זוטא כ

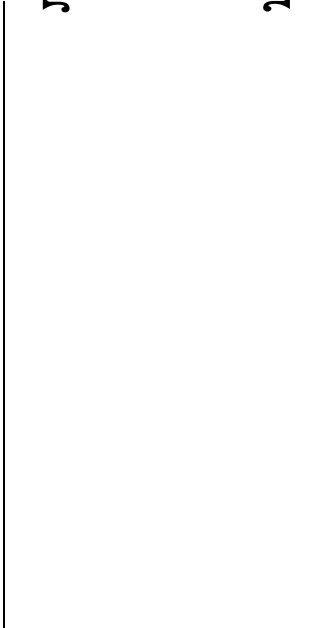
## הַיּוֹם יוֹם

יוֹם חַמִּישִׁי, ח תשרי

קצור באור אפן תהי:

ה, "הצנע לכת עם הוי' אלקיך" – זהירות שלא תהיה שום בליטה, וכמאמר 'לעולם יהא אדם ערום ביראה', וענין הערמוניות הוא שלא יהיה נפר כלל, ידוע דכמה מהחסידים הראשונים היו מסתירים עצמם ואם התגלו היו מצטערים. וזהו עבודת התשובה הבאה מהצנע לכת.

## שׁוֹרֵת תַּנְיָא



## פֶּסֶק לִי פְּסוּקָךְ

ברכה לג, כב.

וּלְדוֹן אָמַר דִּן גּוֹר אַרְיָה יִזְנַק מִן הַבֶּשֶׂן:

דן גור אריה – אף הוא היה סמוך לספר, לפיכך מושלו באריות: יזנק מן הבשן – בתרגומו; שהיה תירדן יוצא מחלקו ממערת פמיאם, והיא לשם, שהיא בחלקו של דן, שנאמר "ויקראו ללשם דן", וזנקה וקלחה מן הבשן. דבר אחר, מה זנוק זה יוצא מקום אחד ונחלק לשני מקומות, כך שכמו של דן נמלו חלק בשני מקומות. תחלה נמלו בצפונית מערבית עקרון, וסביבותיה, ולא ספקו להם, וכאו ונלחמו עם לשם, שהיא פמיאם, והיא בצפונית מזרחית, שהרי תירדן יוצא ממערת פמיאם, והוא במזרחה של ארץ ישראל ובה מהצפון לדרום וכלה בקצה ים המלח שהיא במזרח יהודה, שנמל בדרומה של ארץ ישראל, כמו שמפרש בספר יהושע; והוא שנאמר "ויצא גבול בני דן מהם, ויעלו בני דן וילחמו עם לשם וגו'", יצא גבולם מפל אותו הרוח שהתחילו לנחל בו:

## הַמִּצְוָה הַיּוֹמִית

מצות עשה ר"ג

במי נזהגת	מתי נזהגת	היכן נזהגת	המקור	המצוה
זכרים	בכל זמן	בכל מקום	כי יקח איש אשה ובה אליה <small>דברים כ"ג; וראה דברים כ"א</small>	לשא אשה בכתבה וקדושין

## גְּאֻלָּה וּמְשִׁיחַ

כבר בזמן הש"ס דברו אודות הקשת הגאולה, "אחישנה" בזמן כפשומו – תרי על אחת כפחה וכמה שבמינו אלו דרוש למהר ולזרו ולתחיש את הגאולה שתהיה במהירות יותר – "אחישנה" כפשומו!

ועל פי זה מובן, שכל הענינים שעושים בקשר לגאולה – צריכים להיות באפן של מהירות, שזהו הפרוש של

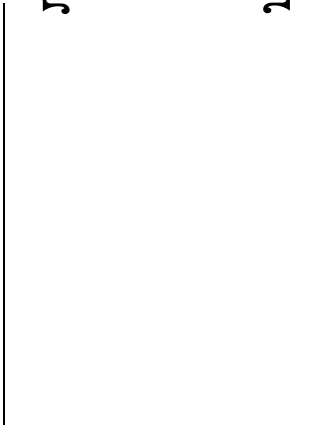
"אחישנה". ■ ערב ר"ה תשמ"ב; התועדויות תשמ"ב כרך ד, עמ' 2284

## הַיּוֹם יוֹם

יום שישי, ט תשרי  
ערב יום הכיפורים

**כפרות:** "בני אדם – ולשלוזם" שלש פעמים, ובכל פעם מסבב ג' פעמים, סך הכל מסבב ט' פעמים. עד סוף תשרי אין אומרים תחנון. מלקות: המלקה והנלקה שניהם אומרים "והוא רחום" שלש פעמים. בערב יום הכפורים העבודה היא חרטה על העבר, ביום הכפורים – קבלה על להבא.

## שִׁירַת תְּנִיָּא



## פֶּסֶק לִי פְּסוּקָה

ברכה לג, כט.

**אֲשֶׁרִיךָ יִשְׂרָאֵל מִי כְמוֹךָ עִם נוֹשַׁע בִּיהוּזָה מִגֵּן עֲזָרָה וְאֲשֶׁר חָרַב גְּאוֹתֶךָ וַיִּבְחָשׁוּ אֵיבֶיךָ לָךְ וְאַתָּה עַל בְּמוֹתֵימוֹ תִּדְרֹךְ:**

**אֲשֶׁרִיךָ יִשְׂרָאֵל** – לאהר שפרט להם הברכות, אמר להם, מה לי לפרט לכם, כלל דבר, הכל שלכם: **אֲשֶׁרִיךָ יִשְׂרָאֵל מִי כְמוֹךָ** – תשועתך בה, אשר הוא מגן עזרה ואשר הוא הרב גאותך: **וַיִּבְחָשׁוּ אֵיבֶיךָ לָךְ** – בגון הגבועונים, שאמרו "מארץ רחוקה באו עבדיך וגו'": **וְאַתָּה עַל בְּמוֹתֵימוֹ תִּדְרֹךְ** – בענין שנאמר "שימו את רגליכם על צווארי המלכים האלה":

## הַמִּצְוָה הַיּוֹמִית

מצות עשה שנ"ה

במי נהגת	מתי נהגת	איכן נהגת	המקור	המצוה
זכרים ונקבות	בכל זמן	בכל מקום	לא תהיה קדושה דברים כגוה	שלא תהיה קדושה, והיא הנבעלת בלא בתבת וקדושים

## גְּאֵלָה וּמְשִׁיחַ

אם בכל השנה צריכה להיות התשוקה והצפייה לביאת המשיח באפן של "אחכה לו בכל יום שיבוא", שתפרוש בזה, שיבוא בכל יום, ובכל רגע ורגע מהיום – על אחת כמה וכמה שב"עת רצון" צריכה להיות התשוקה והצפייה לביאת המשיח תכף ומיד, ביותר שאת וביתר עז...

וכאשר כל בני ישראל, אנשים נשים ומן, נמצאים במעמד ומצב של רצון ותשוקה והצפייה לביאת המשיח... בודאי שתקדוש ברוך הוא ממלא את רצונם של בני ישראל – להביא את הגאולה האמתית והשלמה על ידי משיח צדקנו.

ולא עוד אלא שתקדוש ברוך הוא שמח למלא את רצונם של בני ישראל... הינו שתקדוש ברוך הוא שמח על כך שבני ישראל נותנים לו עצה ופסק דין לסים את הגלות הארבה (לאהר שכבר "בלו כל תקציון") ולהביא את הגאולה האמתית והשלמה.

■ ערב יום-הכיפורים תשנ"ב. התוועדות תשנ"ב כרך א, עמ' 59

# דְּבַר מַלְכוּת

יום הכּפּוּרִים – שִׁיחָה א:

## יְהוּדוֹת הַדְּמָמָה

את העבודות המיוחדות ליום-הכּפּוּרִים היה הכהן הגדול עובד כשהוא לבוש בארבעת בגדי-לְכָן בלבד, ואלו את יתר הבגדים, בגדי הזהב, היה פושט. אחד מבגדי הזהב היה המעייל שבשוליו היו הפעמונים. מטרת הפעמונים היא "ונשמע קולו בבאו אל הקדש". מדוע אסרן את עבודות יום-הכּפּוּרִים עושה הכהן הגדול ללא המעייל וללא השמעת קול הפעמונים?

כמו יתר הפרטים בעבודת הכהן הגדול ובפרט בעבודת יום-הכּפּוּרִים, גם ענין זה הוא בתכלית הדייק והוא מבטא את העבודה שביום-הכּפּוּרִים עקר העבודה הוא בכחינת "קול דממה דקה".

עבודת בני-ישראל נחלקת באפן כללי לשתי בחינות: עבודת "קול רעש גדול" ועבודת "קול דממה דקה". הצדיקים, שנמצאים תמיד בדבקות מחלטת בקדוש-ברוך-הוא, עבודתם היא בשקט ובדממה, כבטול מחלט. אך אלה מבני-ישראל שאינם צדיקים, כאשר הם יוצאים ומתנתקים מהרע והופכים להיות בעלי-תשובה, הרי עבודה זו היא בקול רעש גדול, רעש של בריחה מהרע, שהרי הם בורחים מהרע באדם הבורח מהמוות שמקום רעש גדול בכריחתו.

במשך כל השנה בלה מעלה הכהן הגדול "בבאו" את עבודותיהם השונות של בני-ישראל "אל הקדש" – הן של הצדיקים והן של אלה הנמצאים "בשולי המעייל" ושעבודתם היא בדרגה נמוכה יותר ומתבצעת בקול רעש גדול.

אך כאשר מגיע יום-הכּפּוּרִים, שבו מתגלה בחינת ה"יחידה" של כל אחד ואחד מישראל, וכל יהודי הוא כמו מלאך גם בגלוי – כולל אלה שבמשך כל השנה הם בשולים ונזקקים לעבודה ברעש כדי להנתק מהרע, אך ביום קדוש זה גם עבודתם היא בשקט וללא צרף ב"פעמונים", כי ביום-כפור מתגלה גם אצלם הקשר העצמי לקדוש-ברוך-הוא והבטול המחלט לה' החודר בכל הדרגות מהראש ועד השולים.



יום הכּפּוּרִים – שִׁיחָה א:

## בְּמַעֲלוֹת הַתְּשׁוּבָה

סֵפֶר כְּבוֹד-קִדְשֵׁי אֲדֹמֹ"ר הַרְי"צ שְׁפַעַם נִכְנַס אֶל אָבִיו – כְּבוֹד-קִדְשֵׁי אֲדֹמֹ"ר הַרְש"ב – לְמַחֲרַת יוֹם-הַכְּפּוּרִים, בְּיוֹם הַמְּכַנֶּה "בְּשֵׁם ה'", וְשָׁאַל אוֹתוֹ: "מָה הָעֲבוּדָה עִתָּה?". עָנָה לוֹ אָבִיו: "אֵינְךָ מֵעַן עָרַשְׁתָּ תְּשׁוּבָה מֵאָז!". בְּלוֹמַר, אֲמַנָּם נִמְצָאִים אֲנִי לְאַחַר יוֹם-הַכְּפּוּרִים, אֵךְ דּוֹקָא עֲכָשׁוּ צְרִיכָה לְהִיטֵב עֲבוּדַת הַתְּשׁוּבָה.

אָמְרָה זֶה דוֹרְשֵׁת בְּאוֹר: הֲרֵי יוֹם-הַכְּפּוּרִים מְעַלְתוֹ בְּכָד שֶׁמְכַפֵּר עַל כָּל הַחַטָּאִים וְשׁוֹלֵל אֶפְלוֹ אֶת הָאֲפָשְׁרוֹת לְחַטָּא וְלִמְצִיאוֹת שֶׁל חַטָּא, וְאִם-כֵּן, לָשֵׁם מָה צְרִיכִים לְאַחֲרוֹ אֶת עֲבוּדַת הַתְּשׁוּבָה?

וּכְמוֹסֵפֶר בְּגִמְרָא: "אָמְרוּ עֲלָיו עַל כָּבֹא בֶן-בּוֹטָא שֶׁהָיָה מְנַדֵּב אֲשֶׁם-תְּלוֹי בְּכָל יוֹם הוֹיץ מֵאַחַר יוֹם-הַכְּפּוּרִים יוֹם אַחֵד". בְּיוֹן שְׁבִיבִים שֶׁלְאַחַר יוֹם-הַכְּפּוּרִים בּוֹדָאִי אֵינִי לוֹ עַל מָה לְכַפֵּר עַל-יְדֵי הַבָּאֵת קָרְבַּן-אֲשֶׁם, כִּי יוֹם-הַכְּפּוּרִים כְּפָר לוֹ עַל הַכָּל!

כְּדֵי לְבַאֵר הַיִּטֵּב אֶת מַהוּת עֲבוּדַת הַתְּשׁוּבָה שֶׁל מַחֲרַת יוֹם-הַכְּפּוּרִים, יֵשׁ לְהַקְדִּים אֶת הַבְּאוֹר לְשִׁאלָה דוֹמָה:

בְּתַפְלוֹת יוֹם-הַכְּפּוּרִים אֲנִי אוֹמְרִים וְדוֹי פְּעָמִים רַבּוֹת, זֶה לְאַחַר זֶה. וְגַם כָּאֵן לֹא מוֹכֵן: הֲרֵי בְּיוֹם-הַכְּפּוּרִים דּוֹמִים כָּל בְּנֵי-יִשְׂרָאֵל לְמַלְאָכִים – לוֹבְשִׁים לְבָנִים וּמְתַעַטְפִים בְּלִבָּנִים, וְאֵינִי אוֹכְלִים וְשׁוֹתִים. וְאִם-כֵּן בְּמַעֲמַד וּמִצְבָּה זֶה, הִיְהוּדִים אֵינָם שׁוֹכִים כָּלֵל לְעִנְיָן שֶׁל חַטָּא, וְאֶפְלוֹ בְּדַקּוֹת. וְאִם-כֵּן מִדּוּעַ הוֹזְרִים וּמוֹכִירִים וְאוֹמְרִים כְּמָה פְּעָמִים "אֲשֶׁמְנֶה בְּגִדְדִי", "עַל חַטָּא שֶׁחַטָּאנוּ לְפָנֶיךָ"?

בְּמַלְוִים אַחֲרוֹת: כָּלֵלוֹת עִנְיָן הַחַטָּא שֶׁיֵּד הֲרֵי כְּשֶׁבְנֵי-יִשְׂרָאֵל הֵם כְּבְנֵי-אָדָם, וְאִם-כֵּן גַּם תּוֹדוֹי כַּחֲלֵק מִהַתְּשׁוּבָה עַל הַחַטָּא מֵתָאִים רַק כְּפִי שֶׁהֵם בְּנֵי-אָדָם, אֵךְ לֹא בְּיוֹם-כְּפּוּר כַּאֲשֶׁר הֵם כְּמַלְאָכִים!

וְהַעֲנִין הוּא:

בְּעֲבוּדַת הָאָדָם לְקוֹנוֹ, יִשְׁנֶם עִנְיָנִים שְׁלֵפֵי עֵרֶךְ מְעַמְדוֹ וּמִצְבוֹ בְּהוּה – בְּשַׁעַת עֲבוּדָה זֶה – אֵינָם נְחֻשְׁכִים לְחַטָּא כָּלֵל. וְלְהַפְדֵּי: זֶהוּ סֵדֵר הָעֲבוּדָה. עִנְיָנִים אֵלּוֹ נִדְרָשִׁים מִמֶּנּוּ פְּעַת לְפִי עֵרֶךְ הַמְעַמְד בּוֹ הוּא נִמְצָא כְּעַתָּה. אֵךְ כַּאֲשֶׁר מֵתְקַדֵּם ה' "עוֹבֵד" וּמֵתְעַלֶּה לְמִדְרַגָּה גְבוּהָה יוֹתֵר, אֲזִי הוּא מִכִּיר שֶׁעִנְיָנִים מְסִימִים בְּעֲבוּדָתוֹ הַקּוֹדֶמֶת – אוֹתָם עִנְיָנִים שֶׁנִּצְרְכוּ מִקֵּדָם! – נְחֻשְׁכִים לְ"חַטָּא" לְעַמַּת דְּרַגְתּוֹ הַנּוֹכְחִית, הַגְּבוּהָה יוֹתֵר.

זוֹהִי הַסְּבִיחָה שֶׁבְּיוֹם-הַכְּפּוּרִים הוֹזְרִים וְאוֹמְרִים וְדוֹי לְמִרְוֹת הַדְּרַגָּה הַגְּבוּהָה כְּמֵה נִמְצָאִים: הִיא הַנּוֹתְנָת, דּוֹקָא בְּגִלְל שֶׁבְנֵי-יִשְׂרָאֵל מֵתְעַלִּים, הֲרֵי בְּמִדְרַגְתָּם הַגְּבוּהָה הַחֲדָשָׁה, הֵם "קוֹלְטִים" וּמְבִינִים שֶׁהָעֲבוּדָה הַקּוֹדֶמֶת – כְּמֵה עָבְדוּ כְּדִין קֵדָם יוֹם-הַכְּפּוּרִים – אֵינָה מְסַפֵּיקָה, וְעַד שֶׁיֵּשׁ לְבַקֵּשׁ "מְהִילָה" עֲבוּרָה...

וְכֵן הוּא גַם לְגַבֵּי מַחֲרַת יוֹם-הַכְּפּוּרִים:

הִיטֵב שֶׁבְּיוֹם-הַכְּפּוּרִים מֵתְעַלֶּה כָּל אֶחָד וְאֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל לְמַעֲמַד וּמִצְבָּה נְעִלָה בְּיוֹתֵר, הֲרֵי לְמַחֲרַת נִדְרָשֵׁת מִמֶּנּוּ עֲבוּדַת תְּשׁוּבָה נְעִלִית יוֹתֵר – "וְהָרוּחַ תְּשׁוּבָה אֶל הָאֱלֹהִים" – תְּשׁוּבָה שֶׁאֵינָה עַל עֲבֵרוֹת, כִּי אִם קְרוֹב וְהַתְּדַבְּקוֹת בְּבוֹרָא, בְּאִפְסָן שֶׁל "מְעַלִּין בְּקִדְשׁ" וְ"צַדִּיקִים אֵינִי לָהֶם מְנוּחָה, שֶׁנֶּאֱמַר יִלְכוּ מִחִיל אֶל חִיל" – עֲבוּדַת תְּשׁוּבָה כְּזוֹ שֶׁלֹּא נִדְרָשָׁה מִמֶּנּוּ קֵדָם יוֹם-כְּפּוּר.

(מְעוֹבֵד ע"פ הַתּוֹעֵדוֹת תַּשְׁמ"ב)

## היום יום

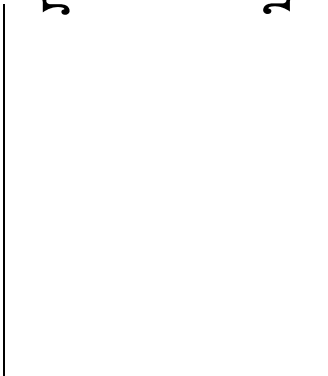
שבת קודש, י' תשרי, יום הכיפורים

ליל יום הכיפורים מתחילים ה' מלך תגל גוי. פסוק אור זרוע – פעם אחת ובקול רם. על דעת הקהל כו' – ג' פעמים ובקול נמוך. אין בופלים החרוזו כי הנה כחמר. קריאת שמע שעל המטה כמו בשבת ויום טוב. אבינו מלכנו זכר רחמינו כו' – בכל תפלות היום. בראש השנה ויום הכיפורים אומרים י"ג מידות הרחמים בהוצאת הספר תורה גם בשחל בשבת. שעור תהלים אחר מוסף.

הפטרות מנחת יום הכיפורים: ויחי דבר – ובהמה רבה. מי אל כמוך גוי. גם במנחה אומרים לךוד ה' אורי. פתיחת הארון בנעילה לאשרי ונשאר פתוח עד אחרי כל תפלת נעילה. בקדיש הנעילה – לעלא ולעלא, אין באלקינו, עלינו. ואין נושאים בפיהם.

אומרים היום יפנה, גם אם העריב היום. אין מברכים שעשה לי כל צרכי עד למחר. ביום הכיפורים מודפן לצום עשרים ושיש שעות.

## שורת תניא



## פסק לי פסוקך

ברכה לד, ד.

ויאמר יהוה אליו זאת הארץ אשר נשבעתי לאברהם ליצחק וליעקב לאמר  
לזרעה אתננה הראיתיך בעיניך ושמה לא תעבר:

לאמר לזרעה אתננה הראיתיך – כדי שתלך ותאמר לאברהם ליצחק וליעקב, שבועה שנשבע לכם הקדוש ברוך הוא קימה, וזהו "לאמר", לךך הראיתיך לה; אבל גזרה היא מלפני ש"שמה לא תעבר", שאולי כך, הייתי מקימך עד שתראה אותם נמיעים וקבועים בה, ותלך ותגיד להם:

## המצוה היומית

מצות עשה שנ"ה

המצוה	המקור	היכן נהגת	מתי נהגת	במי נהגת
שלא תהיה קדשה, והיא הנבעלת בלא בתבה וקדושיך	לא תהיה קדשה דברים כג"ח	בכל מקום	בכל זמן	זכרים ונקבות

## גאולה ומשיח

הקדוש ברוך הוא מברך כל יהודי וכל בני ישראל בשנה שיש בה כל הפרכות וההצלחות, בטוב הנראה והנגלה... ועוד והוא העקר – הפרכה העקרית – שנת גאולה... שנה נעשה תכף ומיד ממש, ואין צרך להמתין "לשנה הבאה בירושלים", אלא זה ישנו כבר, ובמילא יקיים (גם) "לשנה הבאה בירושלים", בארצנו הקדושה. ■ ערב יום-הכיפורים תנש"א. התוועדויות תנש"א כרך א, עמ' 79



# עבודות ומשימות



א' תשרי עד י' תשרי

## זחן את עצמך

1. מהם ראשי התבות של המילה תשובה?

---

---

2. מדוע הקדים משה רבנו את ברכתו של בנימין לברכתו של יוסף?

---

---

3. מהו הפלי ל"ואהבת את ה' אלקיך"?

---

---

4. מדוע את הלכות מגלה וְחַנּוּכָה אָנוּ לומדים מתוך ספר 'היד החזקה' ולא מתוך ספר המצוות?

---

---

5. איזו שתפות עשו זבולן ויששכר ומדוע הקדם זבולן ליששכר?

---

---

## המעשה הוא העקר

בראש השנה נוהגים לנצל כל רגע פנוי לאמירת תהלים.

1) מוצא את המקור למנהג זה

---

---

2) רשם כמה פרקי תהלים הספקת לומר במושף שני ימי ראש השנה

## הרגל נעשה טבע:

קראתי קריאת שמע שעל המטה מתוך הסדר

יום ראשון	יום שני	יום שלישי	יום רביעי	יום חמישי	ליל שבת קדש	מוצאי שבת קדש

התימת התלמיד

## היום יום

יום ראשון, יא תשרי

במוצאי יום הכפורים תקנ"ו בליאזנא אמר רבנו תזקן תורה ברבים – פנהוג אז דרושים קצרים – על הפסוק "מי פה" אלקינו בכל קראנו אליו" – "אליו ולא למדותיו: ה'פרדס' אומר: "אליו" הם האורות המתלבשים בכלים דעשר ספירות דאצילות; הרבי הפעל שם טוב אומר: "אליו" הוא האלקות שבכלים דעשר ספירות דאצילות; הפרוש הפשוט הוא: "אליו" – עצמות אין סוף שבתודעה העצמית – שעל ידי אמונה פשוטה – של כל יהודי פשוט. וזהו 'קרובים אליו, ובכל קראנו אליו' – עצמות אין סוף ועצמות הנשמה; תפלה באמונה פשוטה מחברת עצמות הנשמה עם עצמות אין סוף, שעצמות אין סוף יהיה הרופא חולים ומברך השנים.

### שורת תניא

### פסק לי פסוקך

ברכה לג, ד.

**תורה צוה לנו משה מורשה קהלת יעקב:**

תורה – אשר צוה לנו משה, מורשה היא לקהלת יעקב, אחרונה ולא נעזבנה:

### המצוה היומית

מצות עשה שנ"ה

במי נהגת	מתי נהגת	איכן נהגת	המקור	המצוה
זכרים ונקבות	בכל זמן	בכל מקום	לא תהיה קרשה דברים כג"ח	שלא תהיה קרשה, והיא הנבעלת בלא כתבה וקדושיך

### גאולה ומשיח

מחרת יום הכפורים הוא יום זכאי, הן מצד קביעותו ביום השלישי, הן מצד השעור המוש שלו, והן מצד עצמו, ובקתאם למעלת היום וענינו – צריכה להיות גדל השמחה...

ויהי רצון אשר מהדבור אודות השעורים, נבוא תקף ומיד לישועה שלמעלה מכל שעור והגבלה – גאולה האמתית והשלמה על ידי משיח צדקנו, ואז יראו ביצד בכל רגע ורגע ביום השלישי "הכפל בו כי טוב", שהרי הגאולה באה בהתחלת היום. ■ מחרת יום-הכיפורים תש"נ. התועדויות תש"נ כרך א, עמ' 108-109

## הַיּוֹם יוֹם

יוֹם שְׁנֵי יב תשרי

ברית פְּרוּתָהּ לְתַעֲמוּלָהּ וְעִבּוּדָהּ בְּמוֹעֲצוֹת חֲכָמָה וּבְקִרְוֵי הַדַּעַת שְׂאִינָהּ חוֹזֶרֶת רִיקָם.

### שׁוֹרֵת תְּנִיָּא

### פֶּסֶק לִי פְּסוּקָה

ברכה לג, ח.

וּלְלוֹי אָמַר תְּמִידָה וְאוֹרִידָה לְאִישׁ חֲסִידָה אֲשֶׁר נִפְתָּו בְּמִסְפָּה תְּרִיבָהּוּ עַל מִי מְרִיבָהּ:

וּלְלוֹי אָמַר – וְעַל לְוֵי אָמַר: תְּמִידָה וְאוֹרִידָה – בְּלִפְי שְׂכִינָה הוּא מְדַבֵּר: אֲשֶׁר נִפְתָּו בְּמִסְפָּה – שְׁלֹא נִתְלוּנְנוּ עִם שְׂאֵר הַפְּלִינִים: תְּרִיבָהּוּ וּגו' – בְּתַרְגּוּמוֹ. דְּבַר אַהֲרָה, תְּרִיבָהּוּ עַל מִי מְרִיבָהּ' נִסְתַּקְּפֶת לּוֹ לְבֹא בְּעִלְיָהּ, אִם מוֹשֶׁה אָמַר "שְׁמַעוּ נָא הַמְּרִים", אַהֲרֹן וּמְרִים מָה עָשׂוּ:

### הַמְצוּחַ הַיּוֹמִית

מצות לא תעשה רס"ב

במי נהגת	מתי נהגת	היכן נהגת	המקור	המצוה
זְכָרִים	בְּכָל זְמַן	בְּכָל מְקוֹם	שְׂאֵרָה פְּסוּתָהּ וְעִנְתָּהּ, לֹא יִגְרַע שְׁמוֹת כֹּהֵן	שְׁלֹא יִמְנַע שְׂאֵר פְּסוּת וְעִנְיָה

### גְּאֻלָּה וּמְשִׁיחַ

בְּאֲשֶׁר יָבֹא מְשִׁיחַ צְדָקְנוּ וּכְלָנוּ יַחַד נִהְיֶה בְּאַרְצֵי הַקִּדְשׁ, וְשֵׁם גּוֹפֵא – בְּעִיר הַקִּדְשׁ, יִהְיֶה הַכֹּל בְּשִׁלְמוֹת, וְעַד שִׁ"המְעֻדָּנִים מְצוּיִים בְּעֶפְרָה", וְאִזֵּי תִרְוִץ וּתְבַקֵּשׁ – "תִּנְנוּ לִי לְקַיָּם מְצוּחָה", וְלֹא תִהְיֶה לָּהּ אֶפְשָׁרוּת!...

נִצַּל אֶת הַרְגָּעִים הָאֲחֵרוֹנִים!! בְּרַגְעִים אֵלֵינוּ עֲדוֹן אֶפְשָׁר לְקַיָּם אֶת מְצוּת הַצְּדָקָה וְהַנְּהַגָּה בְּאֵי מְשִׁיחַ צְדָקְנוּ וְלֹא תוּכַל לְקַיָּם אֶת הַמְצוּחַ שֶׁהִיא שְׂקוּלָה בְּנֶגֶד כָּל הַמְצוּוֹת!...

וְאֲדַרְבֶּה – אִם אֲבֵן הַנֶּהָד מִתְכוּוֵּן לְקַבְּלַת פְּנֵי מְשִׁיחַ צְדָקְנוּ (וּכְבֵּר הַתְּחַלָּתָה לְלַמֵּד רִקוּד נֶאֱחָה לְרַקֵּד בּוֹ לְקִרְאָת מְשִׁיחַ...), הֲרִי אֵלֵינוּ הַרְגָּעִים הָאֲחֵרוֹנִים בְּהֵם אֶפְשָׁר לְקַיָּם מְצוּת צְדָקָה... וְאִם בֵּן יֵשׁ לְלֶכֶת וּלְחַפֵּשׂ בְּנִירוֹת עֵנִי וּלְנִצֵּל אֶת הַהוֹדָמָנוּת הָאֲחֵרוֹנָה לְחִשְׁיִי "מְצִיָּאָה" שֶׁהִיא שְׂקוּלָה בְּנֶגֶד כָּל הַמְצוּוֹת, וְ"יִנְעֶת וּמְצִיָּאָה".

■ י"ג תשרי תשמ"ז; התוועדות תשמ"ז כרך א, עמ' 162

## הַיּוֹם יוֹם

יוֹם שְׁלִישִׁי, יג תשרי

הַסֵּתֶלְקוֹת אֲדַמוּ"ר מִהַר"ש - תרמ"ג - וּמְנוּחָתוֹ בְּבֹד [קְבוּרָתוֹ] בְּלִיבְאוּוֹיטְשׁ.  
תְּחִלַּת אַגְרַת סִימֵן כּב וּסוּפָה - לֹא בָּא בְּדַפּוּס בְּאַגְרַת הַקֶּדֶשׁ. (נִדְפַס בְּקִיץ 'הַתְּמִימִים' חוֹבֶרֶת שְׁנִיָּה).

## שׁוּרַת תְּנִיָּא

## פֶּסֶק לִי פְּסוּקָה

ברכה לג, יז.

**בְּכוֹר שׁוּרוֹ הָדָר לֹא וְקִרְנֵי רֵאשׁ קִרְנָיו בְּהֵם עַמִּים יִנְגַח יַחְדָּו אַפְסֵי אֶרֶץ וְהֵם  
רִבְבוֹת אַפְרִים וְהֵם אֲלֵפֵי מְנַשָּׁה:**

**בְּכוֹר שׁוּרוֹ** - יש "בְּכוֹר" שֶׁהוּא לְשׁוֹן גְּדֻלָּה וּמְלֻכוּת, שֶׁנֶּאֱמַר "אֵף אֲנִי בְּכוֹר אֲתַנְהוּ" וְכֵן "בְּנֵי בְּכוֹרֵי יִשְׂרָאֵל": **בְּכוֹר** - מְלֶכֶה הַיּוֹצֵא מִמֶּנּוּ, וְהוּא יְהוֹשֻׁעַ: שׁוּרוֹ - שֶׁבָּחֻ קָשָׁה בְּשׁוֹר, לְכַבֵּשׁ פְּמָה מְלָכִים: הָדָר לֹא - נִתּוֹן לוֹ, שֶׁנֶּאֱמַר "וְנִתְּתָה מִהוֹדָךְ עָלָיו": **וְקִרְנֵי רֵאשׁ קִרְנָיו** - שׁוֹר בָּחֻ קָשָׁה וְאִין קִרְנָיו נְאוֹת, אֲבָל רֵאשׁ קִרְנָיו נְאוֹת וְאִין בָּחֻ קָשָׁה, נִתֵּן לִיהוֹשֻׁעַ בָּחֻ שֶׁל שׁוֹר וַיִּפִּי קִרְנֵי רֵאשׁ: **אַפְסֵי אֶרֶץ** - שְׁלֹשִׁים וְאַחַד מְלָכִים, אַפְשָׁר שֶׁפְּלֵם מֵאַרְץ יִשְׂרָאֵל הִיּוּ? - אֵלֵּא, אִין לָךְ פֶּל מְלֶכֶה וְשִׁלְמוֹן שֶׁלֹּא קָנָה לוֹ פְּלִטְרִין וְאַחֲזָה בְּאַרְץ יִשְׂרָאֵל, שֶׁחֲשׂוּבָה לְבָלֵם הִיא, שֶׁנֶּאֱמַר "נִחְלַת צְבִי צְבָאוֹת גּוֹיִם": **וְהֵם רִבְבוֹת אַפְרִים** - אוֹתָם הַמְּנַגְּחִים הֵם הַרְּבֻבוֹת שֶׁהִרְגוּ יְהוֹשֻׁעַ שֶׁבָּא מֵאַפְרִים: **וְהֵם אֲלֵפֵי מְנַשָּׁה** - הֵם הָאֲלֵפִים שֶׁהִרְגוּ גְּדַעוֹן בְּמִדְיָן, שֶׁנֶּאֱמַר "וּזְבַח וְצִלְמַנֶּעַ בְּקִרְקַר וְגו'":

## הַמְּצוּחַ הַיּוֹמִית

מצות לא תעשה רס"ב

במי נזהגת	מתי נזהגת	איכן נזהגת	המקור	המצוה
זְכָרִים	בְּכָל זְמַן	בְּכָל מְקוֹם	שְׂאֵרָה בְּסוּתָהּ וְעֵנְתָהּ, לֹא יִגְרַע שְׁמוֹת כֹּהֲנִים	שֶׁלֹּא יִמְנַע שְׂאֵר בְּסוּת וְעֵנְהָ

## גְּאֻלָּה וּמְשִׁיחַ

מִצַּד אַחַד צָרִיךְ לְהִיטֵל הַעֲנָנִין שֶׁל "אֵת צִמְחַ דּוֹד עֲבָדָךְ מִהֲרָה תִּצְמַח כּו' פִּי לִישׁוּעָתָךְ קוִינֵנוּ כָּל הַיּוֹם", אֲשֶׁר הָעֲנָנִין שֶׁל "קוִינֵנוּ" מְשַׁמְעוּ תְּקוּהָ וְשִׂאִיפָה, הַעֲדָר הַמְּנוּחָה; הָאָדָם אִינוֹ יֹכֵל לְנַחַח וְלִשְׁקַט כָּל זְמַן שֶׁמְשִׁיחַ אִינוֹ בָּא; וְלָכֵן הוּא עוֹשֶׂה אֵת כָּל הַעֲנָנִים הַמְּקַרְבִּים אֵת הַגְּאֻלָּה לֹא בְּאִפְּן שֶׁל יְצִיאַת יְדֵי חוֹבְתוֹ, אֲלֵּא מִתּוֹךְ רְצוֹן, רְצוֹן פְּנִימִי וְרְצוֹן אֲמִתִּי. וּבִיחַד עִם זֶה, יִשְׁנֵנוּ גַם עֲנָנִין הַעֲנָג - פִּי "מוֹעֲמֵי הַיּוֹם זְכוּ": עַל יְדֵי לְמוּד הַחֲסִידוּת, לְמוּד תּוֹרָתוֹ שֶׁל מְשִׁיחַ, שֶׁהַמְּעִימָה מִתּוֹרָתוֹ שֶׁל מְשִׁיחַ הִיא עַל יְדֵי תּוֹרַת הַבְּעַל שֵׁם טוֹב... עַד שֶׁזֶה נַעֲשֶׂה לוֹ מִזּוֹן וְדָם וּבְשָׂרָה בְּבִשְׂרוֹ - הָרִי זֶה עֲנָנִין שֶׁל עֲנָג אֲמִתִּי. וְשִׁתִּי הַתְּנוּעוֹת הִלְלוּ נִתְּבַעוֹת מִיְהוּדֵי בִּיחַד, עַל אֵף הַיּוֹתֵן שְׁנֵי הַפְּכִים! ■ י"ג בתשרי תשד"ס.

## הַיּוֹם יוֹם

יום רביעי, יד תשרי

ערוב תבשילין.

אין מוסיפין על שתי ערבות, מה שאין כן בהדסים.

מחדרים לאנד את הלולב בפסכה ובערב יום טוב. על הלולב שתי פריכות – ומשתדלים ששתייהם תהינה מכסות בהדסים וערבות, גם פריכה העליונה במעט על כל פנים – ומלבד זה שלש פריכות שבהם אנד ההדסים והערבות עם הלולב, שלש אלו במשך טפה אחד.

## שִׁירַת תְּנִיָא

## פְּסֵק לִי פְּסוּקָךְ

ברכה לג, כ.

**וּלְגַד אָמַר בְּרוּךְ מְרַחֵב גַּד בְּלִבָּיָא שְׁכֵן וְטָרַף זְרוּעַ אַף קַדְקַד:**

ברוך מרחיב גד – מלמד שהיה תחומו של גד מרחיב והולך בלפי מזרח: בלביא שכן – לפי שהיה סמוך לספר, לפיכך נמשל באריות, שכל הסמוכים לספר צריכים להיות גבורים: וטרף זרוע אף קדקד – הרוגיהם היו נפרין, הותכים הראש עם הזרוע במכה אחת:

## הַמִּצְוָה הַיּוֹמִית

מצות לא תעשה רס"ב

במי נהגת	מתי נהגת	איכן נהגת	המקור	המצוה
זכרים	בכל זמן	בכל מקום	פרו ורבו בראשית טז	לפרות ולרבות

## גְּאֻלָּה וּמְשִׁיחַ

שמחת בית השואבה בשנה זו צריכה להיות מתוך שמחה הכי גדולה, הקשורה עם הגאולה האמתית והשלמה, ששמחים ורוקדים לקבל פני משיח צדקנו!

ופשוט שאין להתבייש חס ושלום לרקד בגלוי, "לעיני כל ישראל", ועד לרקוד ברחוב לעיני כל באי עולם, לקבלת פני

משיח צדקנו. ■ שבת פרשת האזינו, י"ג תשרי, תשנ"ב; התועודיות תשנ"ב כרך א, עמ' 76

## הַיּוֹם יוֹם

יוֹם חֲמִישִׁי, טו תשרי, חג הסוכות

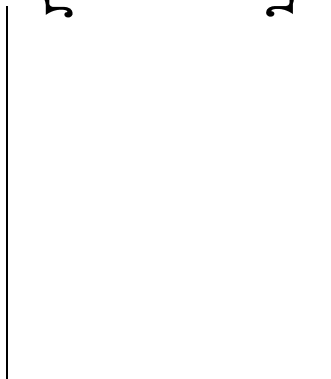
בְּשָׁנוֹתֵינוּ הַרְבֵּי מִיָּנִים לְאַחַר לְבָרֶךְ עֲלֵיהֶם אוֹמְרִים בְּפִרוּשׁ שֶׁהוּא בְּמִתְנַה עַל מִנַּת לְחַזוֹר, וּבִפְרָט בַּיּוֹם רֵאשׁוֹן, וְהוּא תוֹעֵלֶת לְנֻתֵן וְלִמְקַבֵּל. הוֹרָה אֲמוֹר"ר [הַרְש"ב] שֶׁיִּתְחִילוּ בְּרִבַּת שֶׁחֲחִינוּ בְּשֶׁחֲלוּב בְּיָדוֹ אַחַת וְהֶאֱתָרוֹג בְּשָׁנֶיהָ.

הַפְּסוּקִים בִּי אֲמַרְתִּי גו' – רַק בְּהוֹשָׁעֲנָא-רַבָּה.

גַּם בַּיּוֹם מְבָרְכִים לִישָׁב בַּסֶּפֶה אַחַר קְדוּשׁ וְלֹא אַחַר הַמוֹצֵיא.

הַהֲנַהֲגָה בַּעֲת בְּרִבַּת כִּהְנִים (כַּנ"ל יוֹם ב' דְּחַג-הַשְּׁבוּעוֹת) אָנוּ יוֹדְעִים עַל יְדֵי זֶה שֶׁרַבְּנוּ הִזְקֵן הָיָה לוֹקֵחַ אֶת הַצֶּמֶח צֶדֶק, קֹדֶם חֲתָנָתוֹ, תַּחַת טְלִיתוֹ לְנִשְׂאוֹת-כַּפָּיִם.

## שׁוֹרֵת תַּנְיָא



## פְּסוּק לִי פְּסוּקָךְ

ברכה לג, כג.

וּלְנִפְתְּלִי אָמַר נִפְתְּלִי שֶׁבַע רְצוֹן וּמְלֵא בְּרִבַּת יְהוָה יָם וְדָרוֹם יִרְשָׁה:

שֶׁבַע רְצוֹן – שֶׁהִיְתָה אֶרְצוֹ שְׁבַעָה כָּל רְצוֹן יוֹשְׁבֵיהֶּ: יָם וְדָרוֹם יִרְשָׁה – יָם כְּנַרְת נִפְלָה בְּחֶלְקוֹ וְנִטְלָ מְלֵא כָּל הָרֵם בְּדָרוֹמָה, לְפָרֵשׁ הָרָמִים וּמְכַמּוֹרוֹת: יִרְשָׁה – לְשׁוֹן צוּוּי, כְּמוֹ "עֵלָה רִשׁ"; וְהַטַּעַם שֶׁלְּמַעַלָּה בְּרִי"ש מוֹכִיחַ, כְּמוֹ יִרְשׁ, יָדַע, לָקַח, שָׁמַע, כְּשֶׁמוֹסִיף בּוֹ ה"א יְהִיָּה הַטַּעַם לְמַעַלָּה, שָׁמַעָה, יָדַעָה, מְלַחָה, לָקַחָה, אִף בְּאֵן יִרְשָׁה לְשׁוֹן צוּוּי. וּבְמִסְרַת הַגְּדוּלָּה מְצִינּוּ בְּאֶלְפָּא בֵּיתָא "לְשׁוֹן צוּוּי דְּטַעְמִיהוֹן מְלַעִיל":

## הַמְצוּהָ הַיּוֹמִית

מצות לא תעשה רס"ב

במי נזהגת	מתי נזהגת	איכן נזהגת	המקור	המצוה
זְכָרִים	בְּכָל זְמַן	בְּכָל מְקוֹם	פָּרוּ וּרְבוּ בְּרֵאשִׁית טו	לְפָרוֹת וְלִרְבּוֹת

## גְּאֻלָּה וּמְשִׁיחַ

חַג הַסִּפּוֹת בְּכָלֵינוּ קָשׁוּר עִם הַגְּאֻלָּה הַעֲתִידָה – כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב בַּהַפְּטָרָה שֶׁל יוֹם א' דְּסִפּוֹת אוֹדוֹת הַיְעוּדִים דְּלַעֲתִיד לְבוֹא: "וְהָיָה כָּל הַנּוֹתָר מִכָּל הַגּוֹיִים הַבָּאִים עַל יְרוּשָׁלַיִם וְעָלוּ מִדֵּי שָׁנָה בְּשָׁנָה לְהַשְׁתַּחֲוֹת לְמִלְכָּהּ ה' צְבָאוֹת וְלַחַג אֶת חַג הַסִּפּוֹת". וְלַהֲעִיר גַּם מִדְּבָרֵי הַגְּמָרָא שֶׁלַּעֲתִיד לְבוֹא יִנְסַף הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא אֶת אֲמוֹת הָעוֹלָם בְּמִצּוֹת סֶפֶה – "מִצּוּהָ קֵלָה יֵשׁ לִי וְסֶפֶה שְׁמָה לְכוּ וַעֲשׂוּ אוֹתָהּ כו'".

וְהַעֲקָר – שֶׁיְהִיָּה כֵּן בְּפַעַל מְשִׁיחַ, וְתַכַּף וּמִיָּד, עוֹד לְפָנָי אֲמִירַת הַהַפְּטָרָה (שְׁזוּמְנָה בַּיּוֹם, וְלֹאֲחָרֵי תַּפְלַת שַׁחֲרִית וּקְרִיאַת הַתּוֹרָה), בְּהַתְחַלַּת הַזְּמַן שֶׁל "שְׁמַחַת בֵּית הַשְּׁאוּאָבָה" – מִיָּד לְאַחֲרֵי תַּפְלַת עֲרֻבֵית. ■ לֵיל א' דְּחַג הַסִּפּוֹת ה'תשס"ט.

# דבר מלכות

חג הספות - שיחה א:

## חיים בירושלים

חג הספות הוא אחד משלשת הרגלים שבהם היו עולים כל בני-ישראל לירושלים, לבית-המקדש.

לבית-המקדש הגיעו עולי הרגל "לראות ולהראות" לקיים מה שנאמר "שלוש פעמים בשנה יראה כל זכורך אל פני האדון ה'". אך לא רק בית-המקדש תופס מקום בעליה לרגל, כי אם גם ההגעה לירושלים, העיר שסביבות המקדש, כפי שמוצאים בכמה מדרשי חז"ל.

מהי מעלתה של ירושלים, ומה "מקבלים" מפניה העולים לרגל, אותו לא יכלו לקבל במקומות מגוריהם?

את מעלותיה של ירושלים לגבי ארץ-ישראל, וכל-שכן לגבי כל העולם בלוי, אנחנו מוצאים במשנה: "עשר קדשות הן... איני מלינין את המות בירושלים". כלומר, שקדשת ירושלים לגבי שאר המקומות הפחותים מפניה בקדשתה, היא בקדש שבה "איני מלינין את המות" - בשנפטר בה אדם אין דוחים את לוייתו וקבורתו ליותר מיום אחד, אלא קוברים אותו ביום בו נפטר.

והענין בה:

החלוק בין דבר חי לדבר שאינו חי, הוא לא בכשר הגוף; בכשר השוים החי ושאינו חי. החלוק ביניהם מתבטא אך ורק בנשמה. מאחר והגוף חי על-ידי הנשמה שבתוכו ו"בהסתלק הנפש מן הגוף" מתבטלת חייתו. אבל בכשר הגוף עצמו לא נפר שום חלוק בין חי למת רחמנא-לצלן, שהרי בשרואים מרחוק אדם שוכב, לא נתן להכהין האם חי הוא או שפא חלילה אינו חי.

אך לאידך גיסא, התלבשות הנשמה בגוף היא דוקא באפן כזה שהגוף יעשה חי, כלומר: אין הפנה שנושמת חיים נמצאת בתוך גוף מת, והגוף הוא רק כמו קלפה שעל-ידה פועלת הנשמה בעולם, כמו תבה סגורה והסרת רצון שבתוכה מנה דבר טוב. אלא ההתלבשות היא על-ידי החבור וההתאחדות שבין הנשמה לגוף, רק שהחיות אינה נפרת בגוף, כנזכר-לעיל.

וכמו שהיא בגוף בגשמיות, כן הוא גם ברוחניות: חי ברוחניות הוא המחבר לחיות המגיעה מצד הקדשה, וייתכן מצב שהחיות אינה נפרת בו, ובמילא לא נתן לדעת האם הוא דבר חי - קשור לקדשה, או שחלילה הוא מנתק...

ובזה מדגשת מעלתה של ירושלים: ירושלים אינה יכולה לסבל דבר שאין בו חיות! כך שעוד לפני שתעברנה 24 שעות מרגע שהחיות הסתלקה ממנו, ימצא הדבר בעברה השני של החומה, מחוץ לחומה ומחוץ לירושלים! ונמצא שיהודה של ירושלים הוא שכל הנמצא בה הוא בודאי חי, שכן זה עצמו שהוא נמצא בירושלים מהוה הוכחה שהוא דבר חי, וכאמור, הרי זה מורה שהחיות שלו בגלוי.

וזהו עבודתנו בזמן הגלות, להרחיב את תכונה זו של ירושלים לכל העולם בלוי, עד שלעיתיד לבוא "תתפשט ירושלים על כל ארץ-ישראל, וארץ-ישראל על כל הארצות".

(מעובר ע"פ תורת מנחם תשי")

# דבר מלכות

חג הספות - שיחה ב:

## שמחת בית השובה

מהענינים המיוחדים שבחג הספות היא שמחת בית-השואבה שהתקיימה בירושלים בזמן שבית-המקדש היה קיים. בשמחת בית-השואבה נאמר "לא היתה חצר בירושלים שאינה מאירה מאור בית-השואבה", וכן "אשה היתה בוררת הטים לאור של בית-השואבה".

כל מלה בדברי חז"ל מדיקת, וגם תאור פעלתה של שמחת בית-השואבה בירושלים:

אור בית-השואבה שהאיר בכל ירושלים נעשה על-ידי ילדים מ"פרחי כהנה" שלקחו פתילות שנעשו מלבושי כהנים - שהם לבושי קדשה, והדליקום בשמן שהעלו מן הארץ - הפרמו על התעללה ותהגבהה מהארציות ותהמריות הגשמיות, עד לגבה של חמשים אמה. פעלה זו קשורה עם מסירות-נפש, מאחר והעליה על גבי סלם זקוף בגבה חמשים אמה תוך כדי אחיזת פדי שמן המכילים שלשים לג - קשה עד מאוד! פעלה כזו של מסירות-נפש למען שמחה של מצוה, בכוחה להאיר את כל ירושלים - בלומר: להוסיף אור קדשה אפלו בירושלים, שיירושלים העיר נמצאת בדרגה נעלית מצד עצמה (כמו שנתבאר בשיחה הקודמת).

ומה היתה פעלתו של אור נעלה זה בתצרות? ש"אשה היתה בוררת הטים לאורו".

באור הדברים: "הטים" הם מאכל בני-אדם, ומאכל בני-אדם אינו צריך ברור לכאורה, נתן לאכלו גם ללא הקדמת הברור, כי הרי כל אדם אוכל את מאכל זה. אך באשר מאיר האור הגדול של שמחת בית-השואבה אזי יכולים וצריכים לעשות "עבודת ברור" גם בחטים. עבודת הברור בחטים היא לראות ולבדק: אמנם הם מאכל בני-אדם, אך האם הם מתאימים לדרגה שלי? האם "הטים" אלו תואמים למצב שלי בהיותי בירושלים ועוד כפי שהיא מוארת באור של שמחת בית-השואבה המאיר בכוחה של מסירות-נפש?

עבודה זו תבאר יותר על-פי הספור הבא:

מספר על אחד מוקני חסידי אדמו"ר הזקן, שהיו אומרים עליו שאינו שייך לעבר עברה מפני הגאון. כיצד יתכן הדבר? מספר, שבכל פעם שהיצר הרע נסה לפתותו לעבר עברה, והיה אומר לו: "מוטל, שמע לי לעבר עברה מסומת...". הנה הוא נעמד מלא קומתו וצועק: "הרי אני חסיד של אדמו"ר הזקן, גביר ולמדן ומשכיל! שאני אעבר עברה? זה לא מתאים עבורי ועבור דרגתי"... וכך היה נצל מן העברות, בכוחה של הגאון.

וכך צריך להיות גם בעבודת שמחת בית-השואבה. על האדם לומר לעצמו: בעת, על-ידי אור גדול זה, התעליתי גבוה יותר מאשר הייתי לפני-כן, ואם-כן ישנם עוד ועוד דברים שאינם מתאימים עבורי, ועלי לחדל מלעשותם.

זוהי "רוח הקדש" שהיו שואבים על-ידי שמחת בית-השואבה. רוח של קדשה והתעלות, מתוך הפרה בהתעלות התקומת, ובכוחה לבטל הרגלים ומעשים רעים, ולהדבק בהרגלים ומעשים טובים וקדושים.

(מעובר ע"פ תורת מנחם תשי")



## הַיּוֹם יוֹם

יוֹם שִׁישִׁי, טז תשרי, א דחול-המועד

בְּקִדּוּשׁ הַלְיָלָה: שֶׁחֲתִינוּ וְאַחַר כֵּן לֵישֵׁב בַּסֶּכֶה.

בְּמִנְחָה אֵין אוֹמְרִים הוֹדוּ אָבֵל אוֹמְרִים פֶּתַח אֱלֹהֵינוּ.

ה"צמח צדק" ספר: בְּשֵׁנֵת תַּקס"ט שְׁמַעְנוּ, מִהַסְבָּא וְאֲדָמוּ"ר הִזְקֵן, זוּ הַפְעַם הַשְּׁשִׁית אֶת [הַמְאָמַר] "וַיִּשְׁאַבְתֶּם מֵיִם" – הַרְאֵנוּ – שֶׁב"לְקוּמֵי-תוֹרָה", וְהָיָה זֶה [הַפְּעֻמָּד] עַל-דֶּרֶךְ מַה שֶׁהַגְּמָרָא אוֹמְרַת (וְיִשְׁלָמֵי סֶכֶה פ"ה ה"א) – שְׁמַשִּׁים שׁוֹאֲבִים. יוֹנָה [הַתְּנָבִיא] קָבַל בְּשִׁמְחַת בֵּית הַשׁוֹאֲבָה אֶת גְּלוּי הַנְּבוּאָה, אֲנִי קִבְּלָנוּ עַד אֵין-סוּף, הַסּוּף הוּא שְׁמַשִּׁיהַּ יְבוּא, שֶׁנִּעְוֵי תַחֲלָתָן בְּסוּפָן.

## שׁוֹרֵת תְּנִיא

## פֶּסֶק לִי פְּסוּקָךְ

ברכה לג, כח.

וַיִּשְׁבֵּן יִשְׂרָאֵל בְּטַח בְּדַד עֵין יַעֲקֹב אֶל אֶרֶץ הַגִּן וְתִירוֹשׁ אֶף שְׁמִי וְעֶרְפוּ מִלִּי:

בְּטַח בְּדַד – כָּל יְחִיד וְיְחִיד אִישׁ תַּחַת גִּפְנוֹ וְתַחַת תְּאֲנִתוֹ מִפְּזָרֵינוּ, וְאֵין צָרִיכִין לְהִתְאַסֵּף וְלֵישֵׁב יַחַד מִפְּנֵי הָאוֹיֵב: עֵין יַעֲקֹב – כְּמוֹ "וְעֵינֵינוּ בְּעֵין הַבְּדֹלַח", בְּעֵין הַבְּרָכָה שֶׁבְּרַכְּם יַעֲקֹב; לֹא בְּבִדָּד שְׁאֵמַר יִרְמְיָהּ "בְּדַד יִשְׁבְּתִי", אֲלֵא בְּעֵין הַבְּטָחָה שֶׁהַבְּטִיחָם יַעֲקֹב "וְהָיָה אֱלֹהִים עִמָּכֶם וְהָשִׁיב אֶתְכֶם אֶל אֶרֶץ אֲבוֹתֵיכֶם": יַעֲרְפוּ – יְטִיפוּ: אֶף שְׁמִי וְעֶרְפוּ מִלִּי – אֶף בְּרַכְּתוֹ שֶׁל יִצְחָק נּוֹסֶפֶת עַל בְּרַכְּתוֹ שֶׁל יַעֲקֹב, "וַיִּתֵּן לָךְ הָאֱלֹהִים מִטַּל הַשָּׁמַיִם וּגו'":

## הַמְצוּזָה הַיּוֹמִית

מצוות עשה רכ"ב

המצוה	המקור	חיבן נזהגת	מתי נזהגת	במי נזהגת
לְגַרֵשׁ בַּשָּׂטָר	וְכָתַב לָהּ סֵפֶר בְּרִיתָת וְנָתַן בְּיָדָהּ דְּבָרִים כז,א; דְּבָרִים כד,ג	בְּכָל מְקוֹם	בְּכָל זְמַן	זְכָרִים

## גְּאֻלָּה וּמְשִׁיחַ

עַל יְדֵי הַהוֹסְפָה בְּשִׁמְחַת בֵּית הַשׁוֹאֲבָה יִמְהָרוּ וַיִּזְרְזוּ עוֹד יוֹתֵר אֶת הַגְּאֻלָּה הָאֲמִתִּית וְהַשְּׁלֵמָה.

שְׁהָרֵי תְּכִנַּנְתָּ הַשְּׁמִחָה שֶׁפּוֹרְצַת גְּדָר, וְעַל אַחַת כַּפֹּה וְכַפֹּה שִׁמְחַת בֵּית הַשׁוֹאֲבָה, עֲלִיָּה אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ זְכָרוֹנָם לְבָרְכָה "מִי שֶׁלֹּא רָאָה שִׁמְחַת בֵּית הַשׁוֹאֲבָה לֹא רָאָה שִׁמְחָה מִיָּמָיו".

בּוֹדָאֵי שֶׁשִּׁמְחָה זוֹ פּוֹרְצַת אֶת כָּל הַגְּדָרִים, וְלִכְלֵל לְרֵאשׁ – פְּרִיצַת גְּדָרֵי הַגְּלוּת, בְּאִפְּן שֶׁלֹּא נִשְׁאַר רֵשֶׁם מְעַנֵּין הַגְּלוּת,

כִּי אִם הַהוֹסְפָה בְּשִׁמְחָה – כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר "שִׁמְחָנוּ בַּיּוֹם עֲנִיתָנוּ". ■ לִיל א' דחג הסוכות תשמ"ט; התוועדויות תשמ"ט כרך א, עמ' 107

## הַיּוֹם יוֹם

שבת קודש, יז תשרי, ב דחול-המועד

גם בשמחה ובצחלה.

שְׁלוֹם עֲלֵיכֶם, אֵשֶׁת חַיִל, מְזֻמָּר לְדוֹר, דָּא הוּא סְעוּדַתְא, וַיִּתֵּן לָךְ – אוֹמְרִים בְּלַחֲשׁ.  
 בְּמוֹסַף – וּמְנַחְתֶּם וְנִסְבִּיחֶם אַחֲרֵי פְסוּקֵי כָל יוֹם וַיּוֹם. בְּשַׁבַּת אֵין אוֹמְרִים הַיְשָׁעֲנוֹת.  
 עַל יְדֵי הָעֲבוּדָה דְנִסְיוֹנוֹת מִתְגַּלָּה בְּחֵינַת יְהוּדָה שְׁבַנְפֶּשֶׁל, כְּמֵאמֵר 'חֲבוּקָה וּדְבוּקָה בָּךְ' – הַתְּקַשְׁרוּת הַנְּשָׂמָה בְּאַלְקוּת,  
 וְעַל יְדֵי זֶה – 'מוֹעֲנֵת עֶלְךָ' – בְּקִיּוּם הַתּוֹרָה וְהַמְצוּוֹת בְּמִסִּירוֹת נֶפֶשׁ, הִנֵּה – 'יְהוּדָה לִיחֻדָּךְ' – שְׁמִתְגַּלָּה בְּחֵינַת  
 יְהוּדָה שְׁבַנְפֶּשֶׁל, דְּעַל יְדֵי הַתְּגַלּוֹת זֶה נִהְפֵּךְ יְהוּדָה שְׁבַנְפֶּשֶׁל הַבְּהִמִית לְאַלְקוּת, שְׁחֹוֹא עֲנִיִן הַתְּקַף בְּקִיּוּם הַתּוֹרָה וּמְצוּוֹת  
 בְּחֵינַת פְּנִימִי, וּבְהִרְגֵשׁ תְּעֵנוּג גָּדוֹל וְהִנָּאָה מְרַבָּה בְּעֲבוּדַת ה', וּבְכָל עֲנִינֵי הָעוֹלָם הֵן וְלֹא שׁוֹיִן אֲצִלוּ בְּהַשׁוּאָה  
 אֲמִתִּית, כִּי נִלְקַח מִמֶּנּוּ הַתְּעֵנוּג וְטוֹב טַעַם שְׁבַעֲנִינִים הַגְּשָׁמִיִּים.

## שׁוֹרֵת תְּנִיָּא

## פֶּסֶק לִי פְּסוּקָךְ

ברכה לד, ז.

וּמוֹשֶׁה בֶּן מֵאָה וְעֶשְׂרִים שָׁנָה בְּמָתוֹ לֹא כָּהֵתָה עֵינָיו וְלֹא נָם לָחָה:  
 לֹא כָּהֵתָה עֵינָיו – אַף כּוֹשְׁמֵת: וְלֹא נָם לָחָה – לְחִלּוּחִית שְׁבוּ, לֹא שְׁלַט בּוֹ רְקִבּוֹן  
 וְלֹא נִהְפֵּךְ תֵּאֵר פְּנָיו:

## הַמְצוּחַ הַיּוֹמִית

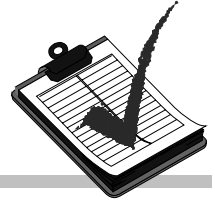
מצוות עשה רכ"ב

במי נהגת	מתי נהגת	היכן נהגת	המקור	המצוה
זְכָרִים	בְּכָל זְמַן	בְּכָל מְקוֹם	וְכָתַב לָהּ סֵפֶר בְּרִיתָת וְנָתַן בְּיָדָהּ דְּבָרִים כד,א; דְּבָרִים כד,ג	לְגַרְשׁ בְּשֵׁטֶר

## גְּאֻלָּה וּמְשִׁיחַ

(בְּזִמְנֵי הַגְּאֻלָּה יֵאָמְרוּ אַמּוֹת הָעוֹלָם): רַבּוֹנוּ שֶׁל עוֹלָם, תְּנֵה לָנוּ מֵרֵאשׁ וְנַעֲשֵׂנָהּ. אָמַר לְהֵן תְּקַדּוּשׁ בְּרוּךְ הוּא: שׁוֹטִים שְׁבַעֲעוֹלָם, מִי שְׁמֹרֵחַ בְּעָרֵב שַׁבַּת יֹאכַל בְּשַׁבַּת, מִי שֶׁלֹּא טָרַח בְּעָרֵב שַׁבַּת, מִחֵיכֵן יֹאכַל בְּשַׁבַּת? אֵלֵּא אַף עַל פִּי כֵן מְצוּחַ קָלָה יֵשׁ לִי וְסִבָּה שְׁמָהּ, לָכוּ וְעִשׂוּ אוֹתָהּ.  
 מִיֵּד כָּל אֶחָד וְאֶחָד נּוֹטֵל וְהוֹלֵךְ וְעוֹשֶׂה סָבָה בְּרֵאשׁ גָּגוּ, וְהַתְּקוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מְקַדֵּיר עֲלֵיהֶם חֲפֹה בְּתַקּוּפַת תַּמּוּז, וְכָל אֶחָד וְאֶחָד מִבְּעֵט בְּסַפְתּוֹ וַיּוֹצֵא, שְׁנֵאמַר: "נִנְתְּקָה, אֵת מוֹסְרוֹתֵימּוֹ וְנִשְׁלִיכָהּ מִמֶּנּוּ עֲבִיתִימוּ".  
 מִיֵּד תְּקַדּוּשׁ בְּרוּךְ הוּא יוֹשֵׁב וּמִשְׁחַק עֲלֵיהֶן, שְׁנֵאמַר: "יוֹשֵׁב בְּשָׂמַיִם יִשְׁחַק". ■ מסכת עבודה זרה ג,א

# עבודות ומשימות



י"א תשרי עד י"ז תשרי

## בחן את עצמך

1. איזו מעלה יש לשור ואיזו מעלה יש לראם ולמי נתנו שתי המעלות יחד?

---

---

2. מאיזה שבט היה גדעון?

---

---

3. כמה בריכות עושים על הלולב בסוף הפל וחיכוך שמים כל אחת מהן?

---

---

4. מדוע בשנותנים את ארבעת המינים לאחר צריכים לומר שזה ב'מתנה על מנת לתחזיר?

---

---

5. בחלקו של מי מהשבטים נפל ים הכנרת ומהיכן לומדים זאת?

---

---

## המעשה הוא העקר

למחרת יום הכפורים משכימים לבית הכנסת

1. השתדל להתפלל את כל שלש התפלות בבית הכנסת במונין.

2. באיזו התפלת תפלת שחרית למחרת יום הכפורים?

---

## הראל נעשה טבע:

קראתי קריאת שמע שעל המטה מתוך הסדר

הבנתי קערה עם ספל מים ליד המטה

יום ראשון	יום שני	יום שלישי	יום רביעי	יום המישי	ליל שבת קדש	מוצאי שבת קדש

חתימת התלמיד

## הַיּוֹם יוֹם

יוֹם ראשון, יח תשרי, ג דחול-המועד

אומרים אום אני חומה וגם אדון המושיע, אבל אין מקיפים אלא פעם אחת. אומרים תבת "הושענא", הן בראש וכן בסוף – באותם האותיות שאומרים הש"ץ בקול רם, בהשאר אומרים רק פעם אחת. מנהגנו להתחיל בקול רם מאות "ם" או "ע". מדיקים לעשות קפה שלם ומשלימים באות "ת".

### שִׁירַת תְּנִיָּא

### פֶּסֶק לִי פְּסוּקָד

ברכה לג, א.

וְזֹאת הַבְּרָכָה אֲשֶׁר בִּרְדֵי מֹשֶׁה אִישׁ הָאֱלֹהִים אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לִפְנֵי מוֹתוֹ:  
וְזֹאת הַבְּרָכָה . . לִפְנֵי מוֹתוֹ – סְמוּדָה לְמִיתָתוֹ, שְׁאֵם לֹא עֲכָשׂוּ אִימָתִי:

### הַמִּצְוָה הַיּוֹמִית

מצוות לא תעשה שנו

במי נהגת	מתי נהגת	איכן נהגת	המקור	המצוה
זכרים ונקבות	בכל זמן	בכל מקום	לא יוכל בעלה הראשון <small>דברים כד, ד</small>	שלא יחזיר המגרש גרושתו אחר שנשאת לאח

### גְּאֻלָּה וּמְשִׁיחַ

באשר שמחת בית השואבה נערכת על ידי בני ישראל בכל מקום שהם, ברבוי מקומות, הרי זה ממהר ומזרו עוד יותר את שמחת בית השואבה של כל בני ישראל, במקום אחד – בעזרה שבבית המקדש השלישי. ובפשטות – שמיד לאחר התחלת הגינת שמחת בית השואבה בחוץ לארץ מקים הקדוש ברוך הוא את הכתבתו "ואתם תלקטו לאחד אחד בני ישראל", ולוקח את כלם "עם ענני שמיא" לארצנו הקדושה. וממשיכים את שמחת בית השואבה במשך הפיסה "עם ענני שמיא" ביחד עם עוד יהודים שפוגשים אותם במהלך הפיסה "עם ענני שמיא", ועל אחת כמה וכמה עם היהודים שפוגשים בארצנו הקדושה.

■ לילות חג הסוכות תנש"א; התוועדות תנש"א כרך א, עמ' 122

## הַיּוֹם יוֹם

יום שני, יט תשרי, ד דחול-המועד

איתא [בתוב]: שְׂכַל הַשָּׁנָה בְּאִמְרוֹ בְּתַפְלֵת] 'שְׂמוֹנֶה עֶשְׂרֵה' 'וְאֵת כָּל מִינֵי תְבוּאָתָהּ לְטוֹבָה', צְרִיךְ לִכְוֹן לְחַטִּים לְמַצָּה וְאֶתְרוּג – בְּמָקוֹם אֶחָד נִזְכָּר מְלֻבָּד הַנִּזְכָּר לְעִיל גַּם יֵינן לְקַדּוּשׁ – וְאִזּוּ בְּמִילָא תַּהֲיֵה כָּל תְּבוּאָה לְטוֹבָה.

### שׁוֹרֵת תְּנִיא

### פֶּסֶק לִי פְּסוּקָה

ברכה לג, יא.

**בְּרַךְ יְהוָה חֵילוֹ וּפְעָל יָדָיו תִּרְצֶה מִחֵץ מִתְנַיִם קָמְיוֹ וּמִשְׁנָאֵיו מִן יְקוּמוּן:**

מִחֵץ מִתְנַיִם קָמְיוֹ – מִחֵץ קָמְיוֹ מִכַּת מִתְנַיִם, כְּעִנְיֵן שְׁנַאֲמַר "וּמִתְנִיחֵם תְּמִיד הַמַּעַד"; וְעַל הַפְּעוּרֵינן עַל הַכְּהֻנָּה אָמַר בֵּן. דְּבַר אַחַר רָאָה שְׁעֵתִידִין חֲשׂוֹמֵנָאֵי וּבְנֵי לְהַלְחֵם עִם הַיּוֹנִים, וְהַתְּפִלָּה עֲלֵיהֶם; לְפִי שְׁהָיוּ מוֹעֲטִים, שְׁנַיִם עֶשֶׂר בְּנֵי חֲשׂוֹמֵנָאֵי וְאֶלְעָזָר, כְּנֶגֶד כְּמַה רְבֻבָה, לְכֹהֵן נֶאֱמַר "בְּרַךְ הו' חֵילוֹ וּפְעָל יָדָיו תִּרְצֶה":  
וּמִשְׁנָאֵיו מִן יְקוּמוּן – מִחֵץ קָמְיוֹ וּמִשְׁנָאֵיו מִהֵיוֹת לְהֵם תְּקוּמָה:

## הַמְצָוָה הַיּוֹמִית

מצוות לא תעשה ש"ו

במי נהגת	מתי נהגת	חיבן נהגת	המקור	המצוה
זכרים ונקבות	בכל זמן	בכל מקום	לא יוכל בעלה הראשון <small>דברים כד,</small>	שלא יחזיר המגרש גרושתו אחר שנשאת לאחר

## גְּאֻלָּה וּמְשִׁיחַ

יְדוּעַ שְׁהַשֵּׁם "צִמְחָ צֶדֶק" רִמְזוּ עַל מְשִׁיחַ צֶדֶקְנוּ, שֶׁ"צִמְחָ" שְׂמוֹ...  
וַיְהִי רְצוֹן וְהוּא הֶעֱקַר – שְׁקָרִיאת הַשֵּׁם "צִמְחָ", שְׂמוֹ שֶׁל מְשִׁיחַ צֶדֶקְנוּ, תְּפַעַל שְׂמִשִּׁיחַ יְבוֹא בְּפַעַל מְשִׁיחַ.

וּבְפִשְׁטוּת – שְׁעַל יְדֵי הַקְּרִיאָה וְהַצֶּעֱקָה שֶׁל הַשֵּׁם "צִמְחָ", וּבַתּוֹךְ בְּנִיחָה שְׁעַל יְדֵי הַקְּרִיאָה בְּשִׂמּוֹ בְּיָדָיו יַעֲנֶה לְקוֹרְאָיו

– פּוֹעֲלִים בִּיאַת מְשִׁיחַ צֶדֶקְנוּ בְּפַעַל מְשִׁיחַ. ■ לֵיל ה' שֶׁל חוּ-הַסּוּכוֹת תש"נ. הַתּוֹעֲדוּיּוֹת תש"נ כרך א, עמ' 181-182

## הַיּוֹם יוֹם

יוֹם שְׁלִישִׁי, כ' תשרי, ה' דחול-המועד

בעת הנענועים צריף להגיע עד החזה, מקום שמפנים באמירת "אשמנו".  
אמר אאמו"ר [הרש"ב] באחת ההתנודות, שיש לומר שזהו כמו הענין שעל ידי הכבוד ראש שקדם התפלה, שמתמרמר בנפשו, על ידי זה יכול להיות אחר כך התפעלות המדות בתפלה.

## שִׁירַת תְּנִיא

## פֶּסֶק לִי פְּסוּקָה

ברכה לג, יז.

**בְּכוֹר שׁוֹרוֹ הָדָר לוֹ וְקִרְנֵי רֵאִם קִרְנָיו בָּהֶם עַמִּים יִנְחָה יַחְדָּו אֶפְסֵי אֶרֶץ וְהֵם רִבְבוֹת אֶפְרַיִם וְהֵם אֲלֵפֵי מְנַשֶּׁה:**

**בְּכוֹר שׁוֹרוֹ** - יש "בְּכוֹר" שהוא לשון גדלה ומלכות, שנאמר "אף אני בְּכוֹר אֶתְנָהוּ" וכן "בְּנֵי בְּכוֹרֵי יִשְׂרָאֵל": **בְּכוֹר** - מִלָּה תּוֹצֵא מִמֶּנּוּ, והוא יהושע: שורו - שפחו קשה בשור, לכבש פמה מלכים: הדר לו - נתון לו, שנאמר "וְנִתְּתָה מִהוֹדָד עֲלָיו": **וְקִרְנֵי רֵאִם קִרְנָיו** - שור פחו קשה ואין קרניו נאות, אבל ראם קרניו נאות ואין פחו קשה, נתן ליהושע פחו של שור ויפי קרני ראם: **אֶפְסֵי אֶרֶץ** - שלשים ואחד מלכים, אפשר שכלם מארץ ישראל היו? - אלא, אין לה כל מלך ושלטון שלא קנה לו פלטרין ואחזה בארץ ישראל, שחשובה לכלם היא, שנאמר "נחלת צבי צבאות גוים": **וְהֵם רִבְבוֹת אֶפְרַיִם** - אותם המנגחים הם הרבבות שהרג יהושע שבא מאפרים: **וְהֵם אֲלֵפֵי מְנַשֶּׁה** - הם האלפים שהרג גדעון במדין, שנאמר "וְזָבַח וְצִלְמַנַּע בַּקָּקֶר וְגו'":

## הַמִּצְוָה הַיּוֹמִית

מצוות לא תעשה שנו", מצוות עשה רט"ז

המצוה	המקור	היכן נהגת	מתי נהגת	במי נהגת
שלא יחזיר המגורש גרושתו אחר שנשאת לאחר	לא יובל בעלה הראשון דברים כד,	בכל מקום	בכל זמן	זכרים ונקבות
ליבם אשת אה	יבמה יבא עליה דברים כה,	בכל מקום	בכל זמן	זכרים

## גְּאֻלָּה וּמְשִׁיחַ

אמר להם תקדוש ברוך הוא לישראל: בעולם הזה אמרתי לכם שתעשו סבה, לשלם לי את גמולי שגמלתי עמכם, שנאמר "בסבות תשבנו שבעת ימים, למען ידעו דורותיכם" ... ואני מעלה עליכם כאלו אתם גומלים לפני. אבל לעתיד לבוא, אני אופיע במלכותי ואני מגן עליכם בסבה, שנאמר "וסבה תהיה לצל יומם מהורב". ■ תנחומא אמור ס"ב

## הַיּוֹם יוֹם

יום רביעי, כא תשרי, הושענא רבה

בתקופת ליל הושענא רבה גם פרשת (וזאת ה)ברכה אומרים רק פעם אחת מקרא – היו יחידים שאמרו"ר (הרשב"ב) צום לאמרה בהושענא רבה עם פרוש רש"י ואינה הוראה לרבים – ובערב שמחת תורה אומרים אותה שנים מקרא ואחד תרגום. קדם הלל מסירים שתי הפריכות שעל הלולב, ונשארים רק הג' (פריכות) המאגדים ג' המינים יחד. ערוב תבשילין. בהושענא רבה מובלים פרוסת המוציא בדבש, אבל לא בשמיני עצרת ושמחת תורה.

## שִׁירַת תְּנִיא

## פֶּסֶק לִי פְּסוּקָךְ

ברכה לג, יז.

עמים הר יקראו שם יזבחו זבחי צדק פי שפע ימים יינקו ושפוני טמוני חול: עמים – של שבטי ישראל: הר יקראו – להר המזריה ואספו. כל אספה על ידי קריאה היא, ושם יזבחו ברגלים זבחי צדק: פי שפע ימים יינקו – ויששכר זבולן ויהא להם פנאי לעסק בתורה: ושפני טמוני חול – פסויי טמוני חול; מרית ודלון וזכוכית לבנה, היוצאים מן הים ומן החול; וזבולן של ויששכר וזבולן היה, כמו שאמור במסכת מגלה, "זבולן עם הרף נפשו למות" משום ד"נפתלי על מרומי עדה", שהיה מתרעם זבולן על חלקו, לאחי נתת עדות וקרמים וכו': ושפני – לשון פסוי, כמו שצאמר "ויספן את הבית" "וספן בארז", ותרגומו ומטלל בכיורי ארזא. דבר אחר, עמים הר יקראו, על ידי פרקמטיא של זבולן, תגרי אמות העולם באים אל ארצו, והוא עומד על הספר, והם אומרים, הואיל ונצטערנו עד כאן נלך עד ירושלים ונראה מה יראתה של אמה זו ומה מעשיתה. והם רואים כל ישראל עובדים לאלה אחר, ואזכלים מאכל אחר; לפי שהגוים אלהות של זה לא באלהות של זה, ומאכלו של זה לא כמאכלו של זה; והם אומרים, אין אמה בשרה כזו; ומתגירין שם, שצאמר "שם יזבחו זבחי צדק": פי שפע ימים יינקו – זבולן ויששכר, הים נותן להם כמון בשפע:

## הַמִּצְוָה הַיּוֹמִית

מצוות עשה ר"ז

במי נהגת	מתי נהגת	היכן נהגת	המקור	המצוה
זכרים	בכל זמן	בכל מקום	דברים כה, ט	להליץ ליבם

## גְּאֻלָּה וּמְשִׁיחַ

ב"יהי רצון" שלאחרי אמירת תהלים מצאנו דבר נפלא, שלא מצאנו דגמתו בשאר תפלות – "שתהא נחשבת לנו אמירת מזמורי תהלים אלו כאלו אמרם דוד מלך ישראל בעצמו"!!! ומסימים "אמן סלה". וכיון שאמירת תהלים שייאמרו אחר חצות לילה "נחשבת... כאלו אמרם דוד מלך ישראל בעצמו" – הרי בודאי שהקדוש ברוך הוא מקים את תפלתם של כל ישראל, התפלה העקרית, שתהיה "הושענא רבה", הגאולה האמתית והשלמה בפעל ממש. ■ ליל הושענא-רבה תש"ו

# דבר מלכות

שמחת תורה:

## שמחה ללא הגבלה

הפסיק המצוה על השמחה בחג הסוכות ובכל שלשת הרגלים אומר "ושמחת בחגך ויהיית אף שמח", ומדיקת הגמרא: "אף – לרבות לילי יום-טוב האחרון לשמחה". הינו שמחה המותרת לכאורה – "אף" (שהרי נתן ה' לכתב ויהיית שמחה) – למדים שצריכים לשמח לא רק בכל ימי חג הסוכות כי אם גם בשמחת-תורה. ושואלים המפרשים על למוד זה: והרי ישנו פלל בגמרא ש"כל אכין ורקין מעויטין הן". כלומר, שבכל פעם שנכתבה בתורה המלה "אף" או המלה "רק" הרי זה בא למעט דבר מסוים. ואיך פאן אומרים "אף – לרבות"?

ובאור הדבר על-פי דרך החסידות הוא:

שלשת הרגלים הם בנגד שלשת העמודים שעליהם העולם עומד: תורה, עבודה, וגמילות-חסדים. זוהי הספה לכך שהשמחה שבשלשת הרגלים היא שמחה הקשורה עם העולם. ולכן עם היותה שמחה גדולה ועצומה, היא שמחה מוגבלת, בתוך העולם למה.

ואכן, גם בחלקה מדגש שהשמחה בשלשת הרגלים צריכה להיות מוגבלת, ולכן קובעת החלכה שעל בית-דין לשלח שוטרים לרבוני השמחה כדי לודא שהשמחה תהיה בהגבלה ולא תגלש לשמחה רבה מדי המביאה להוללות.

אף בשמחת-תורה ישנה שמחה נעלית יותר – שמחת ה"אף שמח". מכיון שבגלילות אלו – "לילי יום-טוב האחרון" – עורכים את ההקפות הקשורות עם שמחת-תורה – שהתורה היא למעלה מהעולם, לכן גם השמחה היא למעלה מהגבלות העולם – למעלה ממדידה והגבלה.

וזוהי הפרוש ב"אף שמח" – ה"אף" בא למעט את השמחה המוגבלת. בימים האחרונים של סוכות מועטים ומבטלים את הפוג הראשון של השמחה – השמחה המוגבלת, וכנגדה מרבים ומוסיפים בשמחה הנעלית והבלתי-מוגבלת, ועד לשמחה כמו שתהיה לעתיד לבוא שאז לא תהיה הגבלה בשמחה. כך יכול להיות "אף – לרבות".

ושמחה זו אכן הודרת בעולם, ובסופו-של-דבר למרות היותה שמחה שלמעלה מהעולם היא תהדר בתוך העולם פנימה. זו הספה שהשמחה שתהיה לעתיד נקראת "שמחת עולם" למרות היותה למעלה מהעולם ובלתי-מוגבלת בהגבלות העולם.

(מעובר ע"פ התועדויות תשמ"ט)



# הַיּוֹם יוֹם

יוֹם הַמִּישׁוּ, כַּב תְּשׁוּרִי, שְׂמַחַת תּוֹרָה

מְקַדְּשִׁים וְאוֹכְלִים וְשׁוֹתִים בְּסֶפֶה בֵּין בְּלִילָה בֵּין בַּיּוֹם. הַקְּפוּת בְּלִיל שְׁמִינֵי עֶצְרַת. הַפְּטָרָה: וַיְהִי כְּכַלּוֹת – וּלְיִשְׂרָאֵל עָמוּ.

אִין אוֹמְרִים הִיְחִי רְצוֹן בִּיציָאָה מִן הַסֶּפֶה.

שְׁמִינֵי עֶצְרַת וְרֵאשׁ הַשְּׁנָה מוֹשְׁתָּיִם בְּכַמְּהָ עֲנִינֵי פּוֹנוֹת וַיְחִידִים עֲלוֹנִים, אֵלָּא שְׁבִרֵאשׁ הַשְּׁנָה הֵם בְּעֲנִין הַעֲלִיָּה וּבְשְׁמִינֵי עֶצְרַת הֵם בְּעֲנִין הַהִמְשָׁכָה. בְּרֵאשׁ הַשְּׁנָה הַעֲבוּדָה בְּתַחֲנוּנִים, בְּהַכְּנָעָה וּבְמִרְרוּת עֲצוּמָה, וּבְשְׁמִינֵי עֶצְרַת הִיא בְּקוֹן הַשְּׂמִיחָה.

# פֶּסֶק לִי פְּסוּקָךְ

בְּרֵאשִׁית א, א.

## בְּרֵאשִׁית בְּרֵא אֱלֹהִים אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ:

**בְּרֵאשִׁית** – אָמַר רַבִּי יִצְחָק, לֹא הָיָה צְרִיךְ לְהַתְחִיל אֶת הַתּוֹרָה אֵלָּא מִ"הַחֹדֶשׁ הַזֶּה לָכֶם", שֶׁהִיא מִצְוָה רֵאשׁוֹנָה שְׁנִצְטָווּ יִשְׂרָאֵל, וּמֵה טַעַם פִּתְחָה בְּ"בְרֵאשִׁית". מִשּׁוּם "כִּי מֵעַשְׂוֵי הִגִּיד לְעַמּוֹ לְתַת לָהֶם נְחִלַת גּוֹיִם", שְׂאֵם יֹאמְרוּ אֲמוֹת הָעוֹלָם לְיִשְׂרָאֵל, לְסַמֵּים אַתֶּם שְׁכַבְשַׁתֶּם אַרְצוֹת שְׁבַעָה גּוֹיִם, הֵם אוֹמְרִים לָהֶם, כֹּל הָאָרֶץ שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא הִיא, הוּא בְּרֵאָה וּנְתִנָּה לְאַשֶׁר יִשָּׂר בְּעֵינָיו, בְּרֵצוֹנוֹ נְתִנָּה לָהֶם וּבְרֵצוֹנוֹ נְטָלָה מֵהֶם וּנְתִנָּה לָנוּ: **בְּרֵאשִׁית בְּרֵא** – אִין הַמְּקָרָא הַזֶּה אוֹמֵר אֵלָּא דְרֵשׁוּנֵי, כְּמוֹ שְׁדַרְשׁוּ רַבּוּתֵינוּ ז"ל, בְּשִׁבְלֵי הַתּוֹרָה שְׁנִקְרָאת "בְּרֵאשִׁית דְּרַפּוֹ", וּבְשִׁבְלֵי יִשְׂרָאֵל שְׁנִקְרָאוּ "בְּרֵאשִׁית תְּבוּאָתָה". וְאֵם בְּאֵת לְפָרְשׁוֹ כְּפִשׁוּמוֹ, כִּי פְרִשְׁהוּ, בְּרֵאשִׁית בְּרֵאשִׁית שְׁמִינֵי וְאָרֶץ וְהָאָרֶץ הִיְתָה תַּחוּ וּבַחוּ וְחֻשְׁךָ, וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי אוֹר. וְלֹא בָּא הַמְּקָרָא לְהוֹרוֹת סֵדֵר הַפְּרִיָּאָה לומר שְׂאֵלֵךְ קְדָמוֹ, שְׂאֵם בָּא לְהוֹרוֹת כִּי, הִיְתָה לוֹ לְכַתֵּב בְּרֵאשׁוֹנָה בְּרֵא אֶת הַשָּׁמַיִם וּגו', שְׂאִין לֵךְ "בְּרֵאשִׁית" בְּמְקָרָא שְׂאִינוֹ דְּבוּק לְתַבָּה שְׁלֵאֲהָרִיו, כְּמוֹ "בְּרֵאשִׁית מִמְּלַכְתַּת יְהוּדִים", "בְּרֵאשִׁית מִמְּלַכְתּוֹ", "בְּרֵאשִׁית דְּגִנְךָ", אִף כִּי אֵתָּה אוֹמֵר "בְּרֵאשִׁית בְּרֵא אֱלֹהִים וּגו'", כְּמוֹ בְּרֵאשִׁית בְּרֵא. וְדוּמָה לוֹ "תְּחִלַּת דְּבַר ה' בְּהוֹשַׁע" כְּלוֹמֵר תְּחִלַּת דְּבַרוֹ שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּהוֹשַׁע "וַיֹּאמֶר ה' אֵל הוֹשַׁע וּגו'". וְאֵם תֹּאמֵר לְהוֹרוֹת כִּי שְׂאֵלֵךְ תְּחִלָּה נִבְרָאוּ וּפְרִישׁוּ בְּרֵאשִׁית הַכֹּל בְּרֵא אֵלֵךְ, וַיִּשׁ לֵךְ מְקָרָאוֹת שְׁמִקְצָרִים לְשׁוֹנֵם וּמְעַמְטִים תְּבָה אַחַת, כְּמוֹ "כִּי לֹא סָגַר דְּלַתִּי בְּטַנִּי" וְלֹא פְרִשׁ מִי הַפּוֹנֵר, וּכְמוֹ "וַיִּשָּׂא אֶת חֵיל דְּפִשְׁקֵךְ" וְלֹא פְרִשׁ מִי וַיִּשָּׂאָנִי, וּכְמוֹ "אֵם יַחֲרֹשׁ בְּבִקְרִים" וְלֹא פְרִשׁ אֵם יַחֲרֹשׁ אָדָם בְּבִקְרִים, וּכְמוֹ "מִגִּיד מִרֵּאשִׁית אַחֲרִית" וְלֹא פְרִשׁ מִגִּיד מִרֵּאשִׁית דְּבַר אַחֲרִית דְּבַר. אֵם בֵּן תְּמַהַ עַל עֲצֻמָּךְ שְׁהָרִי הַפִּיִם קְדָמוֹ, שְׁהָרִי כְּתִיב "וְרוּחַ אֱלֹהִים מְרַחֶפֶת עַל פְּנֵי הַמַּיִם" וְעַדִּין לֹא גָלָה הַמְּקָרָא בְּרֵית הַפִּיִם מִתִּי הִיְתָה, הֵא לְמַדְתָּ שְׁקָדְמוֹ הַפִּיִם לְאָרֶץ, וְעוֹד שְׁהַשְׁמִיִם מֵאֵשׁ וּמַיִם נִבְרָאוּ, עַל בְּרַחֵךְ לֹא לְמַד הַמְּקָרָא בְּסֵדֵר הַמְּקָדְמִים וְהַמְּאַחֲרִים כְּלוּם: **בְּרֵא אֱלֹהִים** – וְלֹא אָמַר בְּרֵא ה'. שְׁבַתְחִלָּה עֲלָה בְּמַחְשְׁבָה לְכִרְאָתוֹ בְּמַדַּת הַדִּין, וְרֵאָה שְׂאִין הָעוֹלָם מִתְקַיִם, וְהַקְּדִים מַדַּת רַחֲמִים וְשַׁתְּפָה לְמַדַּת הַדִּין, וְהִינֵנו דְּכְתִיב "בַּיּוֹם עֲשׂוֹת ה' אֱלֹהִים אָרֶץ וְשָׁמַיִם":

# הַמִּצְוָה הַיּוֹמִית

מִצְוֹת לֹא תַעֲשֶׂה שׁנ"ז

הַמִּצְוָה	הַמְּקוֹר	חֵיבֵן נִוְחָגַת	מַתִּי נִוְחָגַת	כְּמִי נִוְחָגַת
שְׂלֹא תַנְשֵׂא הִיבְמָה לְאַחַר חוּץ מִיבְמָה	לֹא תִהְיֶה אִשֶׁת הַמֵּת דְּבָרִים כֵּהֵה	בְּכָל מְקוֹם	בְּכָל זְמַן	זְכָרִים וּנְקִבוֹת

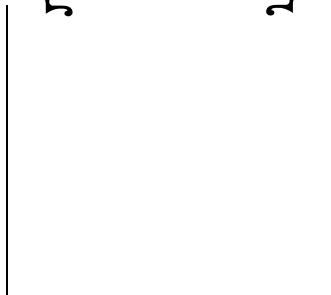
## הַיּוֹם יוֹם

יוֹם שִׁשִׁי, כַּג תְּשׁוּרִי, אֶסְרוּ חַג

אִין קוֹרְאִים בַּתּוֹרָה בְּלִילָה. נוֹשְׂאִים בְּפִים בְּשִׁחְרִית. אִין נוֹחֲמִים לְפָרֵשׁ טְלִית עַל רְאֵשֵׁי הָעוֹלָם לְחַתֵּן תּוֹרָה אוֹ לְחַתֵּן בְּרֵאשִׁית. גַּם הָעוֹלָה לַתּוֹרָה אוֹמֵר חֲזַק חֲזַק וְנִתְחַזַּק.

בְּשִׁמְחַת תּוֹרָה תִּקְ"מ אָמַר רַבֵּנוּ הֶקְדָּן: "עֵץ הַיַּיִם הִיא לְפִתְחוּקִים בָּהּ" – אֵלּוּ בְּעֵלֵי הַשְּׂגָה הַלּוֹמְדִים תּוֹרָה; "וְתוֹמְכֵיהָ מֵאֲשֶׁר" – אֵלּוּ בְּעֵלֵי עֲבוּדָה הָעוֹסְקִים בַּתּוֹרָה; "מֵאֲשֶׁר" – בְּדַאִיתָא בּוֹהַר (חֶלֶק ג' נג. ב) אֵל תִּקְרִי מֵאֲשֶׁר אֵלָּא מֵרֵאשִׁי, דְּעַל יְדֵי עֲבוּדָתָם מְמַשִּׁיכִים מֵרֵאשִׁי, הֵינְנוּ מְפַנְיָמִיּוֹת הָאִין סוּף בְּרוּךְ הוּא, וְכַמְעַלַת הֶרְגֵּל הַמְקַיֵּם אֶת הָרֵאשׁ דְּיוֹקָא.

### שׁוֹרֵת תְּנִיא



### פֶּסֶק לִי פְּסוּקָךְ

בראשית ה, כד.

**וַיִּתְחַלֵּף חֲנוּךְ אֶת הָאֱלֹהִים וַאֲיַנְנוּ בִּי לֶקַח אֶתוֹ אֱלֹהִים:**

וַיִּתְחַלֵּף חֲנוּךְ – צְדִיק הָיָה וְקָל בְּדַעְתּוֹ לְשׁוּב לְהַרְשִׁיעַ, לְפִיכֶךָ מֵהַר תִּקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא וְסִלְקוּ וְהִמִּיתוּ קִדְּם וְזִמְנוּ. וְזִהוּ שְׂשִׁנְהָ הַכְּתוּב בְּמִיתָתוֹ לְכַתֵּב וַאֲיַנְנוּ בְּעוֹלָם לְמַלְאוֹת שְׁנוֹתָיו: **בִּי לֶקַח אֶתוֹ – לְפָנַי וְזִמְנוּ.** כְּמוֹ "הֶנְנִי לֹקַח מִמּוֹךְ אֶת מוֹחַד עֵינַיִךְ":

### הַמְצוּהַ הַיּוֹמִית

מצות עשה ר"כ, ר"ח, מצות לא תעשה שנ"ח, מצות עשה ר"ט, מצות לא תעשה שנ"ט

הַמְצוּהַ	הַמְקוּר	הַיְכּוֹן נוֹחַת	מֵתֵי נוֹחַת	בְּמֵי נוֹחַת
לִדְרוֹן בְּמִפְתַּח בְּחֻמְשִׁים שְׂקָל עִם שְׂאֵר דִּינָיו	כַּב, טו כִּי יִפְתַּח אִישׁ שְׁמוֹת	בְּכָל מְקוֹם שְׂשִׁישׁ בֵּית דִּין סְמוּכִים	בְּכָל זְמַן	זְכָרִים וְנִקְבּוֹת
לִשְׂא אֹזְנִים אֶת אֲנוּסָתוֹ	כַּב, טז וְלֹא תִחַיָּה לְאִשָּׁה	בְּכָל מְקוֹם	בְּכָל זְמַן וְלַעֲנִין קָנָם רַק בְּזִמְנוֹ הַבַּיִת	זְכָרִים
שְׂלֵא יִגְרֵשׁ הָאֹזְנִים אֲנוּסָתוֹ	כַּב, טז לֹא יוּכַל שְׁלַחָה כָּל יָמָיו	בְּכָל מְקוֹם	בְּכָל זְמַן וְלַעֲנִין קָנָם רַק בְּזִמְנוֹ הַבַּיִת	זְכָרִים
יִלְשַׁב מוֹצִיא שֵׁם רַע עִם אִשְׁתּוֹ כָּל יָמָיו	כַּב, טז וְלֹא תִחַיָּה לְאִשָּׁה	בְּכָל מְקוֹם	בְּכָל זְמַן וְלַעֲנִין קָנָם רַק בְּזִמְנוֹ הַבַּיִת	זְכָרִים
שְׂלֵא יִגְרֵשׁ מוֹצִיא שֵׁם רַע אֶת אִשְׁתּוֹ	כַּב, טז לֹא יוּכַל לְשַׁלַּחָה כָּל יָמָיו	בְּכָל מְקוֹם	בְּכָל זְמַן וְלַעֲנִין קָנָם רַק בְּזִמְנוֹ הַבַּיִת	זְכָרִים

### גְּאֻלָּה וּמְשִׁיחַ

בְּכָל שְׁמוֹתִקְרָבִים לְגְאֻלָּה הָאֲמִתִּית וְהַשְּׁלֵמָה עַל יְדֵי מְשִׁיחַ צְדִקְנוֹ, הוֹלֵךְ וְגִדְל תְּצַרְךָ לְהַדְגִּישׁ וּלְהוֹסִיף יוֹתֵר בְּפַעֲלוֹת שֶׁל חֲנוּךְ תִּינוּקוֹת שֶׁל בֵּית רַבֵּן שְׁנֵקְרָאִים "מְשִׁיחֵי", שֶׁבּוֹכּוֹתָם בָּאָה הַגְּאֻלָּה. ■ לֵיל שְׁמַחַת-תּוֹרָה תִּשְׁנִיב.

## הַיּוֹם יוֹם

שבת קודש, כד תשרי, מברכים החודש מר-חשוון

מברכים ראש חדש מר-חשוון. אמירת כל התהלים בהשקמה. יום התועדות. התועדות - 'פארבריינגען' - ברבים בכלל, ובשבת או במוצאי שבת בפרט, היא אחת היסודות בדרכי החסידים והחסידות, ופתח ומבוא למצוה היסודית דאהבת ישראל. רבא דרבא [=בדרך כלל], הנה בכל התועדות הרי ראשי המדברים תובעים מאת המסבים שיטיבו הנהגותיהם ודרכיהם, שיקבעו עתים ללמוד דא"ח ושישמרו הקביעות, ואשר תלמוד יהיה על מנת ללמוד ולקיים. - והנה פללות ענין ואפן התוכחה מבאר היטב ב[מאמר] דבור המתחיל "ואם רוח המושל" (קונטרס למ"ד) אשר ראוי לכל אחד ואחד מאנ"ש ללמוד היטב אדעתא דנפשיה [=בדבר ה"נוגע" לעצמו] - אמנם הוכחה זו בעת ההתועדות היא רק על דברים וענינים שאין בהם משום הלבנת פנים ולא פלום, כמו שהיה מאז ומקדם, אשר איש את רעהו הוכיחו באהבה ובחבה גדולה.

## שורת תניא

## פסק לי פסוקד

בראשית ה, לב.

**וַיְהִי נַח בֶּן חֲמֵשׁ מֵאוֹת שָׁנָה וַיּוֹלֵד נֹחַ אֶת שֵׁם אֶת חָם וְאֶת יֶפֶת:**

בן חמש מאות שנה - אמר רבי יודן, מה פעם כל הדורות הולידו למאה שנה וזה לחמש מאות. אמר הקדוש ברוך הוא, אם רשעים הם יאבדו במים ורע לצדיק זה, ואם צדיקים הם אמריח עליו לעשות תבות הרבה, פבש את מענינו ולא הוליד עד חמש מאות שנה, כדי שלא יהא יפת הגדול שבבניו ראוי לענשין לפני הפבול, דכתיב "כי הנער בן מאה שנה ימות" ראוי לענש לעתיד, וכן לפני מתן תורה: את שם את חם ואת יפת - והלא יפת הגדול הוא. אלא בתחלה אתה דורש את שהוא צדיק ונולד כשהוא מהול ושאברהם יצא ממנו וכו'. בכראשית רבה:

## המצוה היומית

מצות עשה רכ"ג, מצות לא תעשה שני"ט

המצוה	המקור	היכן נוהגת	מתי נוהגת	כמי נוהגת
לעשות לפומה בתורתה	ועשה לה הפכה, את כל התורה הזאת <small>במדבר ה, ל</small>	בכל מקום	בזמן הפית בבית דין של שבועים ואחד	זכרים ונקבות
שלא יגרש מוציא שם רע את אשתו	לא יוכל לשלחה כל ימיו <small>דברים כ"ט</small>	בכל מקום	בזמן הפית בבית דין של שבועים ואחד	בתינים זכרים

## גאולה ומשיח

בתקופתנו זו מתרחשים ברחבי העולם נסים ונפלאות... באפן גלוי לעין כל - מעין ודגמת והכנה לנסים ונפלאות של הגאולה העתידה לבוא תכף ומיד, עליה נאמר "בימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות"... ויהי רצון והוא העקר - שאחרי כל סימני הגאולה תבוא כבר ותכף הגאולה האמתית והשלמה בפעל ממש. ■ שבת בראשית תש"א.

# עבודות ומשימות



י"ח תשרי עד כ"ד תשרי

## זחן את עצמך

1. כמה פעמים מקיפים את הפימה בכל יום באמירת ההושענות?

---

---

2. על מה צריך לכוון בשאומרים בתפלת שמונה עשרה ואת כל מיני תבואתה לטובה?

---

---

3. ידוע שהשם 'צמח צדק' רומז על משיח צדקנו, התדע לכאר כיצד?

---

---

4. באיזה מקרה מצוה לשאת את אשת האח?

---

---

5. היכן בפרשתנו התפלל משה רבנו להצלתם של השמונאי ובניו?

---

---

## המעשה הוא העקר

בספנות תשבו שבועת ימים:

1. את השעורים היומיים של ימי חג הספנות השתדל ללמד בתוך הספה.

2. רשם שם של חבר שהתארח בסבתך או שאתה התארכת בסבתו

---

## הראל נעשה טבע:

קראתי קריאת שמע שעל המטה מתוך הסדור

הבנתי קערה עם ספל מים ליד המטה

קראתי או שמעתי ספור חסידי לפני השנה

יום ראשון	יום שני	יום שלישי	יום רביעי	יום חמישי	ליל שבת קדש	מוצאי שבת קדש

חתימת התלמיד

# הַיּוֹם יוֹם

יוֹם ראשון, כה תשרי

עֲשֶׂרָה נְגוּנִים – מִהֶם תְּנוּעוֹת בְּלֶבֶד – מִיַּחְסִים לְרַבְּנוּ הַזְּקֵן שֶׁהוּא בְּעֶצְמוֹ הַבָּרֶם. הַמִּיַּחְסִים לְרַבְּנוּ הָאֲמֻצְעִי, הֵינּוּ שְׁנַתְחַבְּרוּ בְּזִמְנֵנוּ וְהָיוּ מְנַגְּנִים אוֹתָם לְפָנָיו, אֲבָל לֹא שֶׁהוּא מַחְבְּרָם. וְהִיתָה אֲצִלוֹ קְבוּצַת אַבְרָכִים מְנַגְּנִים – וַיְדוּעָה בְּשֵׁם "דָּעַם מִיִּטְעֵלְעֵן רַבִּי'ס קֵאפֶּעֶלְע" [=מִקְהֶלְתּוֹ שֶׁל הַרְבֵּי הָאֲמֻצְעִי] – וְנִחְלַקְהָ לְשָׁנֵי פְלִגּוֹת: בְּעֵלֵי שִׁיר – בְּפֶה, וּבְעֵלֵי זְמֶרָה – בְּכֵלִים שׁוֹנִים.

## שׁוֹרֵת תְּנִיָּא

## פֶּסֶק לִי פְּסוּקָה

נח ו, ט.

**אֵלֶּה תּוֹלְדוֹת נֹחַ נֹחַ אִישׁ צַדִּיק תָּמִים הָיָה בְּדַרְתֵּינוּ אֶת הָאֱלֹהִים הִתְחַלְּףָה נֹחַ:**

אֵלֶּה תּוֹלְדוֹת נֹחַ נֹחַ אִישׁ צַדִּיק – הוֹאִיל וְהוֹכִירוּ סֵפֶר בְּשִׁבְחוֹ, שֶׁנֶּאֱמַר "זָכַר צַדִּיק לְבִרְכָּה". דָּבָר אַחֵר, לְמִדָּה שֶׁעָקַר תּוֹלְדוֹתֵיהֶם שֶׁל צַדִּיקִים מְעֵשִׂים טוֹבִים: בְּדַרְתֵּינוּ – יֵשׁ מַרְבוֹתֵינוּ דוֹרְשִׁים אוֹתוֹ לְשִׁבְחָה, כֹּל שֶׁכֵּן שְׂאֵלוֹ הֵיךְ בְּדוֹר צַדִּיקִים הָיָה צַדִּיק יוֹתֵר. וַיֵּשׁ שְׁדוּרְשִׁים אוֹתוֹ לְגַנְאֵי, לְפִי דוֹרוֹ הֵיךְ צַדִּיק, וְאֵלּוּ הֵיךְ בְּדוֹרוֹ שֶׁל אַבְרָהָם לֹא הָיָה נֹחֵשֵׁב לְכֹלֹם: אֶת הָאֱלֹהִים הִתְחַלְּףָה נֹחַ – וּבְאַבְרָהָם הוּא אוֹמֵר "אֲשֶׁר הִתְחַלְּכְתִּי לְפָנָיו". נֹחַ הָיָה צַרִּיף סָעֵד לְתַמְכוּ, אֲבָל אַבְרָהָם הָיָה מִתְחַזֵּק וּמִתְחַלְּףָה בְּצַדִּיקוֹ מוֹאֲלִיו: הִתְחַלְּףָה – לְשׁוֹן עֵבֶר. וְזוֹהוּ שְׁמוֹשׁוֹ שֶׁל לְמוֹ"ד בְּלִשׁוֹן כְּבֵד, מִשְׁמֹשֶׁת לְהַבֵּא וּלְשַׁעֲבֵר בְּלִשׁוֹן אַחֵד. "קוּם הִתְחַלְּףָה" לְהַבֵּא. "הִתְחַלְּףָה נֹחַ" לְשַׁעֲבֵר. "הִתְחַלְּףָה לְשׁוֹן עֵבֶר" לְהַבֵּא. "וּבֵא וְהִתְחַלְּףָה אֶל הַבַּיִת הַזֶּה" לְשׁוֹן עֵבֶר, אֵלּוּ שֶׁהִי"ו שְׁבִרְאֵשׁוֹ הוֹפְכּוֹ לְהַבֵּא:

## הַמִּצְוָה הַיּוֹמִית

מצות לא תעשה ק"ה, ש"ל, של"א, של"ב, של"ג, של"ד.

המצוה	המקור	היכן נוחגת	מתי נוחגת	במי נוחגת
שֶׁלֹא לִתֵּן עֵלְיוֹ לְבוֹנָה	וְלֹא יִתֵּן עֲלָיו לְבוֹנָה בַּמִּדְבָר הַזֶּה	בְּכָל מְקוֹם	בְּזִמְנֵן הַבַּיִת בְּבֵית דִּין שֶׁל שְׂבָעִים וְאַחַד	כֹּהֲנִים זָכָרִים
שֶׁלֹא לְגַלּוֹת עֵרוֹת אִם	אֲמִיף הִיא לֹא תִגְלַח עֵרוֹתֶיהָ וַיִּקְרָא יְהוָה	בְּכָל מְקוֹם	בְּכָל זְמַן	זָכָרִים
שֶׁלֹא לְגַלּוֹת עֵרוֹת אִשְׁתֵּי אָב	עֵרוֹת אִשְׁתֵּי אָבִיךָ לֹא תִגְלַח וַיִּקְרָא יְהוָה	בְּכָל מְקוֹם	בְּכָל זְמַן	זָכָרִים
שֶׁלֹא לְגַלּוֹת עֵרוֹת אַחֹת	עֵרוֹת אַחֹתְךָ ... לֹא תִגְלַח וַיִּקְרָא יְהוָה	בְּכָל מְקוֹם	בְּכָל זְמַן	זָכָרִים
שֶׁלֹא לְגַלּוֹת עֵרוֹת אַחֹת מִן הָאִם וּמִן הָאִם	עֵרוֹת בֵּת אִשְׁתֵּי אָבִיךָ ... אַחֹתְךָ הִיא לֹא תִגְלַח עֵרוֹתֶיהָ וַיִּקְרָא יְהוָה	בְּכָל מְקוֹם	בְּכָל זְמַן	זָכָרִים
שֶׁלֹא לְגַלּוֹת עֵרוֹת בֵּת הַבֵּן	עֵרוֹת בֵּת בְּנֶךָ וַיִּקְרָא יְהוָה	בְּכָל מְקוֹם	בְּכָל זְמַן	זָכָרִים

## היום יום

יום שני, כו תשרי

הענין על פסוק "לעולם ה' דברך נצב בשמים" מביא רבנו הזקן (שער היחוד והאמונה פרק א, אנגרת הקדוש כ"ה) בשם הבעל שם טוב, הגם שיש ענין זה במדרש תהלים, וכמו שנתבאר גם ב"לקוטי תורה" בדבור הפותחיל "כי ביום הזה יכפר". וכונה מיוחדת בזה, כי ביום שני היה המאמר "יהי רקיע" - שהוא הנצב בשמים - וזה יהיה לזכרון עולם, כי ביום שני ח"י אלו נולד הבעל שם טוב.

### שורת תניא

### פסק לי פסוקך

נח ג, א.

**ויאמר יהוה לנח בא אתה וכל ביתך אל התבה כי אתה ראיתי צדיק לפני בדור הזה:**

כי אותך ראיתי צדיק - ולא נאמר צדיק תמים. מפאן שאומרים מקצת שכחו של אדם בפניו, וכלו שלא בפניו:

### המצוה היומית

מצות לא תעשה של"ו, של"ה, של"ז, של"ח, של"ט.

במי נוחגת	מתי נוחגת	איכן נוחגת	המקור	המצוה
זכרים	בכל זמן	בכל מקום		שלא לגלות ערות הבת; ולמה לא נתפרשה בתורה, מפני שאמר בת הבת שתק מן הבת, ומפי השמועה למדו שאסור הבת מנאפי תורה, בשאר עריות
זכרים	בכל זמן	בכל מקום	או בת בתך לא תגלה ערותך ויקרא יח,	שלא לגלות ערות בת הבת
זכרים	בכל זמן	בכל מקום	ערות אשה ובתה, לא תגלה ויקרא יח,	שלא לגלות ערות אשה ובתה
זכרים	בכל זמן	בכל מקום	את בת בנה ויקרא יח,	שלא לגלות ערות אשה ובת בנה
זכרים	בכל זמן	בכל מקום	ואת בת בתה לא תקח ויקרא יח,	שלא לגלות ערות אשה ובת בתה

### גאולה ומשיח

"תוצא הארץ נפש חייה למינה" - זה רוחו של אדם הראשון... "ורוח אלקים מרחפת על פני המים" - זו רוחו של מלך המשיח, כמו שנאמר "ונחה עליו רוח ה'". באיזו זכות ממשמשת ובאה ה"מרחפת על פני המים"? - בזכות התשובה שנמשלה למים, שנאמר "שפכי כמים לבך". ■ בראשית רבה, פרשה ב

# היום יום

יום שלישי, כז תשרי

התורה והמצוות מקיפות את חיי האדם מיום גיחו מבטן אמו עד עת פקדתו, ומעמידות אותו בקרן אורה בשקל בריא ובקנין מדות נעלות והנהגות ישרות לא רק בין אדם למקום אלא גם בין אדם לחברו, כי המתנהג על פי התורה והוראות הו"ל הוא חי חיים מאשרים בגשם וברוח.

## שורת תניא

## פסק לי פסוקד

נח ח, ד.

**ותנח התבה בחדש השביעי בשבעה עשר יום לחדש על הרי אררט:**

**בחדש השביעי** – סיון. והוא שביעי לכסלו שבו פסקו הגשמים: **בשבעה עשר יום** – מכאן אתה למד שהיתה התבה משקעת במים אחת עשרה אמה. שהרי פתיב "בעשירי באחד לחדש נראו ראשי ההרים", זה אב שהוא עשירי למרחשון לירידת גשמים, והם היו גבוהים על ההרים חמש עשרה אמה, והסרו מיום אחד בסיון עד אחד באב חמש עשרה אמה לששים יום, הרי אמה לארבעה ימים, נמצא שבששה עשר בסיון לא הסרו המים אלא ארבע אמות, ונחה התבה ליום הפהרת, למדת שהיתה משקעת אחת עשרה אמה במים שעל ראשי ההרים:

## המצוה היומית

מצות לא תעשה ש"מ, ש"א, ש"ב, ש"ג, ש"ד, ש"ה, ש"ו.

המצוה	המקור	היכן נהגת	מתי נהגת	כמו נהגת
שלא לגלות ערות אחות האב	ערות אחות אביך לא תגלה ויקרא יח,ב	בכל מקום	בכל זמן	זכרים
שלא לגלות ערות אחות האם	ערות אחות אמך לא תגלה ויקרא יח,ג	בכל מקום	בכל זמן	זכרים
שלא לגלות ערות אשת אחי האב	אל אשתו לא תקרב דדתך היא ויקרא יח,ד	בכל מקום	בכל זמן	זכרים
שלא לגלות ערות אשת הבן	ערות בלתך לא תגלה ויקרא יח,ט	בכל מקום	בכל זמן	זכרים
שלא לגלות ערות אשת אח	ערות אשת אחיך לא תגלה ויקרא יח,טז	בכל מקום	בכל זמן	זכרים
שלא לגלות ערות אחות אשה	ואשה אל אחתה לא תקח ויקרא יח,יח	בכל מקום	בכל זמן	זכרים

## גאולה ומשיח

אין צורך להמתין שהקריאה שהיתה ביום הששי למעשה בראשית בפעם הראשונה – "בואו נשתחוה ונכרעה נכרעה לפני ה' עושנו" – תהיה עוד הפעם, כי כבר פעלו ברור בזה על ידי הפצת המעינות גם ב"חוצה". ואדרבה – ישנה תמיכה הכי גדולה – **עד מתי?!** שהרי בודאי רוצה תקדוש ברוך הוא למלאות בקשה זו. ■ כ"ז תשרי תש"נ.

## הַיּוֹם יוֹם

יום רביעי, כח תשרי

”אם בִּחְקֵי תִלְכוּ גוֹ' וְנִתְּנִי גְשָׁמֵיכֶם בְּעֵתָם” ... למוֹד הַתּוֹרָה וְקִיּוּם הַמִּצְוֹת הֵם מִבְּעַת הַקְּדוּשָׁיִן שֶׁבָּהֶם קָדַשׁ הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא אֶת יִשְׂרָאֵל לְהִתְחַיֵּב לְזוֹן אוֹתָם וּלְפָרְנָסָם.

### שׁוֹרֵת תַּנְיָא



### פֶּסֶק לִי פְּסוּקָה

נח ח, כא.

**וַיִּרַח יְהוָה אֶת רִיחַ הַנִּיחֹחַ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵל לִבּוֹ לֹא אֶסַּף לְקַלֵּל עוֹד אֶת הָאָדָמָה  
בְּעִבּוֹר הָאָדָם כִּי יֵצֵר לֵב הָאָדָם רָע מִנְּעֻרָיו וְלֹא אֶסַּף עוֹד לְחַבּוֹת אֶת כָּל חַי  
בְּאֲשֶׁר עָשִׂיתִי:**

מִנְּעֻרָיו – מִנְּעֻרָיו בְּתֵיב, מִשְׁנֻנָּעַר לְצֵאת מִמְּעֵי אִמּוֹ נִתֵּן בּוֹ יֵצֵר הָרָע: לֹא אֶסַּף, וְלֹא  
אֶסַּף – כָּפַל הַדָּבָר לְשִׁבוּעָה, הוּא שְׁפָתוֹב “אֲשֶׁר נִשְׁפַּעְתִּי מִעֵבֶר מִי נַח”, וְלֹא מִצִּינּוֹ  
בְּהַ שְׁבוּעָה, אֲלֵא זֶה שֶׁכָּפַל דְּבָרָיו וְהוּא שְׁבוּעָה, וְכֵן דָּרְשׁוּ חֲכָמִים בְּמִסְכַּת שְׁבוּעוֹת:

### הַמִּצְוָה הַיּוֹמִית

מצות לא תעשה שמ"ח, שמ"ט, ש"ג, שו"א.

המצוה	המקור	היכן נהגת	מתי נהגת	במי נהגת
שְׁלֹא לְשֹׁכֵב עִם בְּהֵמָה	וּבְכָל בְּהֵמָה לֹא תִתֵּן שִׁבְבָתָהּ וּיקרא יח,כג	בְּכָל מְקוֹם	בְּכָל זְמַן	זָכָרִים
שְׁלֹא תִבֵּיא אִשָּׁה בְּהֵמָה עִלֶּיהָ	וְאִשָּׁה, לֹא תַעֲמִד לִפְנֵי בְּהֵמָה לְרִבְעָהּ וּיקרא יח,כג	בְּכָל מְקוֹם	בְּכָל זְמַן	נְקִיבוֹת
שְׁלֹא לְשֹׁכֵב עִם זָכָר	וְאֵת זָכָר לֹא תִשָּׁכַב וּיקרא יח,כב	בְּכָל מְקוֹם	בְּכָל זְמַן	זָכָרִים
שְׁלֹא לְגִלּוֹת עֲרוֹת הָאֵב עִצְמוֹ	עֲרוֹת אֲבוֹתָי ... לֹא תִגְלֶה וּיקרא יח,ז	בְּכָל מְקוֹם	בְּכָל זְמַן	זָכָרִים

### גְּאֻלָּה וּמְשִׁיחַ

זֶהוּ הַבְּאוּר הַיְיְהוּדִי (בְּאוּר אַחֵר לֹא קָם) עַל כֵּן שְׁמֵשִׁיחַ עֲדוּן לֹא הִגִּיעַ – כִּי מַחֲכִים שִׁנְיָעוּ לְעוֹד יְהוּדִי, שֶׁעֲדוּן אֵינּוּ יוֹדֵעַ שְׂמֵחִים לוֹ, וְלִקְחַת אוֹתוֹ בִּידוֹ (בְּדַגְמַת "וְאַתֶּם תִּלְקְטוּן לְאֶחָד אֶחָד בְּנֵי יִשְׂרָאֵל" עַל יְדֵי הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא), בְּדַרְכֵי נֵעִם וּבְדַרְכֵי שְׁלוֹם, מִתּוֹךְ אֲהַבַת יִשְׂרָאֵל – וְלְהַחְזִירוֹ לְמַהוּתוֹ הָאֲמִתִּית בְּתִיִּים – תּוֹרָה וּמִצְוֹת, שֶׁהֵם תִּינּוּ וְאַרְךָ יַמֵּינוּ...  
עוֹד וְעַקֵּר, שֶׁבּוֹ הַדָּבָר תִּלּוּי שֶׁכָּל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הָאֲחֵרִים, כּוֹלֵל גְּדוּלֵי יִשְׂרָאֵל, וְכָל הַנְּשָׁמוֹת שֶׁכָּל הַדּוֹרוֹת, ו"שְׂכִינְתָא בְּגִלּוֹתָא" – יֵצְאוּ מִהַגְּלוּת!

לְכֵן מוֹכֵן הַהֲבָרָה לְעֵסֶק בְּעִבּוּדָה זֶה. וּבְכַדִּי לְהִבִּיא זֹאת לְפַעַל בְּהַצְלָחָה יִתְרָה – כִּדְאִי שֶׁכָּל אֶחָד וְאֶחָד יַעֲשֶׂה מִזְמַן לְזְמַן חֲשׁוֹבֵן צְדָק: בְּפֹה יְהוּדִים קִרְבָּתִי לְיַהֲדוּת בְּיָמִים הָאֲחֵרוֹנִים? ■ שַׁבַּת בְּרֵאשִׁית תַּש"ג. הַתּוֹעֲדוּיוֹת תַּש"ג כַּר א', עמ' 292



## הַיּוֹם יוֹם

יוֹם חַמִּישִׁי, כַּט תְּשׁוּרִי

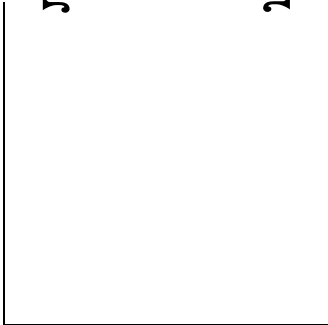
**מְבָרְכִים בְּרַבַּת הַקְּשֵׁת, וְלֹא פִישׁ מִפְּקָפְקִים בְּנֶה.**

לְאַחַד מִהַפְעָלִי-בְּתִים שֶׁל הָעִיר מְעוֹיבוֹשׁ הָיָה רִיב עִם בֶּן עִירוֹ, וְתוֹךְ פְּדֵי שְׁהוּת בְּמַהֲיֻצַּת הַפְּעַל שֵׁם טוֹב בְּבֵית הַכְּנָסֶת, הוּא צָעַק שֶׁהָיָה "קוֹרֵעַ אֶת יְרִיבוֹ פְּדָג".

הַפְּעַל שֵׁם טוֹב צָנָה לְתַלְמִידָיו לְשַׁלֵּב יְדֵיהֶם בְּיַד חֲבֵרֵיהֶם, וְלִהְיוֹת לְיָדוֹ בְּעֵינַיִם עֲצוּמוֹת. הַפְּעַל שֵׁם טוֹב הִנִּיחַ יָדָיו הַקְּדוּשׁוֹת עַל כַּתְּפֵי שְׂנַיִם מִתַּלְמִידָיו, אֵלֶּה שֶׁעָמְדוּ בְּסִמּוּךְ. לְפַתֵּעַ נִדְעָקוּ הַתַּלְמִידִים מִתוֹךְ אִימָה גְּדוּלָּה: הֵם רָאוּ פִּיצוּד קוֹרֵעַ הוּא פְּדָג אֶת יְרִיבוֹ!

מִכַּאֵן הוֹכְחָה גְּמוּרָה, שֶׁמִּכָּל כּוֹחַ – תּוֹצֵאָה וּפְעַל דְּבָר: אִם בְּלָבוֹשׁ חֲמִרִי, אִזּוֹ רוֹחֲנִי, שֶׁאֲפָשֵׁר לְתַפְסוֹ רַק בְּחַוִּישִׁים נְעִלִים וְעֵדִינַיִם יוֹתֵר.

## שׁוּרַת תְּנִיָּא



## פֶּסֶק לִי פְּסוּקָךְ

נח ד, טז.

**וְחִיתָה הַקְּשֵׁת בְּעֵינֵי וְרֵאִיתִיהָ לְזִכַּר בְּרִית עוֹלָם בֵּין אֱלֹהִים וּבֵין כָּל נֶפֶשׁ חַיָּה  
בְּכָל בָּשָׂר אֲשֶׁר עַל הָאָרֶץ:**

**בֵּין אֱלֹהִים וּבֵין כָּל נֶפֶשׁ חַיָּה** – בֵּין מִדַּת הַדִּין שֶׁל מַעֲלָה וּבִינֵיכֶם, שֶׁהָיָה לּוֹ לְכַתֵּב בִּינֵי וּבֵין כָּל נֶפֶשׁ חַיָּה, אֵלֶּה זֶהוּ מִדְּרָשׁוֹ, בְּשִׁתְּבֹא מִדַּת הַדִּין לְקַטְרֵג עֲלֵיכֶם (לְחַיֵּב אֶתְכֶם) אֲנִי רוֹאֶה אֶת הָאוֹת וְנִזְכָּר:

## הַמְצוּהָ הַיּוֹמִית

מצות לא תעשה שנ"ב, שמ"ז, שמ"א.

הַמְצוּהָ	הַמְקוּר	חֵיבֵן נִוְחָגַת	מֵתֵי נִוְחָגַת	כְּמִי נִוְחָגַת
שֶׁלֹּא לְגַלוֹת עֲרוֹת אַחֵי הָאָב עִצְמוֹ	עֲרוֹת אַחֵי אָבִיךָ לֹא תִגְלֶה וּיקרא יח,ד	בְּכָל מְקוֹם	בְּכָל זְמַן	זָכָרִים
שֶׁלֹּא לְגַלוֹת עֲרוֹת אִשׁ	וְאֵל אִשְׁתְּ עַמִּיתְךָ לֹא תִתֵּן שְׂכָבְתְּךָ וּיקרא יח,כ	בְּכָל מְקוֹם	בְּכָל זְמַן	זָכָרִים
שֶׁלֹּא לְגַלוֹת עֲרוֹת נָדָה	וְאֵל אִשָּׁה בְּנִדַּת טְמֵאָתָה לֹא תִקְרַב וּיקרא יח,ט	בְּכָל מְקוֹם	בְּכָל זְמַן	זָכָרִים

## גְּאֻלָּה וּמְשִׁיחַ

הַגְּלוּי וְהַחֲבֵרָה שֶׁל הָעוֹלָם וְשֶׁל אַמּוֹת הָעוֹלָם בְּמַעֲלַתְּם שֶׁל יִשְׂרָאֵל, מִתְחַזֵּק מְדוּר לְדוּר, בְּשֵׂאֲנוֹ מִתְקַרְבִּים יוֹתֵר וְיוֹתֵר לְגְאֻלָּה הָאֲמִתִּית וְהַשְּׁלֵמָה, בְּאֲשֶׁר יָקִים "וְהִלְכּוּ גּוֹיִים לְאוֹרְךָ", "וְהָיוּ מְלָכִים אֲבִינֶיךָ וְיִשְׁרוּתֵיהֶם מִיְנִיקֶתְךָ", וְכוּ'.

וְכַתְּכֶנָּה לָזֶה, תְּרִי בְּמִשְׁךָ הַדּוֹרוֹת – גַּם בְּזְמַן הַגְּלוּת – רוֹאִים שֶׁאֲפִלּוֹ אַמּוֹת הָעוֹלָם מְכִירִים שְׁתִּיהוּדִים הֵם הָעַם הַנְּבָחָר.

■ שבת בראשית תשנ"ב. התוועדות תשנ"ב כרך א, עמ' 197

# הַיּוֹם יוֹם

יוֹם שֵׁשִׁי, ל תשרי, א דראש חודש מר-חשוון

חלל: בּוֹפְלִין "הוֹדוּ לַה'" אַחַר כָּל אֶחָד מֵהֶג' פְּסוּקִים "יֹאמַר נָא", וְגַם פְּשׁוּטֵי פְּלִילִים בְּיַחֲדָה. - וְאַכְרָהֶם זֶקֶן גו' וְכַדֵּיָהּ יִשְׁמְרֵנִי כּו' - ג' פְּעָמִים.

## שׁוֹרֵת תַּנְיָא

## פְּסֵק לִי פְּסוּקָדָה

נח ט, כז.

**יִפֹּת אֱלֹהִים לְיִפֹּת וַיִּשְׁכַּן בְּאַחֲלֵי שָׁם וַיְחִי כְנַעַן עֶבֶד לְמוֹ:**

**יִפֹּת אֱלֹהִים לְיִפֹּת -** מִתְרַגֵּם יִפְתִּי, יִרְחִיב: וַיִּשְׁכַּן בְּאַחֲלֵי שָׁם - יִשְׂרָאֵל שְׁכִינָתוֹ בְּיִשְׂרָאֵל. וּמִדְרַשׁ חֲכָמִים, אַף עַל פִּי שִׁיפֹת אֱלֹהִים לְיִפֹּת, שֶׁבָּנָה כּוֹרֵשׁ שֶׁהָיָה מִבְּנֵי יִפֹּת, בֵּית שְׁנֵי, לֹא שֶׁרְתָהּ בּוֹ שְׁכִינָה. וְהִיכֵן שֶׁרְתָהּ, בְּמִקְדָּשׁ רֵאשׁוֹן, שֶׁבָּנָה שְׁלֹמֹה שֶׁהָיָה מִבְּנֵי שָׁם: וַיְחִי כְנַעַן עֶבֶד לְמוֹ - אַף מִשְׁיָגְלוֹ בְּנֵי שָׁם, וּמְכָרוּ לָהֶם עֲבָדִים מִבְּנֵי כְנַעַן:

## הַמִּצְוָה הַיּוֹמִית

מִצְוֹת לֹא תַעֲשֶׂה נ"ב, נ"ג, נ"ה, נ"ד, ש"ד, ש"ס, ש"ס"א

מני נוחגת	מתי נוחגת	היכן נוחגת	המקור	המצוה
זכרים ונקבות	בְּכָל זְמַן (וְהַיּוֹם לְאַחַר שֶׁבִלְבַל סִנְהָרַב אֶת הָעוֹלָם וְנִתְעַרְבוּ בְּנֵי עַמּוֹן וּמוֹאָב עִם שְׂאֵר הָאֲמוֹת הַתְּרוּ הַכָּל מִיַּד לְשִׁנְתֵּנְיָרוֹ פִּי"ב ה"ח)	בְּכָל מְקוֹם	וְלֹא תִתְחַתֵּן בָּם דברים ז, ג	שִׁלָּא לְהִתְחַתֵּן בְּעוֹבְדֵי עֲבוֹדָה זָרָה
נקבות	בְּכָל זְמַן וְלֹעֲגֵנִן קָנָם רַק בְּזִמְנֵי הַבַּיִת	בְּכָל מְקוֹם	לֹא יִבֹּא עַמּוֹנִי וּמוֹאָבִי דברים כג, ד	שִׁלָּא יִשָּׂא עַמּוֹנִי וּמוֹאָבִי בֵּת יִשְׂרָאֵל לְעוֹלָם
זכרים ונקבות	בְּכָל זְמַן	בְּכָל מְקוֹם	לֹא תִתְעַב מִצָּרִי דברים כג, ה	שִׁלָּא לְהִרְחִיק מִצָּרִי מִלְּבוֹא בְּקִהְלֵ אֱלֹא עַד שְׁלוֹשָׁה דוֹרוֹת
זכרים ונקבות	בְּכָל זְמַן	בְּכָל מְקוֹם	לֹא תִתְעַב אֲדָמִי דברים כג, ה	שִׁלָּא לְהִרְחִיק זָרַע עֵשׂוֹ מִן הַקֵּהל אֱלֹא עַד שְׁלוֹשָׁה דוֹרוֹת
זכרים ונקבות	בְּכָל זְמַן	בְּכָל מְקוֹם	לֹא יִבֹּא מִמּוֹר בְּקִהְלֵ ה' דברים כג, ו	שִׁלָּא יִשָּׂא מִמּוֹר בֵּת יִשְׂרָאֵל
זכרים ונקבות	בְּכָל זְמַן	בְּכָל מְקוֹם	לֹא יִבֹּא פְּצוּעֵ דִבְא דברים כג, ז	שִׁלָּא יִקַּח סָרִיס בֵּת יִשְׂרָאֵל
זכרים ונקבות	בְּכָל זְמַן	בְּכָל מְקוֹם	וּבְאֲרָצְכֶם לֹא תַעֲשׂוּ וִיקְרָא כב, כד	שִׁלָּא לְסָרִיס זָכָר מִכָּל הַמּוֹיָנִים, לֹא אָדָם וְלֹא בַחֲמָה חִיָּה וְעוֹף

# עבודות ומשימות



כ"ה תשרי עד ל' תשרי

## זחן את עצמך

1. כיצד מבנה קבוצת האברכים המנוגנים שהיו אצל רבנו האמצעי? (כתב באידיש)

---

---

2. מה הפרוש 'עקר תולדותיהם של צדיקים מעשים טובים' ומניין לומדים זאת?

---

---

3. מניין שאומרים רק מקצת שבתו של אדם בפניו?

---

---

4. איזו מצוה מן התורה לא נכתבה במפרש בתורה?

---

---

5. מהי טבעת הקדושין שבה קדש הקדוש ברוך הוא את עם ישראל?

---

---

## המעשה הוא העקר

בשמחת תורה לפנות בקר היה הרבי יורד לזאל הגדול ומחלק משקה לחסידים שקבלו על עצמם שעור נוסף בלמוד החסידות.

1. למד את הדיבר מלכות' של שמחת תורה בו ביום.

2. כתב דבר תורה או ספור חסידי וכיזא בזה ששמעת בהתועדות שמחת תורה השנה.

## הראל נעשה טבע:

קראתי קריאת שמע שעל המטה מתוך הספור \* הכנתי קערה עם ספל מים ליד המטה

קראתי או שמעתי ספור חסידי לפני השנה \* חזרתי תניא בעל פה לפני השנה

יום ראשון	יום שני	יום שלישי	יום רביעי	יום חמישי	ליל שבת קדש	מוצאי שבת קדש

התימת התלמיד

# שִׁנְנוּ אֶת שָׁנִים-עֶשֶׂר הַפְּסוּקִים

לפניכם שנים עשר פסוקים ומאמרי חכמינו זכרונם לברכה, שנבחרו על ידי פְּבֹד־קִדְשֵׁת אֲדֹמוֹ"ר נְשִׂיא דֹרְנָה, שֶׁבְקִשׁ שָׁבֵל יְלָד יְהוּדֵי יִשְׁנֹן פְּסוּקִים אֵלֶּה בְּעַל־פִּה וְיִחְזוֹר עֲלֵיהֶם בְּכָל עֵת. עַל־יְדֵי אֲמִירַת הַפְּסוּקִים אֲנִי גַם מְמַהְרִים אֶת בִּיאַת הַמְּשִׁיחַ וְאֶת הַגְּאֻלָּה הָאֲמִתִּית וְהַשְּׁלֵמָה.

תּוֹרָה צְוָה לָנוּ מֹשֶׁה מִזֶּרְשָׁה קַהֲלַת יַעֲקֹב.

שְׁמַע יִשְׂרָאֵל אֱ-דָנִי אֱ-לֹהֵינוּ אֱ-דָנִי אֶחָד.

בְּכָל יוֹר וְיוֹר חַיֵּב אָדָם לְרְאוֹת אֶת עַצְמוֹ כְּאִלּוּ הוּא יֵצֵא מִמִּצְרַיִם.

כָּל יִשְׂרָאֵל יֵשׁ לָהֶם חֵלֶק לְעוֹלָם הַבָּא, שְׁנֵאמַר  
וְעַמֶּה כָּלֶם צְדִיקִים לְעוֹלָם יִירָשׁוּ אֶרֶץ, נִצְר מִטְעֵי מַעֲשֵׂה יָדֵי לְהַתְּפָאֵר.

כִּי קָרוֹב אֵלֶיךָ הַדְּבָר מְאֹד בְּפִיךָ וּבִלְבָבְךָ לַעֲשׂוֹתוֹ.

וְהִנֵּה ה' נֹצֵב עָלָיו וּמְלֹא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ וּמְבִיט עָלָיו  
וּבוֹחֵן פְּלִיזוֹת וְלֵב, אִם עוֹבְדוֹ פְּרָאוֹי.

בְּרֵאשִׁית בְּרָא אֱ-לֹהִים אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ.

וְשֵׁנִיתָם לְבָנֶיךָ וְדַבְּרָתְךָ כִּם בְּשִׁבְתְּךָ בְּבֵיתְךָ וּבְלִכְתְּךָ בְּדַרְךָ וּבְשִׁכְבְּךָ וּבְקוּמְךָ.

יְגַעֲתִי וְלֹא מְצֵאתִי – אֵל תִּאֲמִין, לֹא יְגַעֲתִי וּמְצֵאתִי – אֵל תִּאֲמִין,  
יְגַעֲתִי וּמְצֵאתִי – תִּאֲמִין.

וְאַחֲבָת לְרַעָה כְּמוֹךָ – רַבִּי עַקִּיבָא אֹמַר, זֶה כָּלֵל גְּדוֹל בַּתּוֹרָה.

וְזֶה כָּל הָאָדָם וְתַכְלִית בְּרִיאָתוֹ וּבְרִיאַת כָּל הָעוֹלָמוֹת,  
עֲלִיוֹנִים וְתַחְתּוֹנִים, לְהִיּוֹת לוֹ יַתְּבַרְךָ דִּירָה בְּתַחְתּוֹנִים.

יִשְׁמַח יִשְׂרָאֵל בְּעוֹשָׂיו, פְּרוּשׁ שָׁבֵל מִי שֶׁהוּא מִזְרַע יִשְׂרָאֵל  
יֵשׁ לוֹ לְשִׂמְחַ בְּשִׂמְחַת ה', אֲשֶׁר שָׁשׁ וְשִׂמַּח בְּדִירָתוֹ בְּתַחְתּוֹנִים.

חֲרִיבֵי מִקְבֵּל עָלֵי מִצְוֹת עֲשֵׂה שָׁל וְאַחֲבָת לְרַעָה כְּמוֹךָ.

אֵךְ צְדִיקִים יוֹדוּ לְשִׁמְךָ יִשְׁבּוּ יִשְׂרָאֵל אֶת פְּנֶיךָ.